

TAP-16-607(5)
TAP-16-609(5)
TAP-16-610(5)
TAP-16-1342(4)
TAP-16-1343(4)
TAP-16-1344(4)
TAP-16-1345(4)
TAP-16-1346(4)
TAP-16-1347(4)
TAP-16-1148(4)

TAP-16-1349(4) TAP-16-1353(4)
TAP-16-1350(4) TAP-16-1360(4)
TAP-16-1351(4) TAP-16-1361(4)
TAP-16-1352(4) TAP-16-1362(4)
TAP-16-1353(4) TAP-16-1363(4)
TAP-16-1354(4)
TAP-16-1355(4)
TAP-16-1356(4)
TAP-16-1357(4)
TAP-16-1358(4)

Patikslintas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

2017-06-14

data

G-6744

Nr.

prie 22 kl. (VP)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-13

Nr. (37.2-35)3-2546
Nr.

I

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Atsižvelgdami į 2017 m. birželio 7 d. Vyriausybės positarime (4 darbotvarkės klausimas) pateiktus siūlymus dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas), teikiame patikslintą Įstatymo projektą ir 24 susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus. Kartu teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas.

Siekiant suderinti Įstatymo projekto nuostatas Vyriausybėje 2017 m. birželio 9 d. organizuotas tarpinstitucinis Vyriausybės kanceliarijos, ministerijų ir Valstybės saugumo departamento atstovų pasitarimas, kuriame buvo sutarta dėl esminių Įstatymo projekto nuostatų. Po minėtojo pasitarimo atskiros Įstatymo projekto nuostatos papildomai derintos darbo tvarka. Taip pat atsižvelgta į didžiąją dalį Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabų.

Įstatymo projektas ir 24 susiję įstatymų pakeitimų įstatymų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projekto ir 24 susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektų derinimą organizavo Ūkio ministerija. Įstatymo projekto patikslinimus pagal institucijų, įstaigų, įmonių ir asociacijų pateiktas pastabas įformino ir susijusių įstatymų pakeitimų projektus parengė Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė Milda Kaupelienė, tel. 8 706 64 747, el. p. milda.kaupeliene@ukmin.lt) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus (vedėja Laurentina Garbauskienė, tel. 8 706 64 879, el. p. laurentina.garbauskiene@ukmin.lt) vyriausiasis specialistas Vaidotas Rudokas (tel. 8 706 64 742, el. p. vaidotas.rudokas@ukmin.lt) ir patarėja Audronė Railaitė (tel. 8 706 64 741, el. p. audrone.railaite@ukmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 32 lapas;
2. Susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 68 lapai;
3. Aiškinamasis raštas, 39 lapai;
4. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

Vaidotas Rudokas, tel. 8 706 64 742, el. p. vaidotas.rudokas@ukmin.lt
Audronė Railaitė, tel. 8 706 64 741, el. p. audrone.railaite@ukmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM
SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM
SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių

pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti ūkio ministrą Mindaugą Sinkevičių, o jam negalint dalyvauti – ūkio viceministrą Ramūną Buroką atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Ūkio ministras

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Riesių ir kaimų departamento

direktorius
Lina Lukoševičiūtė

2014-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI
TURINČIŲ ĮMONIŲ IR ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI
UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) rengimą paskatino keletas esminių priežasčių.

Visų pirma, 2012 m. birželio 11 d. buvo gautas Europos Komisijos (Vidaus rinkos generalinio direktorato) paklausimas EU Pilot Nr. 3582/12/MARK, kuriame Europos Komisija išdėstė nuomonę, kad Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui u svarbių įmonių įstatymas (toliau – Įstatymas) riboja Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 63 straipsnyje įtvirtintą laisvą kapitalo judėjimą, kadangi Įstatymu nustatoma procedūra, skirta įvertinti bet kurio potencialaus investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, kai siekiama investuoti į Įstatyme nurodytas strateginės reikšmės ar nacionalinio saugumo požiūriu svarbias bendroves. Siekdama išsiaiškinti Įstatymo atitiktį Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės reikalavimams, Europos Komisija pateikė 5 klausimus, tarp jų: 1) kokių tikslų siekiama Įstatymu; 2) ar išankstinė patikra yra mažiausiai varžanti priemonė, kuria siekdama šių tikslų gali pasinaudoti Lietuvos Respublika; 3) kaip būtų galima pateisinti Įstatyme nustatytus laisvo kapitalo judėjimo apribojimus kiekvienai iš Įstatymo 4 ir 5 straipsniuose nustatytų įmonių.

Gavusi kompetentingų Lietuvos Respublikos institucijų atsakymą, 2013 m. gegužės 28 d. Europos Komisija pateikė tris papildomus su minėtu paklausimu susijusius klausimus: 1) kaip turėtų būti suprantamas „nacionalinis saugumas“, kurio pagrindu siekiama pateisinti apribojimus energetikos, telekomunikacijų, infrastruktūros ir komunalinių paslaugų sektoriuose, t. y. ar jis taip pat turėtų būti suprantamas kaip nenutraukiamas ir saugus paslaugų teikimas ir ar yra kitų papildomų grėsmių; 2) kokia, remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) praktika, reali ir pakankamai rimta grėsmė kyla Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir kaip ji gali būti pašalinta išankstinės patikros momentu ir kodėl ją taikant bus išvengta bet kokios paskesnės grėsmės; 3) kaip galėtų būti pagrįstas ryšys tarp išankstinės patikros procedūros ir paslaugų teikimo užtikrinimo tam tikruose sektoriuose, t. y. kodėl Lietuvos Respublika įsitikinusi, kad kilus realiai ir rimtai grėsmei išankstinė patikros procedūra padės užtikrinti nepertraukiamą ir saugų paslaugų teikimą.

Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) pasitarime buvo nuspręsta išsamiai išnagrinėti Europos Komisijos keliamas problemas ir, prireikus, parengti Įstatymo pakeitimus (paminėtina, kad Lietuvos Respublikos institucijoms pateikus paaiškinimus, 2014 m. rugsėjo 12 d. Europos Komisija nutraukė šį tyrimą).

Antra, pasikeitus geopolitinei ir saugumo situacijai regione dėl Rusijos Federacijos veiksmų ir ginkluoto konflikto Ukrainoje, rengiant Įstatymo projektą buvo būtina įvertinti naujas grėsmes ir galiojančio įstatymo nuostatų, skirtų nuo jų apsisaugoti, veiksmingumą, prireikus įtvirtinti papildomus saugiklius, kad būtų užkirstas kelias nacionaliniam saugumui kylančioms grėsmėms, susijusioms su investicijomis į strateginę reikšmę turinčias įmones, bei sudaryti sąlygas veiksmingai strateginę reikšmę turinčių objektų apsaugai.

Trečia, Įstatymo projekto rengimo metu buvo priimti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo pakeitimai (2014 m. spalio 21 d. pakeitimo įstatymas Nr. XII-1271) ir Įstatymo pakeitimai (2014 m. spalio 21 d. pakeitimo įstatymas Nr. XII-1272), kuriais buvo numatyta atlikti investuotojų, investuojančių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiuose ūkio sektoriuose ar ketinančių vykdyti veiklą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių apsaugos zonos teritorijoje, patikrą. Taip buvo gerokai išplėstas „potencialių dalyvių“, kuriems taikomas Įstatymas, sąrašas, o Įstatyme liko numatyta vienintelė apsaugos nuo grėsmių nacionaliniam saugumui užtikrinimo – išankstinės patikros – forma. Todėl rengiant Įstatymo projektą reikėjo suderinti nuostatas, kurios, viena vertus, leistų apsaugoti nacionalinio saugumo interesus tais atvejais, kai investuojama į strateginius ūkio sektorius ar siekiama vykdyti veiklą apsaugos zonos teritorijoje, ir, kita vertus, numatyti galimybes atlikti patikrą ne visais atvejais, o tik tuomet, kai tokios investicijos pagal jų pobūdį, investuotojo ketinimus, atskirų konkretaus ūkio sektoriaus segmentų svarbą iš tikrųjų galėtų kelti grėsmę nacionaliniam saugumui. Taip būtų sumažinta ūkio subjektams ir investuotojams, kurie iš principo negali kelti grėsmės nacionaliniam saugumui, tenkanti administracinė našta.

Ketvirta, 2012 m. spalio mėn. Lietuva atnaujino prašymą dėl narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (toliau – EBPO), 2013 m. gegužės mėnesį buvo priimta EBPO Ministrų tarybos rezoliucija dėl globalios plėtros, kurioje minima galimybė 2015 m. pakviesti Lietuvą pradėti derybas dėl stojimo į EBPO ir numatyta intensyvuoti Lietuvos ir EBPO bendradarbiavimą. 2013 m. rugsėjo mėn. buvo patvirtintas bendras EBPO ir Lietuvos bendradarbiavimo veiksmų planas 2014–2015 m., 2015 m. balandžio 9 d. EBPO Taryba vienbalsiai nusprendė pakviesti Lietuvą pradėti stojimo į EBPO procesą. Šiame kontekste buvo būtina įvertinti galiojančio Įstatymo, kuris savo esme yra investicijas varžantis įstatymas, nuostatas ir rengiant Įstatymo projektą įvertinti su naryste EBPO sietinus Lietuvos įsipareigojimus.

Penkta, Įstatymo projekto rengimo metu įvyko tam tikrų įmonių reorganizavimas ir pertvarkymas, įgyvendinant ES Trečiąją energetikos paketą, todėl Įstatymo projekte buvo siekiama atsižvelgti į faktinius strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių pasikeitimus, taip pat įvertinti Lietuvos Respublikos Seime užregistruotus įstatymų projektus dėl Įstatymo papildymo įtraukiant į jo taikymo sritį atitinkamas įmones ar atliekant kitus pakeitimus (įstatymų projektai Nr. XIIP-1884, XIIP-1645, XIIP-1005 ir XIIP-1513).

Galiausiai, šešta, buvo siekiama kompleksiskai peržiūrėti galiojančio Įstatymo nuostatas, siekiant išsamiau reglamentuoti atskirus nacionalinio saugumo interesų apsaugos aspektus ir pašalinti reguliavimo spragas.

Atsižvelgiant į tai, rengiant Įstatymo projektą buvo siekiama:

- 1) tiksliau ir aiškiau apibrėžti nacionalinio saugumo interesus;
- 2) įvertinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto, kurių atžvilgiu turi būti taikomos apsaugos priemonės, sąrašo pagrįstumą (iš jo išbraukiant tam tikras įmones arba įrenginius ir turtą, arba į jį įrašant papildomus);
- 3) įvertinti patikros procedūros patikimumą, reikalingumą ir veiksmingumą, atsisakant jos taikymo tais atvejais, kai grėsmė nacionaliniam saugumui iš esmės negali kilti ar kai pirminiame etape jos neįmanoma identifikuoti, ir numatyti pasekmes tais atvejais, kai nesilaikoma šios procedūros;

4) numatyti mechanizmus, kurie leistų pašalinti grėsmes nacionalinio saugumo interesams, kurios gali kilti jau atlikus investuotojų patikrą.

Be to, buvo būtina atsižvelgti į naujai priimtą Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą ir į Nacionalinio saugumo strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinio saugumo strategija), taip pat pašalinti esamas reguliavimo spragas, kuriomis galėtų būti pasinaudota siekiant išvengti įstatymo nustatytų apsaugos priemonių ir nuosekliai bei sistemiškai išdėstyti naujas ir galiojančias įstatymo nuostatas, nes dėl įvairių įstatymo pakeitimų galiojantis teisinis reguliavimas stokojo darnos ir sistemishumo.

Taigi bendras Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai, t.y. įmonės, įrenginiai ir turtas, ūkio sektoriai, taip pat nacionaliniam

saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių apsaugos zonose esantis turtas ir teritorija būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių, ir šalinti tokių veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas.

Siekiant Įstatymo projekte siūlomas nuostatas inkorporuoti į teisinę sistemą, kartu su Įstatymo projektu teikiami Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 3, 7, 15, 17 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 16, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2367 6 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo ir 26 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2366 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 12, 22, 23 straipsnių pakeitimo ir 24, 25, 26 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2369 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 1¹, 2, 5, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2370 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 2, 7, 12, 14 straipsnių pakeitimo ir 13, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2371 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Inicijuoti Įstatymo peržiūrą, įvertinimą ir, prireikus, pakeitimų rengimą buvo nuspręsta Vyriausybės pasitarime, svarstant minėtuosius Europos Komisijos paklausimus. Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2013 m. rugsėjo 25 d. potvarkiu Nr. 286 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė (pirmininkas – Vyriausybės kancleris, nariai – ūkio viceministras, Seimo kanceliarijos Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto biuro vedėjas, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Ekonominio saugumo politikos departamento direktorius, Valstybės saugumo departamento valdybos viršininkas, Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos generalinis direktorius, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Pajėgumų planavimo departamento direktorius, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus pavaduotojas, energetikos viceministras, Krašto apsaugos ministerijos Gynybos politikos ir planavimo departamento direktorius, susisiekimo viceministras, Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus patarėjas, Lietuvos

Respublikos finansų ministerijos Turto valdymo departamento direktorius, Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo Žvalgybos valdybos viršininkas) (toliau – darbo grupė). Įstatymo projektas taip pat buvo teiktas įvertinimui Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos bei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kurių atstovų darbo grupėje nebuvo, valstybės tarnautojams.

Pradinį Įstatymo projektą, kuris buvo teikiamas darbo grupei svarstyti, ir vėlesnius Įstatymo projektus, kurie buvo parengti pagal darbo grupės narių pastabas ir pasiūlymus, rengė Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos valstybės tarnautojai (generalinis direktorius Deividas Kriaučiūnas, tel. 8 706 63 693, el. p. deividas.kriauciunas@etd.lt, ES institucinės ir administracinės teisės skyriaus vedėja Vytautė Kazlauskaitė-Švenčionienė, tel. 8 706 63 683, el. p. vytaute.svencioniene@etd.lt).

Darbo grupės parengto Įstatymo projekto derinimą organizavo Lietuvos Respublikos ūkio ministerija. Įstatymo projekto patikslinimus pagal institucijų, įstaigų ir įmonių pateiktas pastabas įformino, taip pat rengė susijusių įstatymų pakeitimų projektus Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė Milda Kaupelienė, tel. 8 706 64 951, el. p. milda.kaupeliene@ukmin.lt) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus (vedėja Laurentina Garbauskienė, tel. 8 706 64 879, el. p. laurentina.garbauskiene@ukmin.lt) vyriausiasis specialistas Vaidotas Rudokas (tel. 8 706 64 742, el. p. vaidotas.rudokas@ukmin.lt) ir patarėja Audronė Railaitė (tel. 8 706 64 741, el.p. audrone.railaite@ukmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Galiojančiame Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nustatyta, kurios įmonės ir įrenginiai turi strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui, kurie iš jų nuosavybės teise privalo priklausyti valstybei, kuriuose iš jų kapitalo dalį gali turėti privatūs nacionaliniai ir užsienio asmenys, atitinkantys nacionalinio saugumo interesus, o kuriuose iš jų privalo būti palikta sprendžiamoji galia valstybei. Įstatyme taip pat nustatyta tvarka ir kriterijai, kuriais vadovaujantis iš anksto įvertinama strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių potencialių dalyvių atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Šis įvertinimas taip pat taikomas potencialiems dalyviams, kurie nori investuoti strategiškai svarbiuose Lietuvos ūkio sektoriuose ar vykdyti veiklą nustatytų apsaugos zonų teritorijoje, taip pat apibrėžti ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintys įrenginiai bei jiems ir investuotojams taikomos nacionalinio saugumo interesus užtikrinančios specialiosios saugumo priemonės.

Kiek tai aktualu, išsamesnis galiojančio įstatymo nuostatų įvertinimas ir siūlomų pakeitimų pagrindimas pateikiamas toliau, šio aiškinamojo rašto 4 punkte, išdėstant siūlomo naujo teisinio reguliavimo paaiškinimą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo pavadinimas

Įstatymo projektu siūloma galiojančio Įstatymo pavadinimą „Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas“ keisti į „Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas“ siekiant jį suderinti su Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo nuostatomis. Galiojantis Įstatymo pavadinimas buvo įtvirtintas atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 4 skyriaus „Ekonominė politika“ nuostatas, pagal kurias „Seimas įstatymu nustato, kurios įmonės ir įrenginiai (tarp jų ir steigini) turi strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui“. Tačiau Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas buvo pakeistas Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių bei priedėlio preambulės ir 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23 skyrių pakeitimo ir papildymo įstatymu ir šiuo metu jame nustatyta, kad „Vyriausybė, laikydamasi Europos Sąjungos teisės reikalavimų, teikia Seimui įstatymu tvirtinti, kurie nacionaliniam saugumui strategiškai svarbūs objektai privalo būti valstybės nuosavybė, o

kuriuose ir kokiomis sąlygomis kapitalo dalį gali sudaryti privatus nacionalinis bei užsienio kapitalas, atitinkantis europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, paliekant sprendžiamąją galią valstybei, taip pat teikia tvirtinti kitus nacionalinio saugumo užtikrinimui svarbius objektus“ ir kad „Lietuvos Respublikos įstatymai taip pat gali nustatyti apribojimus ir prievolės, taikomas ir kitoms Lietuvoje veikiančioms įmonėms bei kitiems ūkio subjektams <...> kai būtina tenkinti kitus nacionalinio saugumo užtikrinimo poreikius.“ Taip pat Įstatymo projekto pavadinimo formuluotė „nacionaliniam saugumui užtikrinti“ (o ne „nacionalinio saugumo užtikrinimui“) buvo parinkta po konsultacijų su lietuvių kalbos specialistais.

Įstatymo 1 straipsnis (Įstatymo tikslas ir taikymas)

Galiojančio Įstatymo 1 straipsnyje „Įstatymo paskirtis“ glaustai išdėstyta, ką reguliuoja šis įstatymas.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 straipsnyje siūloma įtvirtinti keturias nuostatas, nurodančias Įstatymo projekto tikslą ir taikymo sritį:

1) 1 dalyje siūloma nurodyti įstatymo tikslus, į kuriuos pagal teisės normų aiškinimo taisyklės privaloma atsižvelgti taikant ir aiškinant visas kitas Įstatymo projekto nuostatas. Atitinkamai įstatymo tikslas suformuluojamas kaip siekis preventyviai ir vėlesniuose etapuose svarbius objektus saugoti nuo visų rizikos veiksnių, kurie keltų grėsmę nacionalinio saugumo interesams, taip pat „šalinti jų atsiradimo priežastis ir sąlygas“ (ši formuluotė taip pat parinkta atsižvelgta į galiojančio Įstatymo 2 straipsnio 3 dalies nuostatas). Be to, atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo formuluotes („<...> teikia Seimui įstatymu tvirtinti, kurie nacionaliniam saugumui strategiškai svarbūs objektai privalo būti valstybės nuosavybė, o kuriuose ir kokiomis sąlygomis kapitalo dalį gali sudaryti privatus nacionalinis bei užsienio kapitalas <...>“), šioje dalyje paaiškinama, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai – tai įrenginiai, kitas turtas ir įmonės, kurių veikla yra svarbi užtikrinant nacionalinį saugumą. Taip pat, atsižvelgiant į galiojančio Įstatymo nuostatas, sistemiškai į objekto sąvoką įtraukiami ir ūkio sektoriai, kuriuose, pagal Nacionalinio saugumo strategiją, kitų valstybių ūkio subjektų dominavimas atitinkamuose ūkio sektoriuose priskirtinas prie išorės rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmės.

2) 2 dalyje siūloma įtvirtinti bendro pobūdžio negatyvią pareigą, kuri įpareigotų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar įmonių, kurios valdo, naudoja ir disponuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat kitų įmonių, kurios veikia nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, organus susilaikyti nuo bet kokių sprendimų, galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir kurių pažeidus kiltų Lietuvos Respublikos įstatymuose (Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau – Civilinis kodeksas) ir kt.) numatytos pasekmės tiek dėl tokių veiksmų teisėtumo, tiek dėl tuos veiksmus atlikusių subjektų atsakomybės.

3) 3 dalyje numatyta, kad Vyriausybės sprendimai, kuriais gali būti draudžiami ar ribojami sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla, gali būti priimami nepažeidžiant SESV 52 ir 65 straipsnių nuostatų. Tokie reikalavimai tiesiogiai kyla iš minėtųjų SESV straipsnių, užtikrinančių įsisteigimo teisę ir laisvą kapitalo judėjimą, bei Teisingumo Teismo praktikos aiškinant šiuos straipsnius. Panašūs reikalavimai taip pat įtvirtinti Vokietijos, Suomijos, Austrijos atitinkamuose teisės aktuose.

4) 4 dalyje įtvirtinta kolizinė taisyklė, kuri atkartoja galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 6 dalį ir Civilinio kodekso 2.33 straipsnio 3 dalį, tačiau jos taikymo sritis, lyginant su galiojančiu Įstatymu, išplečiama visiems Įstatymo projektu reglamentuojamiems atvejams.

Įstatymo 2 straipsnis (Pagrindinės šio įstatymo sąvokos)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnyje pateikiamos sąvokų, kurių dalis taip pat įtvirtinta galiojančiame Įstatyme, apibrėžtys. Šios sąvokos išdėstytos abėcėlės tvarka:

1) 1 dalyje pateikta „antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės“ apibrėžtis, kuria siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede išdėstyti strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams turinčias akcines bendroves ir uždariusias akcinės

bendrovės. Siūloma numatyti, kad šiose bendrovėse ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei, savivaldybei arba valdomai bendrovei. Kodėl pasirinktas būtent toks valdomų akcijų dalies dydis plačiau paaiškinta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnyje.

Taip pat siūloma nustatyti, kad antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone būtų laikoma ir tokia įmonė, kuriai būtų perleistas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms priklausantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ar turtas, arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijos. Tik valstybės valdoma bendrovė, kuriai nuosavybės teise perleistos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijos, automatiškai būtų laikoma antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone. Jei atitinkama antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis perleidžiama investuotojui, kuris nėra valstybės valdoma bendrovė, tuomet toks investuotojas nėra laikytinas antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone.

2) 2 dalyje pateikta „investuotojo“ apibrėžtis, kuria siūloma keisti galiojančiame Įstatyme esančią „potencialaus dalyvio“ sąvoką. „Dalyvis“ pagal Lietuvos teisės aktus visų pirma suprantamas kaip juridinio asmens dalyvis (Civilinio kodekso 2.45 straipsnis), o investicija yra piniginės lėšos ir įstatymais bei kitais teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kuris investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą.

Atitinkamai Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme investuotoju siūloma laikyti asmenį, kuris yra įsigijęs ar siekia 1) įsigyti vertybinius popierius, įskaitant ir ne nuosavybės vertybinius popierius (pvz., obligacijas), kurie pagal šalių susitarimą tam tikrais atvejais gali būti konvertuojami į akcijas (taip siekiant išvengti, kad nebūtų apeitas įstatymu numatytas draudimas be patikros įsigyti tam tikrų juridinių asmenų vertybinių popierių), 2) įgyti teisę naudotis nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalies suteikiamomis neturtinėmis teisėmis sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį, 4) įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę šiame sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę nurodytų juridinių asmenų dalyvių susirinkime. Taip pat asmenį, kuris siekia 3) siekia įgyti Įstatyme numatytas teises į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią infrastruktūrą sudarančius įrenginius ar turtą, 5) įsigyti turtą ar kitais būdais ketina vykdyti, vykdo veiklą šio apsaugos zonos teritorijoje arba kuris turi ar siekia įsigyti apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę tokio juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime.

3) 3 ir 12 dalyse pateikiamos Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojo ir trečiosios valstybės investuotojo, kurių atžvilgiu Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatyme numatytas skirtingas reguliavimas, apibrėžtys. Šias sąvokas ir teisinį reguliavimą tikslinga atskirti, kadangi užsienio investuotojai yra susiję su valstybėmis, kurias Lietuva pasirinko savo europinės integracijos partnerėmis, todėl jų keliama potenciali grėsmė nacionalinio saugumo interesams yra nepalyginamai mažesnė. Visų pirma Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotoju laikomas Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybės narės, ELPA valstybės (Islandijos, Norvegijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino) narės arba EBPO valstybės narės pilietis. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme atsisakyta investuotojo apibrėžtyje naudoti „nuolatinio gyventojų“ kategoriją, nes trečiųjų valstybių piliečiai, kurie yra ES valstybės piliečiai, neturi universalios teisės vienodomis sąlygomis su tos valstybės piliečiais investuoti visoje ES. Be to, dvišalėse investicijų skatinimo ir apsaugos sutartyse investuotojo sąvoka apibrėžiama siejant ją su atitinkamos valstybės pilietybe. Antra, Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotoju laikomas minėtose valstybėse įsteigtas juridinis asmuo (ar kita, juridinio asmens statuso neturinti organizacija), kurios nekontroliuoja trečiosios valstybės subjektas,

įskaitant ir pačią trečiąją valstybę. Jei tokio juridinio asmens 25 proc. balsavimo teisių (25 proc. riba parinkta į bendresnę, ne Lietuvos teise pagrįstą kontrolės prezumpciją) priklauso trečiosios valstybės subjektui, arba toks trečiosios valstybės subjektas bet kokia kita forma faktiškai (tiesiogiai ar netiesiogiai) kontroliuoja tokį juridinį asmenį ar kitą organizaciją, jis automatiškai laikomas trečiosios valstybės investuotoju. Pavyzdžiui, jeigu Lietuvoje įsteigtas juridinis asmuo, kurio 25 proc. akcijų priklauso trečiosios valstybės subjektui ar trečiosios valstybės subjektas jį kontroliuoja kitoku būdu, komentuojamo straipsnio prasme toks investuotojas būtų laikomas trečiosios valstybės investuotoju. Atitinkamai investuotojas turi įvertinti, ar jis laikytinas užsienio investuotoju ar trečiosios valstybės investuotoju, nes klaidingai save įvardijus kaip užsienio valstybės investuotoją ir atlikus investicijas be patikros, kai pastarąją atlikti buvo būtina, jam kiltų kitose Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto nuostatose numatytos pasekmės.

4) 4 dalyje pateikiama „nacionalinio saugumo interesų“ sąvokos apibrėžtis pagrįsta trimis susijusiais, bet kartu ir savarankiškais pagrindais: 1) savaime suprantama, jie turi apimti Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Nacionalinio saugumo strategijoje nustatytus bei saugomus gyvybinius ir pirmąjį nacionalinio saugumo interesus; 2) įtraukiant „transeuropinės infrastruktūros plėtrą“, kuri yra ne tik ES vykdomos politikos sritis, bet ir Lietuvos siekis, tačiau gali nepakliūti į gyvybinius ar pirmąjį nacionalinio saugumo interesus (pvz., geležinkeliai); ir 3) numatant, kad tokiais interesais taip pat laikomi Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtinti esminiai visuomenės interesai (svarbiausių bendrus interesus atitinkančių paslaugų teikimas) – pvz., geriamojo vandens tiekimas, nuotekų šalinimas ir pan., kai neužtikrinus nepertraukiamo tokių paslaugų teikimo kiltų pavojus valstybės gyventojų gyvybei, sveikatai ar būtiniausių poreikių tenkinimui.

5) 5 dalyje pateikiama „Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ sąvoka. „Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ sąvoka. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės suprantamos kaip visų trijų (pirmos, antros ir trečios) kategorijų įmonės. Šios įmonės priskirtinos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kategorijai, kadangi pagal savo paskirtį ir (ar) veiklos pobūdį jos turi strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams.

6) 6 dalyje pateikiama „Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto“ sąvoka yra vartojama vietoj galiojančio Įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje esančios „ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių sąvokos“. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priede išdėstomas išsamus sąrašas įrenginių ir kito turto (kadangi, kai kuriuos objektus nėra tiksliu vadinti įrenginiais) kurie pagal jų paskirtį ir (ar) naudojimo pobūdį yra turintys nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę arba svarbią reikšmę (taip pat žr. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio paaiškinimus).

7) 7 dalyje pateikiama nauja „Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus ūkio sektoriaus“ apibrėžtis, kurios nėra nei galiojančiame Įstatyme, nei Nacionalinio saugumo strategijoje. Nauja sąvoka siekiama išplėsti taikymo Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo taikymo sritį, taikant jame siūlomą reguliavimą ir tiems investuotojams, kurie ketina vykdyti veiklą svarbiame ūkio sektoriuje (taip pat žr. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio paaiškinimus).

8) 8 dalyje pateikiama „pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ apibrėžtis, kuria siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 priede išdėstyti turinčias strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams turinčias valstybės įmones, savivaldybės įmones, akcines bendroves arba uždarąsias akcines bendroves, kurių visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei.

Analogiškai kaip ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių atveju siūloma nustatyti, kad pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbia įmone būtų laikoma ir tokia valstybės valdoma bendrovė, kuriai būtų perleisti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms priklausančios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ar turtas, arba pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijos.

Paminėtina, kad pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės išimtinai gali priklausyti tik valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, t.y. valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių savininkais atitinkamai yra valstybė arba savivaldybė, o akcinių bendrovių arba uždarytųjų akcinių bendrovių akcijos (skirtingai, nei antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių) 100 % nuosavybės teise turi priklausyti valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei.

9) 9 dalyje pateikiama „trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių“ sąvoka. Siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede išdėstyti strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams turinčias akcines bendroves ir uždarysias akcines bendroves. Šiose bendrovėse, skirtingai nei antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, valstybei arba savivaldybei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba šiose bendrovėse akcijos valstybei arba savivaldybei iš vis nepriklauso.

10) 10 dalyje pateikiama „trečiosios valstybės“ sąvoka, atsižvelgiant į to paties straipsnio 3 ir 12 dalis ir nurodant, kad trečioji valstybė suprantama kaip valstybė nepriklausanti ES, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijos (toliau – ELPA) valstybei (Islandijos, Norvegijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino) arba EBPO.

11) 12 dalyje pateikiama „užsienio valstybės“ sąvoka. Užsienio valstybėmis laikomos visos kitos šalys, kurios nėra Lietuvos Respublika.

12) 13 dalyje nurodoma „valstybės valdomos bendrovės“ sąvoka. Ši sąvoka iš esmės pakeičia galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą „valstybės sprendžiamosios galios“ sąvoką.

13) 14 dalyje, siekiant išvengti nereikalingo pasikartojimo, nurodoma, kad tam tikros Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekte vartojamos sąvokos turi būti suprantamos taip, kaip jos panašiais tikslais jau yra apibrėžtos kituose Lietuvos įstatymuose:

a) „sutartinai veikiantys asmenys“ Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo (toliau – Vertybinių popierių įstatymas) 2 straipsnio 48 dalyje apibrėžti kaip „fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie bendradarbiauja su oficialaus siūlymo teikėju ar bendrove, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, remdamiesi aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu arba rašytiniu susitarimu, kuriuo siekiama įgyti kontrolę, suteikiančią 1/3 ar daugiau balsų bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sužlugdyti sėkmingą oficialaus siūlymo rezultatą. Kito asmens kontroliuojami asmenys, sutartinai veikiantys su tuo kitu asmeniu, taip pat laikomi sutartinai veikiančiais vienas su kitu. Laikoma, kad šio įstatymo 24 straipsnyje nustatytais atvejais asmenys veikia sutartinai.“;

b) „kontroliuojama įmonė“ Vertybinių popierių įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje apibrėžta kaip „įmonė, kurioje 1) kurioje fizinis ar juridinis asmuo turi daugiau kaip pusę visų įmonės balsavimo teisių arba 2) kurioje fizinis ar juridinis asmuo, būdamas įmonės dalyvis, turi teisę skirti arba atšaukti jos vadovą, daugumą valdybos arba stebėtojų tarybos narių. Asmens balsavimo teisėmis, suteikiančiomis teisę skirti arba atšaukti įmonės vadovus, yra laikomos ir tos balsavimo teisės, kurias kontroliuojamo juridinio asmens dalyvių susirinkime turi kiti pirmojo asmens kontroliuojami juridiniai asmenys, arba 3) kurioje fizinis ar juridinis asmuo, būdamas įmonės dalyvis, pagal susitarimus su kitais dalyviais gali spręsti, kaip panaudoti daugiau kaip pusę visų balsavimo teisių dalyvių susirinkime, arba 4) kuriai fizinis ar juridinis asmuo gali daryti esminę įtaką.“;

c) „kontroliuojantis asmuo“ turi būti suprantamas kartu skaitant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8, 9 ir 10 dalis, pagal kurias tai yra „juridinis ar fizinis asmuo, turintis arba įgyjantis ūkio subjekto kontrolės teisę. Kontroliuojančiu asmeniu gali būti Lietuvos Respublikos pilietis, užsienietis ar asmuo be pilietybės arba ūkio subjektas, taip pat viešojo administravimo subjektas. Sutuoktiniai, tėvai ir jų nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) laikomi vienu kontroliuojančiu asmeniu. Jeigu du ar daugiau juridinių ar fizinių asmenų, veikdami susitarimo pagrindu, įsigyja koncentruojamo ūkio subjekto kontrolę, tai kiekvienas iš šių juridinių ar fizinių asmenų yra laikomas kontroliuojančiu asmeniu.“ Šiuo tikslu „kontrolė“ reiškia visokias iš įstatymų ar sandorių atsirandančias teises, suteikiančias juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai, įskaitant 1) nuosavybės teisę į visą ar dalį ūkio subjekto turto

arba teisę naudoti visą ar dalį ūkio subjekto turto; 2) kitas teises, kurios leidžia daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto organų sprendimams ar personalo sudėčiai, o „lemiamą įtaką“ – padėtis, kai kontroliuojantis asmuo įgyvendina ar turi galimybę įgyvendinti savo sprendimus dėl kontroliuojamo ūkio subjekto ūkinės veiklos, organų sprendimų ar personalo sudėties.

Įstatymo 3 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose nurodyti tam tikri nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas nuosavybės teise priklauso valstybei arba savivaldybėms ir tik jei yra numatyta galimybė pagal kitus įstatymus, tokie įrenginiai ar turtas galėtų būti perduoti nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui.

Atkreiptinas dėmesys, kad ūkio sritis, kurios susijusios su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, reguliuoja atskiri įstatymai ir juose nustatomas atitinkamas, ir gana įvairus, šių įrenginių teisinis režimas. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme numatyta, kad „keliai nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, juridiniams ar fiziniams asmenims. Valstybinės reikšmės keliai išimtinę nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valdo, naudoja ir jais disponuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos įsteigtos valstybės įmonės ar jos įgaliota Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos. Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims.“, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 5 straipsnyje numatyta, kad „viešojo geležinkelių infrastruktūra yra Lietuvos valstybės nuosavybė. Viešojo geležinkelių infrastruktūra neprivatizuojama. Kiti geležinkelių transporto objektai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybėms, Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių fiziniams ir juridiniams asmenims.“, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 8 straipsnyje – „civiliniai orlaiviai, oro uostai ir aerodromai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybei, fiziniams asmenims ir Lietuvos Respublikoje registruotiems juridiniams asmenims. Skrydžių valdymo sistemos įrenginiai ir tarptautinių oro uostų infrastruktūra yra valstybės nuosavybė“, minėto įstatymo 44 straipsnyje – „tarptautinių oro uostų žemė yra valstybės nuosavybė. Tarptautinį oro uostą valdanti valstybės institucija, valstybės ar savivaldybės įmonė oro uosto žemę valdo, naudoja ir ja disponuoja turto patikėjimo teisėmis, vadovaudamasi šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais. Tarptautinio oro uosto teritorijos ribas ir plotą tvirtina Vyriausybė. Tarptautinį oro uostą valdanti valstybės institucija, valstybės ar savivaldybės įmonė turi teisę išnuomoti tarptautinio oro uosto žemės sklypus su šio oro uosto veikla susijusioms reikmėms, taip pat juridiniams ar fiziniams asmenims, kurių veikla nesusijusi su šio oro uosto veikla, šiems asmenims priklausančioms nuosavybės teise ar nuomojamiems pastatams, statiniams ar įrenginiams, esantiems tarptautinio oro uosto teritorijoje, eksploatuoti. Kontroliuojamoje teritorijoje esanti tarptautinio oro uosto žemė gali būti išnuomojama tik su šio oro uosto veikla susijusioms reikmėms. Žemės sklypai išnuomojami aukciono būdu, išskyrus žemės sklypus, užstatytus fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiais nuosavybės teise ar jų nuomojamais pastatais, statiniais ir įrenginiais.“ Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad tam tikri nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turintys įrenginiai apskritai nepriklauso ar ateityje gali nepriklausyti valstybės ar jos kontroliuojamų subjektų nuosavybei, pvz., suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūros dalimi esantis laivas „Independence“, dėl kurio sudaryta išperkamosios nuomos sutartis.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas nuosavybės teise gali priklausyti platesniam ratui subjektų, t.y. valstybei, savivaldybėms arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms. Analogiškai kaip ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 2 punkte nurodyti Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas gali būti perduoti nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kitaip tariant tik tokiam investuotojui, dėl kurio yra atlikta patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, ir jei

minėtosios teisės nėra ribojamos kitais įstatymais. Tokio investuotojo reikalavimų užtikrinimui šie įrenginiai ir turtas gali būti įkeisti arba jiems nustatyta hipoteka, jei to nedraudžia kiti įstatymai, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui negali būti perduodama nuosavybės teisės į valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose.

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į skirtingą disponavimo turtais teisėmis apimtį, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas laikomi sudarančiais nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčią infrastruktūrą, o Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas - nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje įtvirtinama pareiga subjektui valdančiam, naudojančiam ar disponuojančiam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, užtikrinti fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) kibernetinio saugumo, taip pat ir asmenų, pretenduojančių užimti ar užimančių pareigas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, atitikties reikalavimų laikymąsi.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 straipsnio 4 dalimi Vyriausybei pavedama detalizuoti, kokie konkretūs objektai yra priskiriami nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui. Bendrinėje kalboje įrenginiu vadinamas tam tikros paskirties, dažniausiai stacionariai įrengtas, sudėtingas aparatas, pvz.: *vaizdo perdavimo įrenginys, raketų paleidimo įrenginys* ir kt. Atkreiptinas dėmesys, kad galiojančiame Įstatyme vartojama „strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių“ sąvoka sukelia neaiškumų priskiriant objektus minėtiems įrenginiams, kadangi ne visais atvejais tam tikrus daiktus, statinius ar kitus objektus galima vadinti įrenginiais. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme siūloma vartoti platesnę sąvoką prie jos priskiriant ir kitą turtą.

Įstatymo 4 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių apsaugos zonos)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi siekiama nustatyti, kad tais atvejais, kai būtina užtikrinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių apsaugą, įvertinusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių šių įmonių ir įrenginių specifiką, taip pat sąlygojamą poreikį, Vyriausybė nustato atitinkamo dydžio apsaugos zonas, kuriose gali būti vertinama investuotojų atitiktis nacionalinio saugumo interesams. Apsaugos zonos gali būti nustatomos nurodant tam tikras konkrečias gatves, atstumą iki įrenginių ir pan., todėl atsižvelgiant į tai, kad šiose zonose, kiek tai leidžia įstatymas, gali būti ribojamos investicijos, siūloma, kad Aplinkos ministerija bei atitinkamų savivaldybių administracijos įvertintų šiuos aspektus, rengiant ar tikslinant patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus. Atitinkamai šia nuostata Vyriausybei pavedama įvertinti ir nustatyti tiek įmones, ir įrenginius ir turtą, kuriems tokia apsauga reikalinga, tiek tokios apsaugos zonos teritoriją (plotą ar kitus parametrus). Nacionalinio saugumo interesų apsaugos tikslais, o taip pat siekiant neapsunkinti ūkio subjektų investicijų ir veiklos, visiems įrenginiams ir turtui bei visoms įmonėms nustatyti apsaugos zonas nėra tikslinga. Atsižvelgiant į tai, apsaugos zonos turėtų būti nustatytos vadovaujantis kompetentingų institucijų pateikta informacija.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Vyriausybė, priėmusi sprendimą, patvirtinantį, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įvertinusi investuotojo statusą, veiklą, elgesį ir ketinimus, veiklos keliamos grėsmės rimtumą ir akivaizdumą, turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar atitinkamo juridinio asmens, kurio vertybinius popierius yra įsigijęs investuotojas, veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, iki kol bus pašalinta grėsmė nacionalinio saugumo interesams. Šia nuostata siekiama užtikrinti papildomą saugumą apsaugos zonose esantiems įrenginiams ir įmonėms, tuo pačiu apsaugant nacionalinio saugumo interesus.

Įstatymo 5 straipsnis (Operatorių, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčius įrenginius, teisių įgyvendinimas)

Galiojančio Įstatymo 6 straipsnyje yra numatyti įvairūs reikalavimai, skirti elektros perdavimo jungtims ir suskystintų gamtinių dujų terminalui, specialioms saugumo priemonėms ir vadovaujantiems darbuotojams (šie reikalavimai pirmą kartą buvo įtvirtinti 2008 m. vasario 1 d. priimtu Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių Įstatymo 3 straipsnio pakeitimo bei papildymo ir Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu). Visos šios nuostatos yra aktualios nacionaliniam saugumui užtikrinti, ypač atsižvelgiant į tai, kad dauguma 5 straipsnyje išvardintų įrenginių ir turto nėra iki galo užbaigti arba jų funkcionavimas turi būti tęstinis. Įstatymo projekte siūloma šias įvairias nuostatas sugrupuoti ir nuosekliai išdėstyti atskiruose straipsniuose:

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 5 straipsnyje siūloma išdėstyti tik energetikos įrenginiams skirtas nuostatas, 16 straipsnyje siūloma numatyti vadovaujančių ir kitų asmenų atitikties reikalavimus, o 17 straipsnyje – reglamentuoti fizinę ir veiklos apsaugą bei informacinę saugą;

Į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 5 ir 16 straipsnius, siūloma perkelti galiojančio Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies nuostatas, atitinkamai atlikus aktualius pakeitimus.

Įstatymo 6 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai)

Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai į galiojančio Įstatymo taikymo sritį įtraukti priėmus Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių Įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymą, kuriuo Įstatymo 3 straipsnis buvo išdėstytas nauja redakcija. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turi 4 ūkio sektoriai: 1) energetikos; 2) transporto; 3) informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų; ir 4) finansų ir kredito. Šie ūkio sektoriai atitinka Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą, kurio priedėlio 4 skyriaus antrajame poskyryje „Ekonominė politika“ numatyta, kad būtent šie keturi ūkio sektoriai yra strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ir kad vienam investuotojui draudžiama dominuoti viename ar keliuose strategiškai svarbiuose nacionaliniam saugumui ūkio sektoriuose.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai į Įstatymo taikymo sritį buvo įtraukti, nes pasikeitus geopolitinei situacijai tuo metu galiojusių nuostatų nepakako, kadangi nacionaliniam saugumui grėsmę gali kelti ir investavimas į ūkio subjektus, veikiančius nacionaliniam saugumui strateginę reikšmę turinčiame ūkio sektoriuje. Tokiu būdu buvo išplėsta potencialaus dalyvio sąvoka (įtraukiant fizinius arba juridinius asmenis, oficialiai pareiškusių ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, steigiamos ar veikiančios svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiame ūkio sektoriuje) akcijų ir numatyta tokių potencialių dalyvių (investuotojų) patikra siekiant įvertinti jų atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 6 straipsniu iš esmės siūloma išlaikyti šias nuostatas, patikslinant jas taip, kad siūlomu reguliavimu būtų užtikrinta reikiama ir teisinga pusiausvyra tarp Lietuvos nacionalinio saugumo interesų ir verslui palankios investicinės aplinkos. Šiame straipsnyje siūloma numatyti, kurie ūkio sektoriai yra strategiškai svarbūs užtikrinant nacionalinį saugumą. Visų pirma, tai yra keturi ūkio sektoriai, numatyti galiojančiame Įstatyme ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme. Be to, Įstatymo projektu siūloma šį sąrašą išplėsti ir įtraukti penktą ūkio sektorių, kur turėtų būti taikoma tokia pati nacionalinio saugumo interesų apsauga, t. y. karinės įrangos. Karinės įrangos apibrėžimas pateikiamas Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje, kurioje nurodoma, kad karinė įranga tai gynybai skirti arba su ja susiję produktai, įtraukti į Bendrąjį karinės įrangos sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1216 „Dėl Bendrojo karinės įrangos sąrašo patvirtinimo“. Pagal minėtąjį sąrašą karinei įrangai priskirtini pabūklai, haubicos, patrankos, mortyros, prieštankiniai pabūklai, sviedinių paleidimo įrenginiai, kariniai liepsnosvaidžiai, šautuvai,

ir kita įranga nurodyta sąraše. Didžioji dalis Bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytų ginklų pagal Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą (toliau – Ginklų ir šaudmenų įstatymas) priskirtini A kategorijos ginklams. Vadovaujantis Ginklų ir šaudmenų įstatymo 2 straipsnio 21 dalimi A kategorijos ginklai, jų priedėliai ir šaudmenys laikytini pavojingiausiais.

Atkreiptinas dėmesys, kad ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamyba, ginklų jų dalių importas, eksportas ir kitos komercinės veiklos, nurodytos Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 19 straipsnyje yra licencijuojamos. Išduodant minėtąsias licencijas vadovaujamasi Ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamybos, ginklų taisymo, ginklų ir šaudmenų perdirbimo licencijavimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės), patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1495 „Dėl Ginklų, A kategorijos ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamybos, ginklų taisymo, ginklų ir šaudmenų perdirbimo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“. Vadovaujantis Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme ir Taisyklėse nustatyta tvarka išduodant licenciją iš esmės yra tikrinama licencijos gavėjo nepriekaištinga reputacija (pagal Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 18 straipsnį) ir pateikta medicininio patikrinimo išvadą, arba jei asmuo ketina užsiimti veikla, kuriai licencija išduota kitoje ES valstybėje narėje, tuomet tikrinamas licencijos turėjimo faktas, galiojimas ir kiti Taisyklėse numatyti aspektai.

Pažymime, investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams yra atliekama vertinant pagal Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio kriterijus, kurie iš esmės yra skirtingi, lyginant su minėtajai licencijai išduoti nustatytais Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme. Todėl, manytina, investuotojų patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams procedūra karinės įrangos sektoriuje gali būti vykdoma nepriklausomai nuo licencijavimo procedūrų, kadangi jomis siekiama skirtingų tikslų, įskaitant ir tai, kad investuotojų patikrą atlieka Komisija, o, pavyzdžiui, licenciją A kategorijos ginklų gamybai išduoda Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje siūloma Vyriausybei pavesti nustatyti, kokios konkrečiai ūkinės veiklos sritys yra laikomos nurodytų ūkio sektorių dalimi. Tokiu būdu iš minėtųjų sektorių būtų eliminuojamos tam tikros veiklos, kuriose pagal jų pobūdį nėra tikslinga atlikti investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo 7 straipsnis (Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje siūloma numatyti, kad nuosavybės teisė į valstybei priklausančias pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijas, pritarus gali būti perleista įstatymų nustatyta tvarka. Atkreiptinas dėmesys, kad nuostatoje nurodomos uždarnosios akcinės bendrovės arba akcinės bendrovės teisinės formos, tačiau pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms yra priskiriamos ir valstybės įmonės bei savivaldybės įmonės.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 2 dalies nuostata yra bendrojo pobūdžio, nurodanti, kad šis įstatymas nedraudžia pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizuoti, pertvarkyti į kitos teisinės formos juridinį asmenį, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti, didinti ar mažinti savininko kapitalą, taip pat didinti įstatinį kapitalą, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas.

Pagal komentuojamo straipsnio 3 dalį pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės galėtų būti reorganizuotos, pertvarkytos, restruktūrizuotos ar likviduotos tik pritarus Komisijai. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 18 straipsnį valstybės įmonės reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik Vyriausybei sutikus reorganizuoti įmonę, išskyrus atvejus, kai valstybės įmonei reorganizuoti priimamas atskiras įstatymas, o savivaldybės įmonės reorganizavimo procedūros gali būti pradėtos vykdyti tik savivaldybės tarybai sutikus reorganizuoti įmonę; pagal šio įstatymo 19 straipsnį

sprendimą pertvarkyti įmonę priima įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, išskyrus šio ir kitų įstatymų nustatytas išimtis (tam tikrais atvejais reikalaujama Vyriausybės sprendimo); pagal 24 straipsnį įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija priimti sprendimą likviduoti įmonę gali tik po to, kai yra Vyriausybės nutarimas nutraukti valstybės įmonės veiklą arba savivaldybės tarybos sprendimas nutraukti savivaldybės įmonės veiklą. Nuostata būtų taikoma ir tiems atvejams, kai juridinio asmens likvidavimą inicijuoja juridinių asmenų registro tvarkytojas. Klausimas, ar Komisijos pritarimas reikalingas ir tais atvejais, kai dėl juridinio asmens likvidavimo gali nuspręsti teismas, nėra reguliuojamas, nes įvertinus Civilinio kodekso 2.106 straipsnio 3 punktą (teismo priimtas sprendimas likviduoti juridinį asmenį vadovaujantis šio kodekso 2.131 straipsniu) ir 2.131 straipsnio 1 dalies 8 punktą (jeigu ekspertų ataskaitoje nurodyta, kad juridinio asmens (juridinio asmens valdymo organų ar jų narių) veikla yra netinkama, ir teismas tam pritaria, išklaušęs šalių ir šio kodekso 2.130 straipsnyje nurodytų valstybės institucijų nuomones, teismas gali taikyti vieną iš šių priemonių <...> likviduoti juridinį asmenį ir paskirti likvidatorių), skaitomą kartu su Civilinio kodekso 2.125 straipsnio 1 dalies 6 punktu (teisę kreiptis dėl juridinio asmens veiklos tyrimo turi šie asmenys <...> asmenys, taip pat ir juridinio asmens dalyviai, kuriems pagal steigimo dokumentus ar sudarytus su juridiniais asmenimis sandorius tokia teisė suteikta) ir 2 dalimi (Prokuroras, gindamas viešuosius interesus, tarp jų ir kai juridinio asmens, jo valdymo organų ar jų narių veikla prieštarauja visuomenės interesams, taip pat turi teisę kreiptis dėl juridinio asmens veiklos tyrimo), galima teigti, kad tokie atvejai praktikoje mažai tikėtini, o prireikus valstybė turi visas galimybes užkirsti kelią tokios pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės likvidavimui.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje siūloma numatyti specialią taisyklę, kad institucijos, kurios turi teisę nuspręsti dėl pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, reorganizavimo, pertvarkymo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, jei sumažėtų valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei priklausanti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės akcijų dalis, turi gauti Lietuvos Respublikos Seimo pritarimą.

Siekiant išlaikyti valstybės kontrolę (nebent būtų nuspręsta, kad tokia kontrolė nebereikalinga) pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje siūloma, kad šių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, bet kokios akcijų dalies perleidimui būtų reikalingas Lietuvos Respublikos Seimo pritarimas.

Komentuojamose Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 4 ir 5 dalyse nenurodoma, konkreti teisės akto forma, kuria Seimas galėtų išreikšti pritarimą minėtiems veiksams. Manytina, kad prireikus Seimas įprastai tokį pritarimą galėtų suteikti priimdamas Seimo nutarimą. Jei reikėtų nustatyti reorganizavimo, pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinį asmenį, likvidavimo ar atskyrimo, kai atskyrimą numato atskiras juridinių asmenų teisinės formas reglamentuojantys įstatymai, ypatumus, Seimas tai galėtų nustatyti priimdamas specialų įstatymą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje nustatoma, kad tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas gali įsigyti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės (uždarnosios akcinės bendrovės arba akcinės bendrovės), konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktą daugiau negu 1/4 balsų tokios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 8 dalyje nustatytu reguliavimu siekiama apsaugoti nuo atvejų, kuomet balsavimo teisė pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių visuotiniame akcininkų susirinkime būtų suteikta nacionalinio saugumo interesams grėsme keliantiems asmenims.

Įstatymo 8 straipsnis (Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnyje siūloma įtvirtinti specialias nuostatas, reglamentuojančias tiesiogiai ar netiesiogiai valstybės kontroliuojamas akcines bendroves ir uždariusias akcines bendroves, teikiančias bendrus interesus atitinkančias paslaugas, vykdančias visuomenės saugumui svarbią veiklą ar valdančias nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Dauguma antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, išvardintų Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede, iš dalies perkelia galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas akcines bendroves ir uždariusias akcines bendroves (iš dalies, nes kiti galiojančiame Įstatyme išvardyti juridiniai asmenys perkelti į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 arba 3 priedus).

Galiojančiame Įstatyme ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede išvardytų Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės sąrašas yra panašus, tačiau Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede pateiktas sąrašas yra papildytas keletu akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių, taip pat kai kurias bendroves į sąrašą siūloma neįtraukti. Į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priedą siūloma perkelti šias akcines bendroves ar uždariusias akcines bendroves, kurios jau įtrauktos į galiojančio Įstatymo taikymo sritį: „Lietuvos energija“, UAB; LITGRID AB; AB „Amber Grid“, nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės Įstatyme; suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius; akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“; akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“; AB „Energijos skirstymo operatorius“; akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla; akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“, akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras, akcinė bendrovė Lietuvos paštas. Nors du subjektai – suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius ir akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ – šiuo metu sutampa, tačiau atsižvelgiant į tai, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus teisės akcinei bendrovei „Klaipėdos nafta“ suteiktos licencijos pagrindu, teoriškai įmanoma situacija, kad pasikeitus licencijos turėtojui šie du subjektai gali ir nesutapti.

Taip pat siūloma įtraukti 4 juridinius asmenis, kurių teisinė forma akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, kurių nėra galiojančiame Įstatyme: UAB „Eps-G“, „Lietuvos energijos gamyba“, AB; Paskirtąjį tiekėją, numatytą Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo Įstatyme; UAB „Lietuvos dujų tiekimas“. Iš esmės visos šios bendrovės vykdo energijos gamybą ir tiekimą bei dujų tiekimą, išskyrus UAB „Eps-G“, kuriai priklauso nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių akcinių bendrovių akcijos. Šios akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės buvo priskirtos prie strateginę reikšmę nacionaliniam užtikrinti turinčių akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių, kadangi vykdo atitinkamą veiklą ir valdo tam tikrą infrastruktūrą.

Į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priedą siūloma neįtraukti galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 11 punkte numatytos suskystintų gamtinių dujų terminalo projekto įgyvendinančios bendrovės, nes suskystintų gamtinių dujų terminalo projektas yra įgyvendintas ir ši nuostata yra nebeaktuali. Taip pat siūloma neįtraukti AB LESTO ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“, kadangi sujungimo būdu reorganizavus šias įmones 2016 m. sausio 1 d. buvo įkurta AB „Energijos skirstymo operatorius“, kuri perėmė abiejų įmonių turtą, teises ir pareigas bei kitus įsipareigojimus ir funkcijas.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 1 - 2 dalyse siūloma nustatyti, praktiškai analogišką reguliavimą kaip ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 7 straipsnio 2 - 3 dalyse.

Atsižvelgiant į tai, kad antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų turi priklausyti valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi nustatoma, kad jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, valstybei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad po nurodytų veiksmų įvykdymo valstybei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiam reorganizavimui, akcijų perleidimui arba įstatinio kapitalo didinimui išplatinant naują akcijų emisiją

ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas turi pritarti Lietuvos Respublikos Seimas. Šia nuostata siekiama, kad valstybė išlaikytų tiek tiesioginę, tiek ir netiesioginę kontrolę antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbiose įmonėse.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 4 dalis nustato, kad dėl analogiškų veiksmų su nacionaliniam saugumui svarbia įmone (kaip numatyta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje), kurios akcijos priklauso valstybės valdomai bendrovei, reikalingas ne Seimo, o Vyriausybės pritarimas.

Minėtose Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 3-4 dalyse atsisakoma galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje vartojamos „valstybės sprendžiamos galios“ sąvokos, kuri šiuo metu galiojančiame Įstatyme nustatyta ne mažesnė kaip 1/2 balsų suteikiančių akcijų. Pažymėtina, kad 2/3 balsų suteikiančių akcijų leidžia užtikrinti, kad tokių akcinių bendrovių ar uždarytųjų akcinių bendrovių valdyme visus esminius sprendimus priims valstybė, savivaldybė ar valstybės valdoma bendrovė. Tai matyti atidžiau panagrinėjus, kokias neturtines akcininko teises akcininkai turi pagal Lietuvos Respublikos įstatymus

1 akcija:

- 1) dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- 2) iš anksto pateikti bendrovei klausimų, susijusių su visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkės klausimais (galima atsisakyti pateikti atsakymus į akcininko klausimus, jeigu jie susiję su akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija);
- 3) raštu paprašyti, kad akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vadovas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo rašytinio prašymo gavimo įteiktų pasirašytinai ar išsiųstų registruotu laišku visus susirinkimo sprendimų projektus arba, kai sprendimų priimti nereikia, – stebėtojų tarybos, valdybos, akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vadovo ir akcininkų paaiškinimus dėl jų pasiūlyto visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimo;
- 4) gauti informaciją apie akcinę bendrovę ar uždarąją akcinę bendrovę: turi galimybę susipažinti ir (ar) gauti kopijas akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatų, metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių, bendrovės metinių ir tarpinių pranešimų, auditoriaus išvadų ir audito ataskaitų, visuotinių akcininkų susirinkimų protokolų ar kitų dokumentų, kuriais įforminti visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, stebėtojų tarybos pasiūlymų ar atsiliepimų visuotiniams akcininkų susirinkimams, akcininkų sąrašų, stebėtojų tarybos ir valdybos narių sąrašų, kitų bendrovės dokumentų, kurie turi būti vieši pagal įstatymus, taip pat stebėtojų tarybos ir valdybos posėdžių protokolų ar kitų dokumentų, kuriais įforminti šių bendrovės organų sprendimai, jeigu šie dokumentai nėra susiję su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija;
- 5) pateikti savo pastabas ar nuomonę dėl visuotinio akcininkų susirinkimo protokole išdėstytų faktų ir protokolo surašymo;
- 6) pareikšti ieškinį dėl juridinio asmens organų sprendimų pripažinimo negaliojančiais, jeigu jie prieštarauja imperatyviosioms įstatymų normoms, juridinio asmens steigimo dokumentams arba protingumo ar sąžiningumo principams;
- 7) kreiptis į teismą su ieškiniu, prašydami atlyginti akcinei bendrovei ar uždarajai akcinei bendrovei žalą, kuri susidarė dėl bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų šiame ir kituose įstatymuose, taip pat bendrovės įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo;
- 8) paduoti ieškinį dėl juridinio asmens įsteigimo pripažinimo neteisėtu;
- 9) sudaryti sutartį dėl bendro balsavimo juridinio asmens dalyvių susirinkime;
- 10) perleisti teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime arba įgalioti kitą asmenį naudotis savo teisėmis;
- 11) susipažinti su juridinio asmens reorganizavimo dokumentais ir gauti šių dokumentų kopijas;
- 12) pirmumo teise įsigyti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės išleidžiamų akcijų proporcingai nominaliai vertei akcijų, kurios jiems priklauso nuosavybės teise;

13) nemokamai gauti naujų paprastųjų akcijų, kurių skaičius būtų proporcingas jiems nuosavybės teise priklausančių akcijų nominaliai vertei, kai akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė didina įstatinį kapitalą iš bendrovės lėšų išleisdama naujas akcijas;

14) perleisti akcijas;

15) gauti dividendus, lėšų, kai mažinamas akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatinis kapitalas, ir likviduojamos bendrovės turto dalį.

1/20 akcijų:

1) siūlyti papildyti visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę;

2) reikalauti, kad būtų sušauktas juridinio asmens dalyvių susirinkimas dėl reorganizavimo prijungimo būdu;

3) pareikalauti, kad kiekvieno reorganizavime dalyvaujančio juridinio asmens valdymo organai parengtų rašytines ataskaitas, kuriose turi būti nurodyti reorganizavimo tikslai, paaiškintos reorganizavimo sąlygos, juridinio asmens veiklos tęstinumas ir nurodyti reorganizavimo terminai bei ekonominiai pagrindai;

4) tam tikrais atvejais kreiptis į teismą, kad paskirtų likvidatorių.

1/10 akcijų:

1) inicijuoti visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą;

2) kreiptis į teismą dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo, jei pateikus paraišką valdyba ar akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės vadovas nesusaukė visuotinio akcininkų susirinkimo;

3) siūlyti naujus sprendimų projektus į susirinkimo darbotvarkę įtrauktais klausimais, papildomus kandidatus į akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės organų narius, auditorių ar audito įmonę;

4) pritarti, kad vyktų slaptas balsavimas visuotiniame akcininkų susirinkime;

5) kreiptis į teismą dėl juridinio asmens veiklos tyrimo;

6) prieštarauti pavienių stebėtojų tarybos narių rinkimui, jei stebėtojų tarybos narys atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas (tokiu atveju stebėtojų taryba netenka įgaliojimų ir turi būti renkama visa stebėtojų taryba);

7) pareikalauti, kad jų akcijas iki reorganizavimo pabaigos išpirktų skaidoma akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, jei skaidant tokią bendrovę po reorganizavimo veiksiančių bendrovių akcijos skaidomos bendrovės akcininkams skirstomos neproporcingai jų dalims skaidomos bendrovės įstatiniame kapitale;

8) kreiptis į teismą, kad šis paskirtų likvidatorių, jei visuotinis akcininkų susirinkimas per nustatytą terminą likvidatoriaus neišrenka;

9) kreiptis į teismą prašydami pakeisti likvidatorių, jei šis veikia netinkamai, taip pat nesąžiningai atsiskaito su kreditoriais, juridinio asmens dalyviais, nesąžiningai atlieka kitas pareigas arba pažeidžia juridinio asmens dalyvių, kreditorių ar juridinio asmens darbuotojų teises.

1/3 akcijų:

1) kreiptis dėl priverstinio akcijų (teisių, pajų) pardavimo (taikoma tik uždarosioms akcinėms bendrovėms);

2) pareikšti teismui ieškinį reikalaudami, kad juridinio asmens dalyvis, dėl kurio veiksmų negalima tinkamai įgyvendinti teisių, nupirktų iš jų akcijas (teises, pajus) (tik uždarosioms akcinėms bendrovėms);

3) inicijuoti dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimą;

4) teikti pasiūlymus dėl reorganizavimo sąlygų.

1/2 akcijų:

1) sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, jei akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės valdyba ar vadovas nepriėmė sprendimo sušaukti tokį susirinkimą gavęs paraišką (daugiau kaip 1/2 visų balsų);

2) sudaro visuotinio akcininkų susirinkimo kvorumą;

3) priimti visus sprendimus visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, išskyrus atvejus, kai jiems priimti reikia kvalifikuotos balsų daugumos;

4) gauti atsakymus į klausimus, jeigu jie susiję su akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija, pateikus bendrovei jos nustatytos formos rašytinį įsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos;

5) susipažinti su visais akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės dokumentais, pateikę bendrovei jos nustatytos formos rašytinį įsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos.

2/3 akcijų:

1) keisti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatus;

2) nustatyti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominalią vertę ir minimalią emisijos kainą;

3) konvertuoti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vienos klasės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų konvertavimo tvarką;

4) keisti uždarnosios akcinės bendrovės akcijų sertifikatus į akcijas;

5) spręsti dėl pelno (nuostolių) paskirstymo;

6) spręsti dėl rezervų sudarymo, naudojimo, sumažinimo ir naikinimo;

7) spręsti dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo;

8) išleisti konvertuojamąsias obligacijas;

9) padidinti įstatinį kapitalą;

10) sumažinti įstatinį kapitalą, išskyrus šiame Įstatyme nustatytas išimtis;

11) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės reorganizavimo ar atskyrimo ir reorganizavimo ar atskyrimo sąlygų patvirtinimo;

12) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės pertvarkymo;

13) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės restruktūrizavimo;

14) spręsti dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės likvidavimo ir likvidavimo atšaukimo;

15) nuspręsti, kad akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė apie neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą akcininkams praneštų ne vėliau kaip likus 16 dienų iki neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dienos.

3/4 akcijų:

1) atšaukti visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės išleidžiamų konkrečios emisijos akcijų ar bendrovės išleidžiamų konkrečios emisijos konvertuojamųjų obligacijų.

Palyginus teises, kurias turi 1 akciją įsigijęs akcininkas ir tas, kurias turi 1/20 balsų suteikiančių akcijų įsigijęs akcininkas, akivaizdžiai matyti, kad antruoju atveju akcininkas turi tik vieną reikšmingesnę teisę, t. y. teisę siūlyti papildyti visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, tačiau naudojimas iš esmės negali kelti pavojaus nacionalinio saugumo interesams.

Akcininkas, kuris turi 1/10 balsų suteikiančių teisių, turi daugiau papildomų reikšmingų teisių palyginti su akcininku, turinčiu 1/20 balsų: inicijuoti visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą, kreiptis į teismą dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo, siūlyti naujus sprendimų projektus į susirinkimo darbotvarkę įtrauktais klausimais, papildomus kandidatus į akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės organų narius, auditorių ar audito įmonę, kreiptis į teismą dėl juridinio asmens veiklos tyrimo. Vis dėlto visos šios teisės neturi „sprendžiamojo pobūdžio“, t. y. net gi

pasinaudojus šiomis teisėmis sprendimą priimtų visuotinis akcininkų susirinkimas (kuriame dalyvautų sprendžiamąją galią turinčios valstybės atstovai) arba teismas.

Vienintelėmis akcininkų teisėmis, kuriomis, jei piktnaudžiaujama, galėtų būti trikdoma antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės veikla, yra teisė gauti informaciją (ypač siekiant sužinoti konfidencialią informaciją) ir teisė reikšti ieškinius dėl juridinio asmens organų sprendimų pripažinimo negaliojančiais, bei kreiptis į teismą su ieškiniu, prašant atlyginti bendrovei žalą, kuri susidarė dėl akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų šiame ir kituose įstatymuose, taip pat akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo. Tačiau šios teisės suteikiamos bet kuriam akcininkui, nesiejant jų su tam tikru balsų skaičiumi, o dėl jų pagrįstumo spręstų teismas.

Matyti, kad valstybei net ir išlaikant ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, tikslinga pasilikti patikros galimybę ir kitais atvejais, kai investuotojas siekia įsigyti balsų suteikiančių akcijų, nes, pavyzdžiui, 1/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nors ir neleidžia savarankiškai priimti sprendimų, tačiau leistų blokuoti antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo organų sprendimus. Todėl valstybė, nenorėdama susidurti su tokiais pasekmėmis, privalo iš anksto įsitikinti, kad toks investuotojas nekelia ir nekels grėsmės nacionalinio saugumo interesams.

Iš aukščiau išdėstyto išplaukia ir kitas Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje nustatytas reikalavimas, kad tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia daugiau negu 1/4 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia daugiau negu 1/4 šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų. Iš esmės analogiškas reikalavimas, tik dėl tam tikrų vertybinių popierių įgijimo, nustatomas ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 8 straipsnio 7 dalyje siūloma numatyti atitinkamas saugumo priemones ir naudoti balsavimo teisėmis. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų valdytojui ar savininkui, numatoma pareiga kiekvieną kartą išduodant įgaliojimus įvertinti būsimų sprendimų poveikį nacionaliniam saugumui ir išduoti tik tokius įgaliojimus, kad tiek įgaliojantieji asmenys, tiek ir jų priimti sprendimai atitiktų nacionalinio saugumo interesus.

Įstatymo 9 straipsnis (Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnyje siūloma reglamentuoti investuotojų, siekiančių įsigyti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede nurodytų akcinių bendrovių akcijų, patikrą dėl jų atitikties nacionalinio saugumo interesams. Į šiame priede esantį trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą siūloma įtraukti akcines bendroves, kurios numatytos galiojančio Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje ir kuriose valstybė arba neturi kontrolinio akcijų paketo, arba neturi akcijų iš vis.

Atitinkamai trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių atžvilgiu siūloma nustatyti, kad 1/3 ar daugiau balsų šių akcinių bendrovių akcininkų susirinkimuose suteikiančių akcijų (ar teisę jais naudotis) gali įsigyti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, kurio atžvilgiu turi būti atlikta patikra.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytas analogiškas reikalavimas kaip ir Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje.

Įstatymo 10 straipsnis (Bendrosios nuostatos dėl investuotojų)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnyje siūloma išdėstyti bendras nuostatos dėl visų investuotojų, kaip jie suprantami pagal Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnį. Taip pat siūloma įtvirtinti bendrą draudimą, pagal kurį investuotoju negali būti joks asmuo, kuris kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje pateikiama nuoroda į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnį, kuriame pateikiami Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai, taip pat nurodoma, kad investuotojų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams vykdoma vadovaujantis Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje siūloma numatyti, kad Įstatymo projekto nuostatos nebūtų taikomos, jei kitas įstatymas numatytų su konkrečia trečiąja valstybe siejamam konkrečiam subjektui ar visiems subjektams apribojimus ar draudimus investuoti Lietuvos Respublikos teritorijoje. Tokiems apribojimams nustatyti iš esmės galėtų būti trys pagrindai – siekis apsaugoti visuomenės saugumą, jei konkreti trečioji valstybė savo veiksmais jam kelia pavojų (imantis sankcijų prieš trečiąją valstybę); siekis apsaugoti viešąją tvarką, jei konkretus subjektas pasinaudodamas savo investicijoms (ar trečioji valstybė, pasinaudodama tokiu subjektu) gali siekti ją sutrikdyti; ir atsakomieji veiksmai trečiosios valstybės, kuri apribojo Lietuvos subjektų investicijas savo teritorijoje, atžvilgiu. Bet kuriuo atveju išsamūs tokių apribojimų taikymo pagrindai, subjektai, ypatumai ir kiti aspektai turėtų būti nustatyti kitame įstatyme.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje siūloma numatyti, kad tam tikri subjektai laikomi nekeliančiais pavojaus nacionaliniam saugumui, todėl jie gali be apribojimų ir neatliekant išankstinės ar vėlesnės patikros būti investuotoju, kaip jis suprantamas pagal šio Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį. Šiems subjektams priskiriamos įvairios juridinių asmenų, kuriuos Lietuvos valstybė kontroliuoja ir kuriuose ji teisiškai ar faktiškai turi sprendžiamąją galią, grupės.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje siūloma, siekiant išvengti diskriminacijos ir nepagrįstų apribojimų, analogiškai numatyti, kurie Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojai laikomi nekeliančiais grėsmės nacionaliniam saugumui ir kurių atžvilgiu dėl šios priežasties nėra atliekama patikra. Pagal šią nuostatą tokiais investuotojais siūlytina laikyti:

1) ES valstybės nares, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, ELPA ir EBPO priklausančias valstybes;

2) šių valstybių centrinės, regioninės ar vietinės valdžios institucijų kontroliuojamus juridinius asmenis (kai joms priklauso daugiau kaip 1/2 balsų suteikiančių akcijų ar kitų kapitalo dalių);

3) visuotinai pripažintas tarptautines finansų organizacijas, kurių narė yra Lietuvos Respublika: Pasaulio banko grupės organizacijos, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Europos Tarybos vystymo bankas, Europos investicijų bankas, Šiaurės investicijų bankas ir Tarptautinis valiutos fondas;

4) kitas tarptautines finansines institucijas ar organizacijas, kurių tikslai, investavimo politika ir veikla pripažįstama kaip nekelianti grėsmės nacionaliniam saugumui. Pavyzdžiui, tokia institucija galėtų būti Azijos infrastruktūros investicijų bankas, kurio steigime dalyvauja 14 iš 28 ES valstybių ir 21 iš 34 EBPO narių.

Taip pat Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje siūloma numatyti atvejus, kuomet investuotojas yra laikomas atitinkančiu nacionalinio saugumo interesus ir jo patikra nėra atliekama. Šioje dalyje nurodytos sąlygos, kada investuotojo patikra nebūtų atliekama, yra investuotojo ilgalaikis veiklos vykdymas, patirtis ir įsteigimas Europos Sąjungai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, ELPA ar EBPO priklausančioje valstybėje. Šia nuostata taip pat siekiama atsižvelgti ir į artėjančią Lietuvos narystę EBPO. Kita vertus, nors nurodytosios valstybės šiuo metu nekelia pavojaus nacionaliniam saugumui, siekiant išvengti kokių nors ateityje galinčių kilti grėsmių, jei pasikeistų vienos ar kitos valstybės politika Lietuvos ar tarptautinio saugumo atžvilgiu, siūloma numatyti sąlygą, kad investuotojas neatitiktų šio kriterijaus, jei valstybė, kurioje jis įsteigtas ar kuri jį kontroliuoja, arba trečioji valstybė, su kuria toks investuotojas siejamas, veikia taip, kad iškiltų išorės rizikos veiksnių, pavojų ir grėsmių nacionalinio saugumo interesams.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje siūloma numatyti, kad kai investuotojas yra juridinis asmuo ar kita organizacija, laikoma, kad jis atitinka nacionalinio saugumo interesus, jeigu juos atitinka jis pats ir jį kontroliuojantys asmenys. Plačiau „kontroliuojamo asmens“ sąvoka paaiškinta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnio paaiškinimuose.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje siūloma nustatyti, kad investuotojo sandoriai, prieštaraujantys nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėti ir negalioja nuo jų sudarymo momento (*ab initio*), išskyrus sandorius, nurodytus šio įstatymo 13 straipsnyje, kuriems yra taikomos šio įstatymo 13 straipsnyje numatytos pasekmės.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 9 dalyje siūloma nustatyti pareigą investuotojui pranešti apie ketinimą įsteigti juridinį asmenį strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje, taip pat siekį įgyti vienasmeniškai (ar kartu su kitais asmenimis) 1/4 ar daugiau minėtojo juridinio asmens akcijų. Šis pranešimas reikalingas tam, kad institucijos turėtų duomenis apie investuotojų vykdomus veiksmus. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 6 straipsnyje siūloma numatyti galimybę susiaurinti strategiškai svarbių ūkio sektorių apimtį, pranešančių subjektų ratas neturėtų būti platus.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 10 dalyje numatoma bendrojo pobūdžio pareiga nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariams ir investuotojams, laikytis šio įstatymo pagrindu nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar investavimo atžvilgiu nustatytų privalomų reikalavimų ar sąlygų, fizinės ir veiklos apsaugos ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimų.

Įstatymo 11 straipsnis (Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnyje siūloma konsoliduoti investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4 - 6 dalyse numatant atvejus, kuomet investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama. Atitinkamai atsižvelgiant į tai, kad galiojančiame įstatyme nurodyti europinės ir transatlantinės integracijos kriterijai yra pernelyg vertinamojo pobūdžio, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnyje siūloma nustatyti kiek siauresnius investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus. Šie kriterijai iš esmės atitinka numatytus galiojančio Įstatymo 7 straipsnio 10 dalies 2-6 punktuose, atlikus tam tikrus patikslinimus. Kartu komentuojamo straipsnio 1-3 punktuose patikslintas periodas, į kurį atsižvelgiant investuotojas vertinamas pagal šiuos kriterijus.

Siūlomas 6 punktas yra būtina papildoma bendro pobūdžio sąlyga („yra kitų pagrįstų duomenų dėl investuotojo neatitikimo nacionalinio saugumo interesams“), kadangi praktikoje be išvardintų aplinkybių gali būti ir kitų, kurios leistų pagrįstai nuspręsti, kad investuotojas kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

Komentuojamo straipsnio 7 punkte pateikiama nuoroda į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 3 dalį (žr. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies komentarą).

Įstatymo 12 straipsnis (Investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procesas ir sprendimų dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, pertvarkymo, likvidavimo ar turto, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės plane priskiriamas kritinei infrastruktūrai, priėmimo procesas)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnis parengtas atsižvelgiant į galiojančio Įstatymo 7 straipsnio nuostatas, tačiau turi nemažai skirtumų, visų pirma dėl to, kad galiojantis Įstatymas numatė tik išankstinę privalomą patikrą, o Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame įstatyme yra siūloma numatyti galimybę atlikti tiek išankstinę, tiek vėlesnę patikrą. Be to, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme numatytą procedūrą siekiama reglamentuoti taip, kad investuotojams kiltų kuo mažiau suvaržymų ir administracinės naštos. Atsižvelgiant į tai,

apibendrintai galima nurodyti, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnyje siūloma:

1) numatyti, kad patikra turi būti atlikta arba gali būti atlikta bet kurio investuotojo, kaip jis suprantamas pagal Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį, atžvilgiu, kai tai numato atskiros Įstatymo projekto nuostatos;

2) investuotojo turimi balsai skaičiuojami kartu su sutartinai veikiančių asmenų turimais balsais, šiam balsų skaičiavimui taikoma plačiausiai sutartinai veikiančius asmenis apibrėžianti, išsami ir ES teisės aktų pagrindu Vertybinių popierių įstatyme nustatyta asmens turimų balsų skaičiavimo tvarka. Šio Įstatymo 2 straipsnio 48 dalyje sutartinai veikiančys asmenys apibrėžti kaip „fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie bendradarbiauja su oficialaus siūlymo teikėju ar bendrove, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, remdamiesi aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu arba rašytiniu susitarimu, kuriuo siekiama įgyti kontrolę, suteikiančią 1/3 ar daugiau balsų bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sužlugdyti sėkmingą oficialaus siūlymo rezultatą. Kito asmens kontroliuojami asmenys, sutartinai veikiančys su tuo kitu asmeniu, taip pat laikomi sutartinai veikiančiais vienas su kitu. Laikoma, kad šio įstatymo 24 straipsnyje nustatytais atvejais asmenys veikia sutartinai.“ Atitinkamai Vertybinių popierių įstatymo 24 straipsnyje, be kita ko, nustatyta, kad asmens turimais balsais yra laikoma teisė balsuoti, kurią:

a) suteikia asmeniui nuosavybės teise priklausančios akcijos (išskyrus atvejį, kai akcijos įkeistos ir įkeitimo sutartyje numatytas balsavimo teisės perdavimas įkaito turėtojų);

b) turi kitas asmuo, su kuriuo jis sudarė balsavimo sutartį dėl ilgalaikės bendrovės valdymo politikos įgyvendinimo;

c) turi kitas asmuo, su kuriuo jis sudarė laikiną balsavimo teisių perleidimo sutartį;

d) suteikia jam įkeistos arba kaip finansinis užstatas perduotos akcijos, jeigu įkaito turėtojas gali naudotis akcijoms suteiktomis balsavimo teisėmis;

e) suteikia akcijos, kuriomis jis, kaip uzufruktorius, turi teisę naudotis visą savo gyvenimą ar apibrėžtą laiką, kuris negali būti ilgesnis už asmens gyvenimo trukmę;

f) pagal šios dalies 1–5 punktus turi asmens kontroliuojama įmonė;

g) suteikia jam patikėjimo teise perduotos arba kitaip deponuotos akcijos, jeigu jis, kai nėra kitokių nurodymų, gali naudotis balsavimo teisėmis savo nuožiūra;

h) suteikia akcijos, kurios yra įgytos jo naudai, tačiau kito asmens vardu;

i) asmuo gali naudoti savo nuožiūra pagal įgaliojimą arba kitais atstovavimo pagrindais;

j) suteikia asmens sutuoktinio turimos akcijos, išskyrus atvejį, kai pagal vedybų sutartį vertybiniai popieriai laikomi kiekvieno sutuoktinio asmenine nuosavybe.

Balsavimo teisės apskaičiuojamos atsižvelgiant į visas tos pačios klasės akcijas, kurioms suteikta balsavimo teisė, net jeigu naudojimas šiomis teisėmis yra sustabdytas.

3) Kai patikra pradama pareiškėjo ar investuotojo iniciatyva, pirmiausia Komisijai turi būti pateikti visi Komisijos darbo tvarkos apraše nurodyti dokumentai ir informacija. Apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradžią Komisija tą pačią dieną informuoja pareiškėją, investuotoją, Vyriausybę ir investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams inicijavusį subjektą. (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 6 dalis). Šis informavimas reikalingas dėl kelių priežasčių: pirma, informuojant apie vykdomas procedūras siekiama užtikrinti investuotojo ar pareiškėjo interesų apsaugą ir teisėtus lūkesčius; antra, dėl to, kad Vyriausybėje būtų žinoma kada galima tikėtis iš Komisijos gauti išvadą; trečia, jei investuotojas Komisijai pateiktų ne visus reikalingus duomenis, neišsamius duomenis arba klaidingus duomenis, Komisija turėtų teisę paprašyti papildyti, patikslinti ar paaiškinti pateiktą informaciją arba, atsižvelgiant į tokių duomenų reikšmę, tai laikyti kaip pagrindą neigiamai išvadai; ketvirta, kad subjektas kreipėsis dėl investuotojo patikros žinotų, ar ši procedūra buvo pradėta.

4) Komisija išvadą priima ne vėliau kaip per 20 dienų nuo patikros pradžios dienos ir apie tai informuoja investuotoją. (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 10 dalis). Dėl didelės apimties institucijų pateiktų išvadų, arba jeigu prieš tai terminas buvo pratęstas institucijų išvadoms pateikti, terminas skirtas priimti Komisijos išvadai, gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 5 dienų laikotarpiui apie tai informuojant pareiškėją bei investuotojo patikrą inicijavusį

subjektą. Atkreiptinas dėmesys, kad jeigu per šioje dalyje nurodytus terminus Komisija išvados nepriima, laikoma, kad Komisija priėmė teigiamą išvadą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 11 dalis). Galiojantis Įstatymas nustato 30 dienų terminą priimti Komisijos išvada. Visgi siekiant paspartinti patikros procesą, o taip pat siekiant suderinti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo nuostatas su Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 10 dalies nuostatomis, siūlomas 20 dienų terminas Komisijos išvada priimti (nurodytais atvejais pratęsus šį terminą, išvadą būtų priimama per 25 dienas nuo patikros pradėjimo dienos) yra proporcingas patikros procese dalyvaujančių subjektų atžvilgiu. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad teigiama Komisijos išvada, t.y. kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus arba išvados nepriėmimas per nustatytą terminą, laikomi galutiniu sprendimu dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams. Priėmus minėtąją išvadą – sprendimą patikros procedūra toliau nebetęsima ir išvada – sprendimas Vyriausybei nėra teikiamas. Tokia procedūra siekiama sutrumpinti ir supaprastinti patikros procedūrą investuotojo atžvilgiu ir atitinkamai sumažinti Vyriausybės darbo krūvį, kadangi mažai tikėtina, jog Komisijai nepateikus jokių duomenų, galinčių lemti investuotojo pripažinimą neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, Vyriausybė priimtų priešingą sprendimą.

5) visgi jeigu būtų priimta neigiama Komisijos išvada dėl investuotojo, t.y. kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, tuomet ši išvada nebūtų laikoma galutiniu sprendimu dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams ir būtų teikiama svarstyti Vyriausybei. Atitinkamai tokiu atveju, remiantis Komisijos išvada ir rekomendacijomis, galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams per 14 dienų priimtų Vyriausybė. Neigiamas Vyriausybės sprendimas reiškia, kad investuotojo sandoriai ar veiksmai prieštarauja nacionalinio saugumo interesams, dėl ko kyla pasekmės, numatytos Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 8 dalyje. Investuotojas gali investuoti tik pašalinęs Vyriausybės sprendime nurodytas nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančias priežastis, nes, pavyzdžiui, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 punktuose nurodytos grėsmę keliančios priežastys laikytinos nepašalintomis.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnyje siūloma įtvirtinti galimybę patikrą atlikti ir tuomet, kai dėl patikros kreipiasi ne vien investuotojas, bet vienas iš šių subjektų: Vyriausybė, ministras, už nacionalinio saugumo interesų apsaugą atsakinga valstybės institucija, Lietuvos bankas, taip pat valstybės arba savivaldybės institucija, kuri yra valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų valdytoja (kuriai šios akcijos perduotos valdyti patikėjimo teise) arba kuri įgyvendina valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas, arba savivaldybė, kurios teritorijoje esančioje apsaugos zonoje investuotojas siekia vykdyti veiklą ar įsigyti turtą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 5 dalis).

Pabrėžtina, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje investuotojo patikra būtų atliekama tik tais atvejais, kai dėl tam tikro investuotojo kreiptusi nurodyti subjektai ir tik tada, jei būtų pagrįstų duomenų, iš kurių galima spręsti, kad investuotojas kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Tokiu atveju investuotojas būtų įpareigotas per 10 dienų nuo pranešimo apie ketinamą pradėti patikros pradėjimą gavimo dienos pateikti Komisijai dokumentus ir informaciją, nurodytus Komisijos darbo tvarkos apraše. Visgi, išskyrus nurodytus atvejus, kiekvienam investuotojui, kuris ketina investuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiame ūkio sektoriuje ar apsaugos zonos teritorijoje, kai nėra investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę, įrenginius ar turtą, patikros procedūra nėra taikoma tol, kol į Komisiją nesikreipia Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nurodyti subjektai.

Įstatymo 13 straipsnis (Sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra)

Įstatymo projekto 13 straipsnio 1 dalimi siūloma įtvirtinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, asmenų, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą ar turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane teisę kreiptis į

Komisiją tais atvejais, jei kyla pagrįstų abejonų dėl sudaromų sandorių galimos realios ir pagrįstos grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Analogišką teisę kreiptis į Komisiją, siekiant įvertinti minėtų sandorių keltiną grėsmę nacionalinio saugumo interesams, siūloma suteikti nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms, kaip jos apibrėžtos Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme. Minėta sandorių atitiktis nacionalinio saugumo interesams patikra siekiama užkirsti kelią prieštaraujančių nacionalinio saugumo interesams sandorių sudarymui dar iki jų sudarymo, taip pat tam tikrus sandorius patikrinti po jų sudarymo.

Įstatymo 14 straipsnis (Balsavimo ir kitų akcininko teisių ribojimai)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 14 straipsnyje siūloma įtvirtinti taisyklę, kuri yra įtvirtinta ES teisės aktuose ir taikoma reguliuojamose vertybinių popierių rinkose tais atvejais, kai investuotojas įsigyja akcijas nesilaikydamas tam tikrų nustatytų reikalavimų. Analogiška taisyklė taip pat įtvirtinta Vertybinių popierių įstatymo 31 straipsnio 6 dalyje, kuri numato, kad savarankiškai veikiantis asmuo ar sutartinai veikiantys asmenys, peržengę šio straipsnio 1 dalyje nurodytą balsų ribą (1/3), netenka visų balsų bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimo teisė vėl įgyjama tą dieną, kai 1) priežiūros institucija patvirtina privalomo oficialaus siūlymo cirkuliarą arba 2) perleidžiamos akcijos, viršijančios 1/3 balsų ribą, ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytu būdu ir nurodytiems subjektams pateikiama informacija apie šią ribą viršijančių akcijų perleidimo faktą ar kai dėl kitų priežasčių turimas balsų kiekis sumažėja ir neviršija 1/3 balsų ribos.

Atitinkamai siūloma suformuluoti ir 14 straipsnio nuostatas numatant, kad jeigu investuotojas įsigijo akcijas pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus arba dėl investuotojo priimtas sprendimas, kad jis neatitinka nacionalinio saugumo interesų, jis neturi teisės dalyvauti ir balsuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios akcijas jis įsigijo, visuotiniame akcininkų susirinkime ir negali naudotis kitomis akcininko neturtinėmis teisėmis, kurias jam suteiktų pažeidžiant šį įstatymą įsigytų akcijų dalis.

Balsavimo teisė ir kitos neturtinės teisės gali būti vėl įgyjamos tą dieną, kai Vyriausybė priima sprendimą, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus ir išnyksta aplinkybės, kurių pagrindu investuotojas buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų. Tai, kad išnyko šioje dalyje nurodytos aplinkybės, turi įrodyti investuotojas, kaip ir patikros atveju pagal nustatytas procedūras dėl pasikeitusių aplinkybių pakartotinai kreipdamasis į Komisiją, kad dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams būtų atlikta patikra.

Įstatymo 15 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymas, privalomi reikalavimai ir jų laikymosi kontrolė)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnyje, kuris yra naujas palyginti su galiojančiu Įstatymu, siūloma nustatyti reglamentavimą, kuris leistų valstybei nustatyti bendrus reikalavimus, reikalingus užkirsti kelią nacionaliniam saugumui kylančioms grėsmėms, susijusioms su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdomu turtu.

Siekiant aukščiau nurodyto tikslo Įstatymo 15 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse siūloma nustatyti reikalavimą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms parengti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai turėtų būti parengti pagal Vyriausybės patvirtintus reikalavimus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planuose nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės turėtų nurodyti (i) turtą, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui, ir (ii) nurodyti fizinio, kibernetinio, personalo saugumo, informacinio slaptumo ir kitas priemones, skirtas užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veikla, kuri yra svarbi nacionaliniam saugumui užtikrinti, būtų organizuojama ir vykdoma saugiai ir sklandžiai. Šie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai neturėtų būti viešinami siekiant viešai neatskleisti nacionaliniam saugumui jautrių klausimų.

Aptariamam įstatymo pakeitimui numatoma, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, parengusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo planą, turėtų jį pateikti

Vyriausybei. Kilus pagrįstai ir realiai grėsmei, jog gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, Vyriausybė, Vyriausybės įgalioti asmenys arba Komisija turėtų teisę priimti sprendimą dėl tikrinimo, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės laikosi šių planų. Nustačius, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi veikla organizuojama ir vykdoma tokiu būdu, kad kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams, Vyriausybė, Komisijos teikimu, galėtų įpareigoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės valdymo organus parengti naują nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą, pakoreguoti esamą ir (arba) tinkamai vykdyti naują, esamą ar pakoreguotą saugumo planą.

Siekiant aukščiau nurodytų tikslų, siūloma Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 4 ir 5 dalimis nustatyti turto, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką – numatyti, kad turtas, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos saugumo plane priskiriamas kritinei infrastruktūrai, gali būti perleistas, perduotas nuomos, panaudos ar patikėjimo teise tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį. Taip pat tik tokio investuotojo, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, reikalavimų užtikrinimui gali būti įkeistas toks turtas ar nustatyta hipoteka tokiam turtui, kuris nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane. Toks reglamentavimas leistų valstybei kontroliuoti, kad investuotojas, neatitinkantis nacionalinio saugumo interesų, neįgautų minėtų teisių į nacionalinio saugumo interesų prasme reikšmingą turtą.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai neturi teisės priimti sprendimų dėl turto, kuris yra nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo ir sunaikinti minėto turto nesant Vyriausybės pritarimo. Toks reglamentavimas leidžia valstybei kontroliuoti, kad be Vyriausybės pritarimo nebūtų sunaikintas turtas, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui. Tuo pačiu siekiant, kad minėto turto sunaikinimo sąvoka nebūtų nepagrįstai interpretuojama plačiai ir kad nebūtų apsunkinta nacionaliniam saugumui svarbių įmonių veikla, o Vyriausybė nebūtų apkraunama formaliais prašymais, kurie iš esmės neturi įtakos nacionaliniam saugumui, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad turto, kuris nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, rekonstravimas, remontas, tvarkomieji darbai, atnaujinimas (modernizavimas) nėra laikomi šio turto sunaikinimu.

Įstatymo 16 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių likvidavimas, bankroto procesas ir turto realizavimas)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje siūloma įvesti naują reikalavimą, pagal kurį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, gali būti likviduojama tik po to kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės atsisako pirmumo teise įsigyti tokią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Šia nuostata siekiama užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veikla būtų vykdoma arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir įmonės turtas būtų eksploatuojami nenutrūkstamai net ir tuo atveju, jei būtų sprendžiama dėl šią veiklą vykdančios įmonės pabaigos.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatytą procedūrą būtų galima panagrinėti analizuojant konkretų pavyzdį, pavyzdžiui, kai prieš likviduojant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę siūloma įsigyti šiai įmonei priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą. Tokiu atveju veiksmų seka būtų išdėstyta taip: 1) pagal Vyriausybės tvarką atitinkamas subjektas pirmiausia valstybei (Vyriausybei) pateikia pasiūlymą įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 3 dalis). Vyriausybė per 5 dienas persiunčia šį pasiūlymą ir reikalingus dokumentus Komisijai, kartu kreipdamasi į Komisiją dėl pasiūlymo įvertinimo (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 4 dalis); gavusi pasiūlymą

Komisija vertina, ar atitinkamų įrenginių ir turto neperėmimas valstybės arba kitos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nuosavybėn, arba nutrūkęs eksploatavimas nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Atitinkamai Komisija, įvertinusi pasiūlymą, Vyriausybei ne vėliau kaip per 15 dienų nuo kreipimosi ir pasiūlymo iš Vyriausybės gavimo pateikia išvadą (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 5 dalis); papildomai įvertinusi pasiūlymą dėl komentuojamo straipsnio 5 dalyje nurodytų aspektų ir Komisijos išvadą, sprendimą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių įsigijimo Vyriausybė priima ne vėliau kaip per 10 dienų nuo išvados iš Komisijos gavimo dienos. Siekiant nustatyti įsigyjamo turto vertę, šioje dalyje nurodytas terminas Vyriausybės sprendimu gali būti pratęstas dar 5 dienas (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 6 dalis).

Prieš likviduojant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę, pasiūlymas įsigyti šią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų arba nekilnojamąjį turtą, iš esmės būtų įgyvendinamas pagal tokią pačią veiksmų seką, kaip ir aukščiau aprašytame pavyzdyje, kai valstybei pirmumo teise siūlomi įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas.

Bankroto proceso metu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nekilnojamas turtas ir (arba) joms priklausantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas iš esmės būtų realizuojami pagal tokią pačią procedūrą, kaip nurodyta prieš tai. Vienintelis skirtumas, kad bankroto proceso metu nėra realizuojama įmonė pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį ar šios įmonės akcijos.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad komentuojamo straipsnio 1 ir 2 dalyje nustatytais atvejais, pirmumo teisės įgyvendinimo, pasiūlymo ir kartu pateiktinų dokumentų pateikimo, pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, tvarką nustato Vyriausybė.

Įstatymo 17 straipsnis (Asmenų, pretenduojančių užimti ar užimančių pareigas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, atitikties reikalavimai)

1) į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 1 dalį siūloma perkelti galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas, susijusias su pavedimu Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nustatyti asmenų, dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ar su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, atitikties reikalavimus, taip pat šių reikalavimų įgyvendinimo procedūrą; Atsižvelgiant į tai, kad galiojančiame įstatyme pateiktos formuluotės kelia tam tikrų klausimų, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnyje siūloma Vyriausybei arba jos įgaliotoms institucijoms pavesti patvirtinti asmenų, dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos pateikti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto, ar priimti sprendimus dėl šių įrenginių ir turto funkcionavimo, užimamų pareigų sąrašą (toliau – Pareigų sąrašas), kuriame į nurodytas pareigas skiriami ar paskirti asmenys, turi atitikti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus. Į Pareigų sąrašą turėtų būti įtrauktos tik tokios pareigybės, kurias einantys asmenys dėl savo priimamų sprendimų ar atliekamų veiksmų galėtų kelti realią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, todėl sąrašas turėtų būti sudaromas vadovaujantis proporcingumo ir subsidiarumo principais.

2) į 17 straipsnio 2–8 dalis iš esmės siūloma perkelti galiojančio Įstatymo 6 straipsnio 5–11 ir 13 dalių nuostatas, skirtas asmenų, skiriamų į vadovaujančio asmens pareigas, ir jau vadovaujančių asmenų atitikties reikalavimams, kai kurias iš jų teisiškai suredaguojant pagal kituose įstatymuose vartojamas formuluotes. Taip pat galiojančiame Įstatyme išvardytas aplinkybės, dėl kurių asmuo negali eiti vadovaujančių pareigų, siūloma papildyti aplinkybe, kad Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 11 punktu: „kai nustatomos kitos aplinkybės, dėl kurių

asmuo kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir negali eiti vadovaujančio asmens pareigų <...>“. Be to, šio straipsnio 5 dalyje siūlome atsisakyti galiojančio Įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje numatytos nuostatos, kad „prašymo pateikti informaciją apie vadovaujančią asmenį formą tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija“, nes turėti tokią vieningą formą nėra tikslinga.

Palyginti su galiojančiu Įstatymu, Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 17 straipsnio 8 dalis yra nauja ir joje siūloma numatyti, kad šio straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos paslaugas teikiantiems ar darbus atliekantiems asmenims, kuriems suteikiama teisė be palydos pateikti prie nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčių įrenginių ir turto ar priimti sprendimus dėl jų: praktikoje pasitaiko atvejų, kai viešųjų pirkimų ar kitu būdu sudaromos sutartys su rangovais, įrenginių remonto ar aptarnavimo paslaugas teikiančiais juridiniais asmenimis, todėl jie turėtų užtikrinti lygiavertę tokių savo darbuotojų atitiktį nustatytiems reikalavimams.

Įstatymo 18 straipsnis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto sauga)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnyje siūloma konsoliduoti galiojančio Įstatymo nuostatas, skirtas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimams fizinei ir veiklos apsaugai bei informacinei saugai (galiojančio Įstatymo 6 straipsnio 4 dalis, 9 straipsnis).

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, analogiškas galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 1 daliai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, analogiškas galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 3 daliai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, iš esmės analogiškas galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 2 daliai.

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje siūloma įtvirtinti nuostatas, pagal kurias pavedama Vyriausybei patvirtinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir įrenginių, kurių fizinę apsaugą vykdo vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos, sąrašą, o už nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurios neįtrauktos į minėtąjį sąrašą, fizinės apsaugos organizavimą atsakingais paskirti šių įmonių vadovus.

Įstatymo 19 straipsnis (Komisija)

Rengiant Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamą Įstatymą buvo pasiūlyta atskirame straipsnyje reglamentuoti klausimus, susijusius su Komisija. Todėl Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 18 straipsnyje ir siūloma konsoliduoti visas pagrindines nuostatas, susijusias su šios Komisijos veikla, t. y. perkelti galiojančio Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ir pakartoti kitose Įstatymo projekto nuostatose išdėstytus bei papildomus Komisijos įgaliojimus.

Kaip ir galiojančiame Įstatyme, siūloma, kad Komisiją sudarytų ir jos darbo tvarkos aprašą patvirtintų Vyriausybė, tačiau taip pat siūloma numatyti galimybę pavesti Ministrui Pirmininkui patvirtinti Komisijos personalinę sudėtį. Šiuo metu Komisijos sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Komisijos sudėtį sudaro Vyriausybės kancleris (komisijos pirmininkas), Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Lietuvos banko, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos ir Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovai, taip pat energetikos, finansų, kultūros, krašto apsaugos, susisiekimo, ūkio, užsienio reikalų ir vidaus reikalų viceministrai).

Palyginti su galiojančiu Įstatymu Komisijai siūloma suteikti žymiai daugiau funkcijų, pavyzdžiui, siūloma, kad Komisija svarstytų ir teiktų išvadą, ar transliuotojai ir (ar) retransliuotojai, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjai, pareiškėjai, norintys gauti transliavimo ir (ar) retransliuojamo turinio licenciją, asmenys, ketinantys įsigyti transliavimo ar

retransliuojamo turinio licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą), ir (ar) su jais susiję asmenys atitinka Visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 4 ir 5 punktuose, 31 straipsnio 11 dalies 4 ir 5 punktuose, 33 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytas aplinkybes.

Taip pat siūloma, kad Komisija, be kitų numatytų funkcijų, daugiau dėmesio skirtų svarstydamai įvairius pasiūlymus, susijusius su nacionalinio saugumo užtikrinimu, ir teiktų savo išvadas, rekomendacijas sprendimus priimančioms institucijoms.

Įstatymo 20 straipsnis (Sprendimų, priimtų taikant šį įstatymą, teisminė kontrolė)

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 20 straipsnyje siūloma įtvirtinti nuostatas, užtikrinančias investuotojo ar kito asmens teisę kreiptis į teismą siekiant apginti pažeistas teises, t. y. ginčijant jo atžvilgiu priimtą neigiamą sprendimą. Šios garantijos turi būti įtvirtintos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir kitų įstatymų reikalavimus, taip pat teisę kreiptis į teismą yra viena iš būtinųjų sąlygų, norint pateisinti apribojimus laisvam kapitalo judėjimui pagal ES teisę.

Įstatymo 1 priedas

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 1 priede siūloma išvardinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčios valstybės ir savivaldybės įmonės, kurios galiojančiame Įstatyme nurodytos kaip strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės (Įstatymo 3 straipsnio 3 dalis) taip pat :

a) įmonė, išskyrus projekto įgyvendinimo bendrovę, numatytą Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme, vykdanči branduolinės energetikos objekto (objektų), išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą, statybą, eksploatavimą, eksploatavimo nutraukimą bei uždaryto radioaktyviųjų atliekų atliekyno (atliekynų) priežiūrą;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Įmonė vykdo branduolinės energetikos objekto – Ignalinos atominės elektrinės – eksploatavimo nutraukimą, branduolinių ir radioaktyviųjų medžiagų bei atliekų tvarkymą, saugojimą ir laidojimą. Pagrindinis įmonės tikslas – saugiai, laiku ir efektyviai naudojant išteklius nutraukti atominės elektrinės su RBMK tipo reaktoriais veiklą.

b) įmonė, patikėjimo teise valdanti Klaipėdos valstybinį jūrų uostą (uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus bei kitus infrastruktūros objektus);

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Įmonė valdo Klaipėdos uostą (Klaipėdos uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus bei kitus infrastruktūros objektus), kuris yra vienintelis Lietuvos jūrų uostas ir vienintelis neužšalantis uostas rytinėje Baltijos jūros pakrantėje, užtikrina paslaugų nepertraukiamumą ir saugų tiekimą. Krizės atveju Klaipėdos uostas būtų ypatingos svarbos objektas suteikiant priimančios šalies paramą atvykstančioms sąjungininkų pajėgoms.

c) įmonė, centriniu lygmeniu kaupianti, tvarkanti naftos produktus ir atsargas Lietuvos Respublikoje - valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Energetikos ministerija.

Valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra - centrinė naftos produktus ir naftos atsargas kaupianti ir tvarkanti organizacija Lietuvos Respublikoje. Pagrindinis įmonės uždavinys – kaupti ir tvarkyti naftos produktų valstybės atsargas. Valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra valstybės lėšomis kaupia ir tvarko specialiąsias naftos produktų atsargas, kurių įmonė turi kaupti tiek, kad jų pakaktų ne mažiau kaip 30 dienų, skaičiuojant pagal vidutinį dienos vidaus suvartojimą per praėjusius kalendorinius metus. Likusią atsargų dalį kaupia įpareigosios įmonės.

d) įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius - valstybės įmonė „Oro navigacija“;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Valstybės įmonė „Oro navigacija“ – tai vienintelė oro eismo paslaugų, ryšių, navigacijos ir stebėjimo paslaugų bei oro navigacijos informacijos paslaugų teikėja civilinės aviacijos reikmėms taikos metu Lietuvos Respublikos oro erdvėje. Taip pat įmonė organizuoja ir koordinuoja paieškos ir gelbėjimo darbus, įvykus ar gresiant orlaivio avarijai.

e) įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandens kelių - valstybės įmonė „Vidaus vandens kelių direkcija“;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Vidaus vandens kelių eksploatacija, priežiūra, gelbėjimo darbai, laivų statyba ir jų remontas, hidrografiniai darbai, keleivinių laivų nuoma, krovinių gabenimas.

f) įmonė, patikėjimo teise valdanti Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus - valstybės įmonė Lietuvos oro uostai;

Įmonė nuosavybės teise priklauso valstybei ir jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija.

Valstybės įmonė Lietuvos oro uostų tinklą sudaro Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostai. Įmonės pagrindiniai tikslai - užtikrinti aviacijos saugumą ir efektyvų oro uostų infrastruktūros valdymą bei plėtrą.

g) įmonė tvarkanti pagrindinius Lietuvos Respublikos registrus (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras ir kt.);

Galiojančio Įstatymo 3 straipsnio 3 dalis bei keičiamo įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punktas informacinių technologijų sektorių įtvirtina kaip vieną iš svarbių nacionaliniam saugumui užtikrinti ūkio sektorių. Valstybės įmonės Registrų centro (toliau – Registrų centras) tvarkomi ypatingos svarbos ir svarbūs valstybės informaciniai ištekliai (nustatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“ 4.4 papunktyje), kurie sudaro valstybei svarbią informaciją, apdorojamą pagrindiniuose valstybės registruose (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras, Adresų registras, Gyventojų registras) ir valstybės informacinėse sistemose (Piniginių lėšų apribojimų informacinė sistema, Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema, Antstolių informacinė sistema, Licencijų informacinė sistema, Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinė sistema) reikalauja naujų, saugiausių informacinių technologijų sprendimų užtikrinant valstybės informacinių išteklių nepertraukiamą veikimą bei saugą. Siūlomas reguliavimas užtikrintų didesnę Registrų centro tvarkomų visai valstybei svarbių informacinių išteklių ir informacinių technologijų infrastruktūros apsaugą.

h) įmonė, vykdanči Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo operatoriaus funkcijas - valstybės įmonė „Infrastruktūra“;

Įmonę siūloma įtraukti Finansų ministerijos siūlymu, siekiant užtikrinti duomenų perdavimą tarp ypatingos svarbos informacinių sistemų ir pagrindinių registrų.

i) įmonė, aptarnaujanti civilinį susisiekimą kariniame Šiaulių aerodrome - savivaldybės įmonė Šiaulių oro uostas;

Ši įmonė priklauso nacionaliniam saugumui strategiškai svarbiam ūkio sektoriui, o savo veiklą vykdo karinio saugumo užtikrinimui strateginę reikšmę turinčiame kariniame Šiaulių aerodrome. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. 1355 „Dėl Šiaulių karinio aerodromo naudojimo civilinių orlaivių skrydžiams tvarkos aprašo patvirtinimo“ savivaldybės įmonei Šiaulių oro uostui buvo suteikta teisė organizuoti civilinių orlaivių skrydžius ir antžeminių paslaugų teikimą Šiaulių kariniame aerodrome. Šiaulių aerodrome yra įsikūrusi ir Lietuvos karinių oro pajėgų aviacijos bazė, kuri yra pagrindinė NATO oro policijos misiją Baltijos valstybėse vykdančioms NATO sąjungininkų kariniams vienetams skirta bazė. Karinis Šiaulių aerodromas yra svarbus ne tik NATO oro erdvės apsaugai, bet ir priimančios šalies paramai užtikrinti, taip pat sudaro sąlygas vykdyti karinius oro pervežimus ir pasirengti vykdyti Lietuvos kolektyvinę gynybą bei

Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus. Atsižvelgiant į tai, būtina užtikrinti, kad civilinių orlaivių skrydžių organizavimu ir antžeminių paslaugų teikimu nacionalinio saugumo interesams užtikrinti svarbiame kariniame aerodrome, karinio aerodromo infrastruktūros naudojimu užsiimanti įmonė būtų priskirta prie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių valstybės ar savivaldybės įmonių.

j) viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka;

Siekiant užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, kaip bendrojo intereso paslaugų, teikimo visuotinumą, vartotojų teisių ir visuomenės sveikatos apsaugą, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme (10 straipsnis) ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme (6 straipsnis) numatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas yra savarankiška savivaldybių funkcija. Todėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, būtina viešosioms paslaugoms užtikrinti, išskirtinai priklauso tik savivaldybėms arba jų kontroliuojamoms vandens tiekimo įmonėms. Šiuo metu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančių įmonių sąraše yra 64 įmonės: 1 savivaldybės įmonė, 1 valstybės įmonė, 1 akcinė bendrovė ir 61 uždaroji akcinė bendrovė (priklausančios/kontroliuojamos savivaldybės).

Įstatymo 2 priedas

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priede siūlomos išvardyti strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčias akcines bendroves ir uždarąsias akcines bendroves:

a) UAB „Epso-G“;

Valstybei priklauso 100 % UAB „Epso-G“ akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija.

UAB „Epso-G“ veiklos tikslas yra Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemų operatorių (LITGRID AB ir AB „Amber Grid“) kontrolinių akcijų paketų valdymas. Energetikos ministerija netiesiogiai per UAB „Epso-G“ kontroliuoja perdavimo veiklą energetikos sektoriuje, t. y. per elektros perdavimo sistemos operatorių LITGRID AB, kuris valdo elektros energijos srautus Lietuvoje ir palaiko stabilų visos elektros energetikos sistemos darbą, atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, įgyvendina strateginius elektros energetikos projektus (tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva–Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva–Lenkija) projektus). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 12 d. nutarimu Nr. 120 „Dėl valstybės turto investavimo ir bendrovių įstatinio kapitalo didinimo“ dujų perdavimo sistemos operatoriaus AB „Amber Grid“ akcijos taip pat buvo perduotos valdyti tuo tikslu įsteigtai bendrovei UAB „Epso-G“.

UAB „Epso-G“ nėra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

b) „Lietuvos energija“, UAB;

Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Finansų ministerija.

„Lietuvos energija“, UAB (iki 2013 m. rugpjūčio 30 d. įmonė vadinosi UAB „Visagino atominė elektrinė“) yra „Lietuvos energijos“ įmonių grupės patronuojanti bendrovė. Valstybės valdomos „Lietuvos energijos“ įmonių grupės veikla apima elektros ir šilumos energijos gamybą, tiekimą, elektros energijos prekybą ir skirstymą, prekybą gamtinėmis dujomis ir jų tiekimą, taip pat elektros energetikos ūkio aptarnavimą ir plėtrą.

„Lietuvos energijos“ grupę sudaro: elektros ir šilumos gamybos, prekybos bendrovė „Lietuvos energijos gamyba“, AB „Energos skirstymo operatorius“, AB „UAB LITGAS“, UAB „VAE SPB“, UAB „Duomenų logistikos centras“, UAB „Technologijų ir inovacijų centras“.

„Lietuvos energija“, UAB veiklos tikslas yra „Lietuvos energijos“ įmonių grupės patronavimo funkcijų vykdymas, strateginę reikšmę turinčių projektų įgyvendinimas (Visagino atominės elektrinės projektas), Nacionalinėje energetikos strategijoje ir kituose teisės aktuose nustatytų su „Lietuvos energijos“ įmonių grupės veikla susijusių tikslų siekimas.

„Lietuvos energija“, UAB valdomos elektros ir šilumos gamybos bei elektros prekybos bendrovė „Lietuvos energijos gamyba“, AB elektros skirstomųjų tinklų operatorė AB LESTO,

gamtinių dujų prekybos ir skirstymo bendrovė akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“ yra strateginę reikšmę nacionalinio saugumo užtikrinimui turinčios bendrovės.

„Lietuvos energija“, UAB nėra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

c) „Lietuvos energijos gamyba“, AB;

„Lietuvos energijos gamyba“, AB (ankstesnis pavadinimas – akcinė bendrovė „Lietuvos energija“) pagrindinė akcininkė yra „Lietuvos energija“, UAB, kuri valdo 96,13% visų „Lietuvos energijos gamyba“, AB akcijų. Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Finansų ministerija.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB veiklos tikslas yra efektyvi energijos gamyba ir tiekimas, prisidedant prie energetinio saugumo užtikrinimo. „Lietuvos energijos gamyba“, AB veiklos objektas yra vykdyti energijos gamybą ir tiekimą, taip pat vykdyti elektros energijos importo bei eksporto ir prekybos veiklą. Teisės aktuose taip pat įtvirtinamos pareigos bendrovei tiekimo saugumo, patikimumo bei rezervų užtikrinimo srityje.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB sudaro elektros gamybos bloko pagrindą, kurio pajėgumai užtikrina šalies energetinį saugumą. Bendrovei priklauso trys gamybos padaliniai: LEL, KHAE bei KHE.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

d) LITGRID AB;

LITGRID AB pagrindinė akcininkė yra UAB „Epso-G“, kuri valdo 97,5 % visų LITGRID AB akcijų. UAB „Epso-G“ 100 % akcijų patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija.

LITGRID AB, Lietuvos Respublikos elektros perdavimo sistemos operatorius, palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. LITGRID AB atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. LITGRID AB įgyvendina strateginius elektros energetikos projektus: tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva–Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva–Lenkija).

Šalies ūkio infrastruktūroje elektros perdavimo tinklas yra vienas iš kritinių taškų – visiškai ar dalinis elektros sistemos sutrikimas gali destabilizuoti gamybos, transporto, valstybės valdymo, sveikatos, krašto apsaugos ir kitus strategiškai svarbius sektorius bei apriboti visų šalies gyventojų (vartotojų) galimybę gauti elektros energiją. LITGRID AB yra išduota išimtinė elektros perdavimo sistemos operatoriaus licencija veiklai Lietuvos Respublikoje, todėl LITGRID AB taip pat turi tiesioginius įsipareigojimus ir prieš kaimynines valstybes elektros energetikos srityje: palaiko elektros sistemos dažnį, balansą ir kitus elektros tiekimo stabilumo parametrus. Tokių įsipareigojimų nevykdymas ar netinkamas vykdymas potencialiai galėtų destabilizuoti Lietuvos, Estijos, Latvijos, Baltarusijos ir Rusijos elektros sistemos veiklą.

LITGRID AB yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

e) AB „Energijos skirstymo operatorius“;

AB „Energijos skirstymo operatorius“ įkurta sujungimo būdu reorganizavus elektros ir dujų skirstomųjų tinklų bendroves – AB LESTO ir akcinę bendrovę „Lietuvos dujos“. 2016 m. sausio 1 d. minėtosios akcinės bendrovės baigė savo veiklą kaip juridiniai asmenys, o AB „Energijos skirstymo operatorius“ perėmė abiejų bendrovių turtą, teises ir pareigas, taip pat visą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą, ilgalaikius ir trumpalaikius finansinius ir kitus įsipareigojimus. AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdo 121,698 tūkst. km elektros linijų: 78,7 % jų sudaro elektros oro linijos, o 21,3 % – elektros kabeliai. Bendrovė taip pat eksploatuoja 8,4 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių.

AB „Energijos skirstymo operatorius“ yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

f) nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;

Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 6 straipsnis numato, kad nacionalinis investuotojas turi būti valstybės kontroliuojamas juridinis asmuo, įsteigtas turint tikslą dalyvauti įgyvendinant naujos branduolinės (atominės) elektrinės projektą, įregistruotas ir veikiantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo

pagrindu tiesiogiai arba per kontroliuojamą asmenį dalyvaujantis projekto įgyvendinimo bendrovės įstatiniame kapitale.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 485 „Dėl Lietuvos respublikos atominės elektrinės įstatymo pakeitimo įstatymo, kitų su naujos branduolinės (atominės) elektrinės projektu susijusių įstatymų ir koncesijos sutarties projektų pateikimo Lietuvos respublikos seimui“ „Lietuvos energija“, UAB buvo paskirta naujos branduolinės (atominės) elektrinės nacionaliniu investuotoju. Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Finansų ministerija.

Tikslinga nacionalinį investuotoją Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčių akcinių bendrovių ir uždaryjū bendrovių sąrašė palikti atskira eilute, nes pasikeitus aplinkybėms nacionaliniu investuotoju gali būti paskirta ir kita bendrovė.

Ši bendrovė yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

g) AB „Amber Grid“;

AB „Amber Grid“ pagrindinė akcininkė yra UAB „Epsa-G“, kuri valdo 96,58% visų bendrovės akcijų. Valstybei priklauso 100 % UAB „Epsa-G“ akcijų, kurias patikėjimo teise valdo Energetikos ministerija.

AB „Amber Grid“ buvo įkurta 2013 m. birželio 11 d. akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, kuriuo, įgyvendinant Europos Sąjungos trečiojo energetikos paketo ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus atskirti gamtinių dujų perdavimo veiklą, nuo akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ atskirtas gamtinių dujų perdavimo veiklą vykdančias perdavimo sistemos operatorius – AB „Amber Grid“.

AB „Amber Grid“ yra Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimą (transportavimą aukšto slėgio vamzdynais) sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtojimą. Bendrovė įgyvendina Lietuvos dujų sistemos parengimą dujų tiekimui į rinką iš suskystintų gamtinių dujų terminalo. Bendrovė taip pat įgyvendina Lietuvos (ir Baltijos šalių) dujų sistemos integravimą į Europos dujų rinką (stiprinama jungtis su Latvija, rengiamasi tiesti Lietuvos-Lenkijos jungtį, per kurią Baltijos šalys būtų sujungtos su Europos dujų perdavimo sistema).

Ši bendrovė yra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

h) Paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;

Šiuo metu paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, yra UAB LITGAS, kurios akcininkės yra „Lietuvos energija“, UAB, kuri valdo 66,67 % visų bendrovės akcijų, ir akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“, kuri valdo 33,33% visų bendrovės akcijų. Valstybei priklauso 100 % „Lietuvos energija“, UAB akcijų ir 72,32% akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų. Energetikos ministerija netiesiogiai kontroliuoja 24,10% UAB LITGAS, o Finansų ministerija - 66,67 %. Taigi, valstybė netiesiogiai kontroliuoja 90,77% UAB LITGAS akcijų. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede siūloma vartoti „paskirtojo tiekėjo“ sąvoką, neįvardinant konkrečios įmonės pavadinimo, kadangi jei Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo pagrindu būtų paskirtas naujas tiekėjas, tuomet nereikėtų keisti minėtojo tiekėjo pavadinimo Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamame Įstatyme.

Įgyvendinant suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą 2012 m. pabaigoje buvo įkurta UAB LITGAS suskystintų gamtinių dujų terminalo prekybos ir tiekimo veiklai vykdyti. UAB LITGAS Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. vasario 10 d. įsakymu buvo paskirta paskirtuoju tiekėju. Remiantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu, paskirtasis tiekėjas – strateginė įmonė.

UAB LITGAS veikla – suskystintų gamtinių dujų tiekimas per statomą suskystintų gamtinių dujų terminalą Klaipėdoje bei prekyba gamtinėmis dujomis. Įmonės veiklos vykdymui itin didelę reikšmę turi suskystintų gamtinių dujų terminalo ir su juo susijusios infrastruktūros prieinamumas ir saugumas.

Paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, nėra įtrauktas į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

i) UAB „Lietuvos dujų tiekimas“;

Pagrindinė UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ veikla – gamtinių dujų pirkimas (importas) ir pardavimas klientams. UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ dujas tiekia energetikos, pramonės, smulkią komercinio sektoriaus įmonėms ir gyventojams – iš viso daugiau kaip 560 tūkst. klientų. UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ 2014 m. lapkritį perėmė gamtinių dujų tiekimo veiklą iš akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“. Akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“ ir jos veiklos buvo suskaidytos vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimais.

UAB „Lietuvos dujų tiekimo“ steigėjas ir vienintelis akcininkas, kuriam priklauso 100 % akcijų, yra „Lietuvos energija“, UAB.

UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ nėra įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

j) suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius;

Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 2 straipsnyje numatyta, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius – asmuo, turintis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme nustatyta tvarka išduotą gamtinių dujų skystinimo licenciją ir atsakingas už Suskystintų gamtinių dujų terminalo eksploatavimą. Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 3 straipsnio 2 dalis numato, kad suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius pripažįstamas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 15 d. nutarimo Nr. 199 „Dėl Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo įgyvendinimo“ papildymo, akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ turi laikinojo suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius statusą iki teisės aktų nustatyta tvarka bendrovei bus išduota gamtinių dujų skystinimo licencija.

Energetikos ministerija valdo 72,32% valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų.

Suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius įtrauktas į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

k) akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“;

Energetikos ministerija valdo 72,32% valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų. UAB koncernas „Achemos grupė“ valdo 10,24% akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ akcijų.

Akinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ užtikrina valdomo naftos terminalo, naftos ir jos produktų transportavimo vamzdynų bei kitų įrenginių funkcionavimą. Terminalo paskirtis yra perpilti iš geležinkelio cisternų į laivus eksportuojamus naftos produktus, kurie yra tiekiami iš Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių. Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ suteikia galimybę aprūpinti Lietuvos Respubliką importuojamais naftos produktais, kurie į Klaipėdos uostą atgabenami laivais. Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ taip pat vykdo naftos produktų saugojimo paslaugas Subačiaus kuro bazėje, kur saugojamas valstybės naftos produktų rezervas.

Akinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ įgyvendina vieną iš Lietuvos strateginių energetikos projektų – Suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimą bei jo parengimą eksploatavimui.

Akinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

l) akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“;

Susisiekimo ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ akcijų.

Akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ veiklos objektas yra Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų atlikimas, keleivių ir krovinių vežimas geležinkelių transportu.

Įgyvendina viešosios geležinkelių infrastruktūros projektus, kurie Lietuvos Respublikos Seimo nutarimais pripažinti ypatingos valstybinės svarbos projektais (Rail Baltica I, Rail Baltica II).

Vykdo valstybei strategiškai svarbius karinius krovinių iš ne ES šalies į ne ES šalį (įskaitant trečiųjų šalių, NATO organizuojamus, ISAF) vežimus.

Patikėjimo teise valdo viešąją geležinkelių infrastruktūrą, kuri išimtinė nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai ir turi strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui.

Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ įtraukta į galiojančio Įstatymo taikymo sritį.

m) akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla;

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos akcijų.

Pagrindinė akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos veikla – karinės amunicijos gamyba. Atsižvelgiant į akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos veiklos pobūdį ir siekiant apsaugoti akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos gaminamą produkciją bei žaliavas, akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla buvo įtraukta į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 2 priedą.

n) akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija valdo 70,1 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės „Jonavos grūdai“ akcijų.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija yra paskirta ir įgaliota būti atsakingąja valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų (toliau – valstybės atsargos) tvarkytoja, o akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“ yra viena iš atsakingųjų valstybės atsargų saugotojų, sauganti maistinius grūdus. Siekiant užtikrinti valstybei nuosavybės teise priklausančių valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų saugojimą, visuomenės saugumą, akcinę bendrovę „Jonavos grūdai“ tikslinga priskirti prie nacionalinio saugumo užtikrinimui svarbių įmonių. Krizinių situacijų atveju – dėl stichinių meteorologinių reiškinių ar kitų priežasčių praradus derlių – sklandžiai užtikrinti turimų atsargų paskirstymą įmanoma tik valstybės kontroliuojamoje įmonėje.

o) akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras;

Susisiekimo ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centras akcijų.

Akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras valdo ir prižiūri infrastruktūrą, skirtą radijo ir televizijos transliacijoms šalies teritorijoje užtikrinti. Akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centro infrastruktūros patikimas veikimas ypač svarbus informacijos perdavimo visuomenei ekstremaliųjų situacijų, mobilizacijos atvejais. Infrastruktūra naudojama nacionalinėms nekoduotioms televizijos programoms, retransliuojamoms programoms siųsti. Infrastruktūros užvaldymo/sutrikdymo atveju būtų sutrikdytos telekomunikacijos (radijo ir televizijos retransliavimas, rimtai sutriktų interneto ryšys ir kt.).

p) akcinė bendrovė Lietuvos paštas;

Susisiekimo ministerija valdo 100 % valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinės bendrovės Lietuvos paštas akcijų.

Akcinė bendrovė Lietuvos paštas – didžiausia pašto paslaugas teikianti bendrovė šalyje. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pašto įstatymu, akcinė bendrovė Lietuvos paštas yra universaliosios pašto paslaugos teikėjas iki 2019 m. gruodžio 31 d.

Susisiekimo ministerija nurodo, kad akcinės bendrovės Lietuvos pašto priskyrimas prie antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nėra būtinas.

Įstatymo projekto 3 priedas

Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 3 priede siūlomos išvardyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbias akcines bendroves, kurių visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei, savivaldybei, valstybės arba savivaldybės valdomai įmonei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba kurių akcijos šioje dalyje nurodytiems juridiniams asmenims nepriklauso. Šios įmonės taip pat yra numatytos kaip strateginę reikšmę turinčios įmonės galiojančiame Įstatyme (Įstatymo 5 straipsnio 1 - 4 punktuose):

a) akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“;

100 % akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ akcijų priklauso Lenkijos naftos koncernui „Polski Koncern Naftowy ORLEN S. A.“. Valstybė bendrovėje akcijų neturi.

Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ yra naftos perdirbimo įmonė, valdanti vienintelę Baltijos šalyse naftos produktų gamyklą, naftotiekių ir produktotiekio tinklą bei jūrinį naftos terminalą. Pagrindinės bendrovės veiklos sritys yra naftos produktų gamyba ir prekyba. Naftos perdirbimo produktų gamykloje per metus galima perdirbti apie 10 mln. tonų naftos. Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ – svarbiausia benzino ir dyzelino tiekėja Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ valdo Būtingės naftos eksporto – importo terminalą, kuris yra vienintelė reali galimybė apsirūpinti žaliava, esant ypatingoms situacijoms (pvz. energetinei blokada, ekstremaliajai situacijai ir pan.). Sutrikdžius naftos tiekimą ilgesniam laikotarpiui per Būtingės naftos terminalą, akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ nebeturėtų naftos žaliavos. Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“ savo lėšomis tvarko dalį naftos valstybės atsargų.

b) akcinė bendrovė „Achema“;

Visos akcinės bendrovės „Achema“ akcijos priklauso privatiems akcininkams, valstybė akcijų šioje bendrovėje neturi.

Akcinė bendrovė „Achema“ – didžiausia azoto trąšų ir kitų pramoninių chemijos produktų gamintoja šalyje bei didžiausia tokio pobūdžio gamykla Baltijos šalyse. Bendrovė yra viena didžiausių įmonių Lietuvoje, o chemijos pramonė yra viena iš svarbiausių apdirbamosios pramonės šakų Lietuvoje.

c) projekto įgyvendinimo bendrovė, numatyta Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;

Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 4 straipsnio 2 punkte numatyta, kad projekto įgyvendinimo bendrovės steigėju gali būti nacionalinis investuotojas atskirai arba kartu su strateginiu investuotoju ir strateginiu partneriu. Pagal Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 6 straipsnio 2 dalį Lietuvai tenkanti dalis projekto įgyvendinimo bendrovėje turi būti ne mažesnė kaip 34 %.

Atsižvelgiant į tokio objekto, kaip atominė elektrinė, svarbą tiek valstybės energetikai, tiek ekonomikai, tiek branduolinei saugai, siekiant apsaugoti esminius valstybės interesus, Įstatymo projekto įgyvendinimo bendrovė yra priskirtina prie trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinimui svarbių įmonių.

d) „Telia Lietuva“, AB;

„Telia Lietuva“, AB įmonių grupė yra telekomunikacijų bendrovės „TeliaSonera AB“ įmonių grupės dalis. „TeliaSonera AB“ tiesiogiai valdo daugiau nei 88 % bendrovės akcijų. Valstybė akcijų šioje bendrovėje neturi.

„Telia Lietuva“, AB, įmonių grupė yra didžiausia integruotų telekomunikacijų, IT ir televizijos paslaugų teikėja Lietuvoje. Veiklą 1992 m. pradėjusi kaip valstybinė įmonė „Lietuvos telekomas“, 1998 m. „Telia Lietuva“, AB buvo privatizuota, 60 % jos akcijų įsigijus tuomet Švedijos įmonės „Telia“ ir Suomijos įmonės „Sonera“ konsorciui „Amber Teleholding A/S“.

Nors buvo svarstomi siūlymai „Telia Lietuva“, AB, išbraukti iš Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių akcinių bendrovių sąrašo, nes nenugalimos jėgos, ekstremalių situacijų ar kitų ypatingų aplinkybių atvejais Vyriausybė ar jos įgaliota institucija Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali įpareigoti ūkio subjektus atlikti veiksmus, kurie užtikrintų visuomenės informavimą, vis dėlto šio operatoriaus paslaugomis naudojasi ir valstybės institucijos, todėl operatorius turi prieigą prie duomenų, kurių nusavinimas ar nutekėjimas gali kelti grėsmę nacionaliniam saugumui. Taip pat bendrovė „Telia Lietuva“, AB, yra itin svarbi siekiant užtikrinti šalies kibernetinį saugumą.

Įstatymo 4 priedas

Lyginant su galiojančio Įstatymo nuostatomis, į Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 priedą iš dalies perkelti nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turintys įrenginiai ir turtas išvardinti galiojančiame Įstatyme, atsižvelgiant į darbo grupėje dalyvavusių valstybės institucijų pateiktus pasiūlymus, taip pat įmonių ir asociacijų pasiūlymus, pateiktus Įstatymo projekto derinimo eigoje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą ir šio aiškinamojo rašto 1 ir 8 dalyse nurodytus su Įstatymo projektu susijusių įstatymų projektus susijusių įstatymų pakeitimų projektus, nurodytus (toliau kartu – Įstatymų projektai), neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Antikorupcinis vertinimas buvo atliktas ir yra pateiktas atskiru dokumentu.

7. Kaip Įstatymo projekto įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektai neturės reikšmingos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, nes Įstatymo projekte siekiama numatyti proporcingą našą ūkio subjektams, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui skirtų reikalavimų laikymąsi. Be to, Įstatymo projektas bus taikomas nedideliame skaičiui ūkio subjektų, kurie norės investuoti nacionaliniam saugumui svarbiose srityse, todėl informacinių įpareigojimų vykdymo dažnumas nebus didelis. Atitinkamai Įstatymo projektu sukeltos administracinės naštos apskaičiavimą atlikti netikslinga, nes visi dokumentai, kuriuos ūkio subjektai turės pateikti Komisijai, bus numatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo bus siūloma patvirtinti Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos darbo tvarkos aprašą. Todėl administracinės naštos požiūriu tikslinga vertinti šio būsimo Vyriausybės nutarimo sukeltą administracinę naštą.

Be to, Įstatymo projekte yra nemažai nuostatų, konkrečiai skirtų sumažinti administracinę naštą:

1) nustatyti pakankamai trumpi terminai, per kuriuos atsakingos institucijos turės priimti sprendimus;

2) daugelis dokumentų, kuriuos turės pateikti ūkio subjektai (pvz., reorganizavimo sąlygos, sutartis dėl akcijų įsigijimo, sprendimas dėl likvidavimo, pranešimai rinkos dalyviams ir daugelis kitų), bet kuriuo atveju ir taip turi būti parengti pagal kitų įstatymų reikalavimus;

3) tam tikrais atvejais nereikalaujama pateikti informacijos, kuri yra skelbiama viešai.

Atliekant investuotojų patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ūkio subjektams reikės pateikti tam tikrą informaciją, tačiau bendrame investicijų kontekste tai neturėtų būti didelės ar reikšmingos išlaidos.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Įstatymo projekte siūlomas nuostatas inkorporuoti į teisinę sistemą, kartu su Įstatymo projektu teikiami Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo Nr. X-1231 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo Nr. IX-816 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo

pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos įstatymo Nr. VIII-2048 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 10 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Lietuvos oro uostų valdomų oro uostų koncesijos įstatymo Nr. XII-2393 preambulės, 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybos įstatymo Nr. VIII-1996 23 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai.

9. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte teikiamos sąvokos įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, nes visi nuosavybės suvaržymai, įtvirtinti Įstatymų projektuose, būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti jos saugumą ir interesus bei įtvirtinti tik tiek, kiek reikia šiems interesams apsaugoti. Be to, Įstatymo projekte visiškai užtikrinama suinteresuotų asmenų teisė į teismą ir teisminę gynybą.

Įstatymo projektas atitinka ES teisės reikalavimus, nes parengtas atsižvelgiant į atitinkamas SESV nuostatas ir jas aiškinančią Teisingumo Teismo praktiką. Šiuo požiūriu Teisingumo Teismo yra nusprendęs, kad (žr. 2012 m. lapkričio 8 d. Sprendimą Komisija prieš Graikiją, byla C-244/11):

- 1) visuomenės saugumo priežastis gali pateisinti galimą laisvo kapitalo judėjimo ribojimą;
- 2) bendrųjų interesų, susijusių su viešąja tvarka, visuomenės saugumu ir sveikata, siekimas gali pateisinti tam tikrus pagrindinių laisvių įgyvendinimo apribojimus;
- 3) tokiais tikslais galima remtis tik kai pagrindiniam visuomenės interesui kyla reali ir pakankamai didelė grėsmė;
- 4) paprastas dalių, kurių dydis viršija 10 % bendrovės, veikiančios energijos sektoriuje, akcinio kapitalo, įsigijimas arba bet koks kitas įgijimas, suteikiantis didelę įtaką tokiai bendrovei, iš principo savaime neturėtų būti laikomas realia ir pakankamai didele grėsme aprūpinimo saugumui;
- 5) kalbant konkrečiau apie išankstinio leidimo tvarką, nepanašu, kad tokio pobūdžio priemonė tinkama nurodytam tikslui pasiekti ir jam proporcinga, nes poveikis daromas net prieš bendrovei priimant sprendimą, t. y. dar nenustačius grėsmės, nors ir potencialios, aprūpinimo saugumui;
- 6) kai išduodamas leidimas, nėra akivaizdu, kad bus nustatytos visos realios ir pakankamai didelės grėsmės aprūpinimo elektra saugumui prielaidos ir į jas bus atsižvelgta;
- 7) dar blogiau, jei balsavimo teisių ribojimas arba, jei reikia, atsisakymas pripažinti šias teises, taikomas visiems sprendimams, kuriais akcininkams suteikiamos balsavimo teisės, o ne tik sprendimams, dėl kurių gali kilti konkreti grėsmė įstatyme skelbiamam tikslui;

8) dėl išankstinio leidimo tvarkos proporcingumo vertinimo Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad tokia tvarka neproporcinga dėl to, kad nagrinėjamo sektoriaus įmonėms nustatant pozityvias pareigas galima pasiekti norimą tikslą, t. y. aprūpinimo elektra saugumą, keliant mažesnę grėsmę laisvam kapitalo judėjimui;

9) jei nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose tokie kriterijai apibrėžiami neišsamiai, darytina išvada, kad šiais teisės aktais valdžios institucijoms paliekama didelė diskrecija, kurią teismams sunku kontroliuoti; neaiškumas dėl aplinkybių, kuriomis šie įgaliojimai gali būti įgyvendinami, suteikia šiems įgaliojimams diskrecinį pobūdį diskrecijos, kurią turi nacionalinės valdžios institucijos, kad juos įgyvendintų, atžvilgiu. Tokia diskrecija yra neproporcinga siekiamų tikslų atžvilgiu;

10) nei daroma bendra nuoroda į „bendrojo intereso kriterijus, leidžiančius užtikrinti teikiamų paslaugų tęstinumą ir tinklų funkcionavimą“, nei joje nurodyti tik orientacinio pobūdžio kriterijai, kurie iš esmės susiję su strateginio partnerio, siūlančio geriausias garantijas užtikrinant ilgalaikį paslaugų ir tinklų tęstinumą, pasirinkimu, neleidžia nustatyti konkrečių ir objektyvių aplinkybių, kuriomis teisė prieštarauti dalių įsigijimui gali būti įgyvendinama;

11) nuostatos, kuriose įtvirtinamos priežastys, dėl kurių valdžios institucijos turi teisę atsisakyti išduoti leidimą įsigyti strateginių akcinių bendrovių dalį, suformuluotos vartojant abstrakčias ir netikslias sąvokas, kurios neleidžia suinteresuotiesiems asmenims aiškiai išskirti įvairių prielaidų, kai gali būti atsisakyta išduoti minėtą leidimą. Tas pasakytina būtent dėl formuluotės „bendrojo intereso kriterijai, leidžiantys užtikrinti teikiamų paslaugų tęstinumą ir tinklų funkcionavimą“;

12) tvarkai, kuriai Teisingumo Teismas yra pritaręs, buvo būdinga tai, kad joje buvo konkrečiai išvardytas atitinkamas strateginis turtas ir valdymo organų sprendimai, kurie galėjo būti kvestionuojami konkrečiu atveju. Galiausiai, administracinės valdžios institucijos kišimasis buvo griežtai apribotas ir leidžiamas tik tais atvejais, kai kyla grėsmė energijos politikos tikslams. Visi šiuo pagrindu priimti sprendimai turėjo būti formaliai motyvuoti ir jiems buvo taikoma veiksminga teisminė kontrolė.

Todėl Įstatymo projekte siūlomų nuostatų pagrindumas ir teisėtumas visiškai priklauso nuo to, ar Lietuvos institucijos, teikdamos pasiūlymus įtraukti tam tikrus juridinius asmenis į Įstatymo projekto taikymo sritį, gebės pagrįsti šiems juridiniams asmenims nustatytą suvaržymų pagrindimą siekiu apsaugoti nacionalinio saugumo interesus, taip pat nuo to, ar bus įrodyta, kad alternatyvios, mažiau ribojančios priemonės nėra tinkamos ir veiksmingos užtikrinant nacionalinio saugumo interesus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Iki Įstatymo projekto įsigaliojimo Vyriausybė per teisės aktų nustatytus terminus, turės priimti šiuos teisės aktus arba galiojančių teisės aktų pakeitimus:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimą Nr. 1540 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos sudarymo ir šios komisijos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2) Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2010 m. sausio 13 d. potvarkį Nr. 9 „Dėl Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisijos personalinės sudėties patvirtinimo“;

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1252 „Dėl Nacionaliniam saugumui svarbių apsaugos zonų nustatymo“ pakeitimą (atsakingos institucijos – Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija);

4) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 15 d. nutarimo Nr. 1131 „Dėl Privatizavimo procedūrų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimą (atsakinga institucija – Ūkio ministerija);

5) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų svarbių valstybės objektų“ pakeitimą (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

6) Vyriausybės arba jos įgaliotų institucijų teisės aktus, kuriais nustatytų asmenų, dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ar su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, atitikties reikalavimus, taip pat šių reikalavimų įgyvendinimo procedūrą;

7) Vyriausybės arba jos įgalios institucijos teisės aktą, kuriuo būtų patvirtintas psichinės veiklos sutrikimų sąrašas (atsakinga institucija – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija);

8) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimai (Vidaus reikalų ministerija ir (arba) įgalios Vyriausybės institucijos);

9) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planų reikalavimai (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

10) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų nustatyti asmenų (įskaitant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius), dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto, užimamų pareigų sąrašą (atsakingos institucijos – Krašto apsaugos ministerija ir Vidaus reikalų ministerija);

11) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų svarbių valstybės objektų“ (atsakinga institucija – Vidaus reikalų ministerija);

12) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtintas valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašas (atsakinga institucija – Susisiekimo ministerija);

13) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtintas valstybinės reikšmės automobilių kelius patikėjimo teise valdančių valstybės įmonių sąrašas (atsakinga institucija – Susisiekimo ministerija);

14) Vyriausybės nutarimą, kuriuo būtų patvirtinta pasiūlymo ir su pasiūlymu pateiktinų dokumentų pateikimo (nurodant, kokius dokumentus reikia pateikti), pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal pirkimo – pardavimo sutartį, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (nurodant sprendimo įsigyti arba atsisakymo įsigyti atvejus) kai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė likviduojama arba jos bankroto proceso metu, tvarka;

15) Vyriausybės nutarimą, kuriuo netekusiu galios būtų pripažintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. 699 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą“;

16) Vyriausybės nutarimą, kuriuo netekusiu galios būtų pripažintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 16 d. nutarimas Nr. 761 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančių įmonių sąrašo patvirtinimo“ (atsakinga institucija – Aplinkos ministerija).

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu buvo gautos darbo grupės, institucijų, asociacijų ir įmonių pastabos ir pasiūlymai.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai: „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai“, „nacionalinio saugumo interesai“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas“, „nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius“, „apsaugos zona“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
Nėra.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
STRATEGINĘ REIKŠMĘ NACIONALINIAM SAUGUMUI TURINČIŲ ĮMONIŲ IR
ĮRENGINIŲ BEI KITŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ
ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1132 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą Nr. IX-1132 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad valstybės nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai (įmonės, įrenginiai ir turtas bei ūkio sektoriai) ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonose (toliau – apsaugos zonos) esantis turtas ir teritorija būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių, ir šalinti tokių veiksnių atsiradimo priežastis ir sąlygas.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar įmonių, kurios valdo, naudoja ir disponuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, taip pat kitų įmonių, kurios veikia nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, organams draudžiama priimti šio įstatymo tikslui prieštaraujančius sprendimus.

3. Vyriausybės sprendimai, kuriais pagal šį įstatymą gali būti ribojami, sustabdomi ar panaikinti sandoriai, investicijos ar ūkinė komercinė veikla, priimami nepažeidžiant Lietuvos Respublikos įsipareigojimų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2016 C 202, p. 47) 52 ir 65 straipsnių nuostatos.

4. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms atskiras juridinių asmenų teises formas ir veiklą reglamentuojantys įstatymai, taip pat kiti įstatymai taikomi tiek, kiek jie neprieštarauja šiam įstatymui.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – tai:

1) šio įstatymo 2 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei;

2) asmuo, nuosavybės teise įgijęs šios dalies 1 punkte nurodytoms įmonėms priklausančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą arba turtą, nurodytą šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės saugumo plane;

3) valstybės valdomos bendrovės, kurioms buvo perleista nuosavybės teisė į valstybei priklausančias šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės akcijas.

2. Investuotojas – Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas arba trečiosios valstybės investuotojas, kuris:

1) siekia įgyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, šiame įstatyme nurodytą akcijų arba konvertuojamų obligacijų dalį arba yra jas įgijęs;

2) siekia įgyti teisę naudotis šiame įstatyme nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalies suteikiamomis neturtinėmis teisėmis sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį arba yra jas įgijęs;

3) siekia įgyti šiame įstatyme numatytas teises į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą sudarančią nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 2 punkte, arba turtą, kuris yra nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane ir kurio perleidimui yra būtinas Vyriausybės pritarimas;

4) turi ar siekia įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę šiame punkte nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime;

5) įsigydamas turtą ar kitais būdais ketina vykdyti, vykdo veiklą šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytos apsaugos zonos teritorijoje arba kuris turi ar siekia įsigyti šio įstatymo 4 straipsnyje

nustatytos apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinių popierių, kurie suteikia balsavimo teisę tokio juridinio asmens dalyvių susirinkime, arba vertybinių popierių, kurie gali būti keičiami (konvertuojami) į vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę šiame punkte nurodyto juridinio asmens dalyvių susirinkime.

3. Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas – Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai priklausančios valstybės pilietis, arba šiose valstybėse įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, išskyrus tuos atvejus, kai 1/4 ar daugiau balsavimo teisių tokio juridinio asmens ar kitos organizacijos dalyvių susirinkime priklauso trečiajai valstybei, jos kontroliuojamiems juridiniams asmenims arba piliečiams.

4. Nacionalinio saugumo interesai – saugomi gyvybiniai ir pirmaeiliai valstybės saugumo interesai, transeuropinės infrastruktūros plėtra bei Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtinti esminiai visuomenės interesai (svarbiausių bendrus interesus atitinkančių paslaugų teikimas ir kita).

5. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios pagal savo paskirtį ir (ar) veiklos pobūdį turi strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams ir vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis jas būtina apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių.

6. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas – projektuojami, statomi ar esantys įrenginiai ir turtas, sudarantys šio įstatymo 4 priede nurodytą infrastruktūrą, kuri pagal jos paskirtį ir (ar) naudojimo pobūdį turi nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę arba svarbią reikšmę, ir kurią vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis būtina apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių.

7. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius – Lietuvos Respublikos valstybei ir visuomenei ypač svarbios veiklos, kurią nutraukus, sutrikdžius, apribojus ar nustojus vystyti gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, sritis.

8. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – tai:

1) šio įstatymo 1 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių visus balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančios akcijos priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei;

2) asmuo, nuosavybės teise įgijęs šios dalies 1 punkte nurodytoms įmonėms priklausantį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą arba turtą, nurodytą šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės saugumo plane;

3) valstybės valdomos bendrovės, kurioms pagal šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalį buvo perleista nuosavybės teisė į šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės akcijas.

9. Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės – tai:

1) šio įstatymo 3 priede nurodytos pagal savo paskirtį (ar) veiklos pobūdį turinčios strateginę reikšmę nacionalinio saugumo interesams akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės, kurių visuotiniame akcininkų susirinkime valstybei, savivaldybei, valstybės valdomai bendrovei priklauso mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, arba kurių akcijos šioje dalyje nurodytiems juridiniams asmenims nepriklauso;

2) asmenys, nuosavybės teise įgiję šios dalies 1 punkte nurodytoms įmonėms priklausančią nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbų įrenginį ar turtą arba turtą, kuris nurodytas šios dalies 1 punkte nurodytos įmonės saugumo plane.

10. Trečioji valstybė – valstybė, nepriklausanti Europos Sąjungai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai.

11. Trečiosios valstybės investuotojas – trečiosios valstybės pilietis arba trečiojoje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, taip pat Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Europos laisvosios prekybos asociacijai ir (arba) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai priklausančioje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, kurių dalyvių susirinkime 1/4 ar daugiau balsavimo teisių priklauso trečiajai valstybei, jos kontroliuojamiems juridiniams asmenims arba piliečiams.

12. Užsienio valstybė – valstybė, kuri nėra Lietuvos Respublika.

13. Valstybės valdoma bendrovė – akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei.

14. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos „sutartinai veikiantys asmenys“ ir „kontroliuojama įmonė“ suprantamos taip, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme, sąvoka „kontroliuojantis asmuo“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme.

3 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose, nuosavybės teise priklausančios valstybei arba savivaldybėms, įstatymų nustatyta tvarka gali būti perduoti nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, kuris negali jam perduotų įrenginių ir turto perduoti ar kitaip perleisti kitų asmenų nuosavybėn, jų įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktines teises į juos, jais

garantuoti, laiduoti ar kitu būdu jais užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymą. Investuotojui negali būti perduodama nuosavybės teisė į valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 1 ir 2 punktuose.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas, sudarantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą, nurodytą šio įstatymo 4 priedo 2 punkte, nuosavybės teise priklausančios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms gali būti perduoti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, arba tokio investuotojo reikalavimų užtikrinimui šie įrenginiai ir turtas gali būti įkeisti arba jiems nustatyta hipoteka, nebent kiti įstatymai ribotų šioje dalyje nurodytas teises.

3. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą valdantys, naudojantys ar disponuojantys juo šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti subjektai turi užtikrinti šio įstatymo 17 ir 18 straipsniuose nurodytų reikalavimų laikymąsi.

4. Vyriausybė nustato, kokie konkrečiai įrenginiai ir turtas sudaro 4 priede nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą ir yra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu. Įrenginiai ir turtas, nepatenkantys į 4 priede nurodytos infrastruktūros sudėtį, nėra laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu.

4 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonos

1. Apsaugos zonas, įvertinusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto specifiką, taip pat rizikos veiksnių sąlygojamą poreikį, nustato Vyriausybė. Aplinkos ministerija ir savivaldybių administracijos rengdamos ar tikslindamos teritorijų planavimo dokumentus turi atsižvelgti į Vyriausybės nustatytas apsaugos zonas.

2. Vyriausybė, priėmusi šio įstatymo 12 straipsnio 14 dalyje nurodytą sprendimą, patvirtinantį, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, matydama, kad reikalingos papildomos priemonės siekiant apsaugoti nacionalinio saugumo interesus, ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šioje dalyje nurodyto sprendimo priėmimo dienos, papildomai įvertinusi investuotojo statusą, veiklą, elgesį ir ketinimus, veiklos keliamos grėsmės rimtumą ir akivaizdumą, turi teisę sustabdyti tokio investuotojo ar juridinio asmens, kurio vertybinius popierius, nurodytus 2 straipsnio 2 dalies 5 punkte, yra įsigijęs investuotojas, veiklą, keliančią grėsmę nacionalinio saugumo interesams, iki kol bus pašalinta grėsmė nacionalinio saugumo interesams.

5 straipsnis. Operatorių, valdančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, teisių įgyvendinimas

Vyriausybė ir valstybės institucijos, priimdamos sprendimus ir sudarydamos susitarimus, valstybei nuosavybės teise priklausančių akcinių bendrovių ar uždarytųjų akcinių bendrovių akcijų valdytojai, priimdami sprendimus, sudarydami susitarimus ir įgyvendindami valstybei nuosavybės teise priklausančių elektros perdavimo sistemos operatoriaus, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatoriaus, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus akcijų suteikiamas neturtines teises užtikrina, kad:

- 1) elektros perdavimo sistemos operatorius, suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, įvertinę atitinkamų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto funkcinę paskirtį, prisidėtų prie pagrindinio Lietuvos Respublikos energetikos sistemos uždavinio įgyvendinimo – neribotą laiką, nepriklausomai, saugiai ir patikimai aprūpinti Lietuvos vartotojus elektros energija ir (arba) šiluma bei gamtinėmis dujomis ekonomiškai palankiausiomis sąlygomis;
- 2) Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema sugebėtų užtikrinti savarankišką generaciją ir būtų parengta neatidėliotinam prisijungimui prie kontinentinės Europos elektros tinklų darbui sinchroniniu režimu, kai tik bus įrengtos elektros tinklų jungtys, įgyvendintos techninės priemonės ir atlikti veiksmai, reikalingi Lietuvai tapti kontinentinės Europos elektros tinklų dalimi;
- 3) gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už Lietuvos Respublikos dujų perdavimo sistemos saugią ir patikimą veiklą bei plėtrą, įgyvendintų regioninės reikšmės dujų perdavimo sistemos plėtos projektus, kurie yra svarbūs Europos Sąjungos dujų sektoriaus vystymo tikslams pasiekti, diversifikuotų dujų tiekimo šaltinius, sudarytų sąlygas maksimaliai išnaudoti suskystintų gamtinių dujų terminalo Klaipėdoje pajėgumus ir užtikrintų gamtinių dujų sistemos darbo saugumą ir patikimumą.

6 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs yra šie ūkio sektoriai:

- 1) energetikos;
- 2) transporto;
- 3) informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
- 4) finansų ir kredito;
- 5) karinės įrangos.

2. Vyriausybė nustato ir konkretizuoja, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi.

7 straipsnis. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Nuosavybės teisė į valstybei priklausančias pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijas, gali būti perleista įstatymų nustatyta tvarka.
2. Šis įstatymas nedraudžia pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti, didinti ar mažinti savininko kapitalą, taip pat didinti įstatinį kapitalą, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas.
3. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijai (toliau – Komisija), kuri sprendama, ar minėtieji veiksmai neprieštarauja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą.
4. Jeigu dėl pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, reorganizavimo, pertvarkymo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės įstatiniame kapitale sumažėtų valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei priklausanti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės akcijų dalis, tai tokiam reorganizavimui, įstatinio kapitalo didinimui, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, turi pritarti Lietuvos Respublikos Seimas.
5. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, bet kokios akcijų dalies perleidimui reikalingas Lietuvos Respublikos Seimo pritarimas.
6. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodytos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

7. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktų 1/4 ar daugiau balsų šioje dalyje nurodytos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

8. Pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra uždaroji akcinė bendrovė arba akcinė bendrovė, akcijų, kurios priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, valdytojai ar savininkai, suteikdami teisę naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimus balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime turi užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikiama teisė naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimai balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, laikytųsi reikalavimų ir pareigų, kurios yra taikomos patiems nurodytų akcijų valdytojams ar savininkams.

8 straipsnis. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Šis įstatymas nedraudžia antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti, keisti jų pavadinimą, likviduoti, didinti įstatinį kapitalą, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas.

2. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendinti tik pritarus Komisijai, kuri sprendama, ar minėtieji veiksmai neprieštaruja nacionalinio saugumo interesams, įvertina šių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą.

3. Jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, valstybei priklausanči antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad po nurodytų veiksmų įvykdymo valstybei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiame reorganizavime, akcijų perleidime arba įstatinio kapitalo didinime išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas turi pritarti Lietuvos Respublikos Seimas.

4. Jeigu dėl antros kategorijos nacionaliniam saugumui svarbios įmonės reorganizavimo, akcijų perleidimo ar įstatinio kapitalo didinimo, išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant

konvertuojamąsias obligacijas, valstybės valdomai bendrovei priklausanti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų dalis sumažėtų taip, kad po nurodytų veiksmų įvykdymo valstybės valdomai bendrovei priklausančios akcijos suteiktų mažiau negu 2/3 balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, tai tokiam reorganizavimui, akcijų perleidimui arba įstatinio kapitalo didinimui išplatinant naują akcijų emisiją ar išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas turi pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

5. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

6. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktų 1/4 ar daugiau balsų šioje dalyje nurodytos antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

7. Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų, kurios priklauso valstybei, savivaldybei ar valstybės valdomai bendrovei, valdytojai ar savininkai, suteikdami teisę naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimus balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime turi užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikiama teisė naudotis balsavimo teise ar išduodami įgaliojimai balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, laikytųsi reikalavimų ir pareigų, kurios yra taikomos patiems nurodytų akcijų valdytojams ar savininkams.

9 straipsnis. Trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės

1. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurias, kartu su jo turimu

akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų.

2. Tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantis investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, gali įsigyti trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės konvertuojamųjų obligacijų, kurias pakeitus į akcijas šios akcijos, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteiktų 1/3 ar daugiau balsų trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

10 straipsnis. Bendrosios nuostatos dėl investuotojų

1. Investuotojais gali būti fiziniai asmenys, privatieji ir viešieji juridiniai asmenys, kitos organizacijos, kurie nekelia grėsmės nacionalinio saugumo interesams.

2. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams atliekama ir sprendimas dėl jo priimamas vadovaujantis šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytais kriterijais ir 12 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Kituose įstatymuose gali būti numatyti atvejai, kai visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai apsaugoti arba taikant atsakomąsias priemones trečiųjų valstybių atžvilgiu investuotoju negali būti konkrečios trečiosios valstybės investuotojas.

4. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, valstybės įmonės, savivaldybės įmonės, o taip pat valstybės valdomos bendrovės, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

5. Europos Sąjungos valstybės narės, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai priklausančios valstybės, taip pat ribotos atsakomybės juridiniai asmenys, atitinkantys akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės teisinės formas, kuriuose šių valstybių centrinės, regioninės ir (ar) vietinės valdžios institucijoms priklauso daugiau kaip 1/2 balsų, suteikiančių šių juridinių asmenų vertybinių popierių ar dalių, išreiškiančių kapitalą, tarptautinės finansų organizacijos, kurių narė yra Lietuvos Respublika, taip pat kitos tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos, kurių tikslai, investavimo politika ir veikla, nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

6. Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojai, vykdančys ilgalaikę veiklą Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai ar Europos laisvosios prekybos asociacijai priklausančioje valstybėje ir turintys patirties atitinkamoje srityje bei realias galimybes įgyvendinti veiksmus, numatytus šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos ar užsienio investuotojas,

valstybė, kurioje jis įsteigtas ar kuri jį kontroliuoja, arba trečioji valstybė, su kuria toks investuotojas siejamas, veikia taip, kad kyla išorės rizikos veiksnių, pavojų ar grėsmių nacionalinio saugumo interesams, atitinka nacionalinio saugumo interesus ir jų patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

7. Kai investuotojas yra juridinis asmuo ar kita organizacija, laikoma, kad jis atitinka nacionalinio saugumo interesus, jeigu juos atitinka jis pats ir jį kontroliuojantys asmenys.

8. Investuotojo sandoriai, prieštaraujantys nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėti ir negalioja nuo jų sudarymo momento, išskyrus sandorius, nurodytus šio įstatymo 14 straipsnyje, kuriems yra taikomos šio įstatymo 14 straipsnyje numatytos pasekmės.

9. Investuotojas, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais sutartinai veikiančiais asmenimis, siekdamas įsigyti akcijų, kurios kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu suteikia 1/4 ar daugiau balsų nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens visuotiniame akcininkų susirinkime, arba sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartį įgyti teisę naudotis neturtinėmis akcininko teisėmis, kurios, kartu su jo turimu akcijų paketu arba kartu su kitų sutartinai veikiančių asmenų turimu akcijų paketu, suteikia 1/4 ar daugiau šioje dalyje nurodyto juridinio asmens akcijų, apie šioje dalyje nurodytus ketinamus sudaryti sandorius ar ketinamus atlikti veiksmus, turi Komisijai pranešti Komisijos darbo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

10. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai ir investuotojai privalo laikytis šio įstatymo pagrindu nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar investavimo atžvilgiu nustatytų privalomų reikalavimų ar sąlygų, fizinės ir veiklos apsaugos ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimų ar kitų šio įstatymo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar investuotojų atžvilgiu nustatytų reikalavimų ir užtikrinti tinkamą jų vykdymą.

11 straipsnis. Investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai

Investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, jeigu:

1) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu yra dominuojantis (kaip tai suprantama Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme) kurios nors rūšies iškastinių energijos išteklių importuotojas į Lietuvos Respubliką, tokio importuotojo kontroliuojamas arba su juo kooperacijos ar partnerystės ryšiais susijęs asmuo, ir jeigu Komisija priima išvadą bei Vyriausybė priima sprendimą, jog šiame punkte aptartas dominavimas, kontrolė ir ryšiai laikomi keliantys grėsmę nacionaliniam saugumui;

2) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu turi ar praeityje turėjo nacionaliniam saugumui didinančių riziką ar keliančių grėsmę ryšių su užsienio valstybių institucijomis;

3) investuotojas kreipimosi į Komisiją metu turi ar praeityje turėjo nacionaliniam saugumui didinančių riziką ar keliančių grėsmę sąsajų su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis ar palaikančiomis ryšius su asmenimis, įtariamais priklausymu joms;

4) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu investuotojas yra pripažintas kaltu padaręs labai sunkų, sunkų ar apysunkį nusikaltimą pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą ar nusikaltimą pagal užsienio valstybių baudžiamuosius įstatymus, kuris atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso specialiojoje dalyje nurodytus labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo požymius, ar dėl tokio nusikaltimo padarymo vykdomas šio asmens baudžiamasis persekiojimas;

5) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu investuotojas yra pripažintas kaltu padaręs nusikaltimų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai ir (arba) per pastaruosius 24 mėnesius jis iš esmės yra pažeidęs šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų veiklą;

6) Komisija investuotojui praneša apie numatomą pradėti investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams (kai patikra pradedama šio įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų subjektų iniciatyva) ir investuotojas per šio įstatymo 12 straipsnio 6 dalyje nurodytą terminą Komisijai nepateikia Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytų dokumentų ir informacijos;

7) yra kitų pagrįstų duomenų dėl investuotojo neatitikimo nacionalinio saugumo interesams;

8) vadovaujantis kitu įstatymu, kaip numatyta šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje, investuotojas negali būti pripažintas investuotoju.

12 straipsnis. Investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procesas ir sprendimų dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimo, pertvarkymo, likvidavimo, ar turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, priėmimo procesas

1. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams turi būti atlikta šiais atvejais:

1) investuotojui įstatymų nustatyta tvarka perduodant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, ar šio investuotojo reikalavimų užtikrinimui įkeičiant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, ar nustatant jam hipoteką, kaip yra numatyta šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse;

2) investuotojui įsigyjant atitinkamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų dalis ar šiam investuotojui sudarant balsavimo teisės perleidimo sutartis ir įgyjant teisę naudotis atitinkamos dalies akcijų suteikiamomis neturtinėmis akcininko teisėmis, kaip yra numatyta šio įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje, 8 straipsnio 5 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje;

3) investuotojui įsigyjant atitinkamas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių konvertuojamųjų obligacijų dalis, kaip yra numatyta šio įstatymo 7 straipsnio 7 dalyje, 8 straipsnio 6 dalyje ir 9 straipsnio 2 dalyje;

4) investuotojui įstatymų nustatyta tvarka perduodant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, kaip yra numatyta šio įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje;

5) investuotojo reikalavimų užtikrinimui įkeičiant turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, ar minėtų reikalavimų užtikrinimui nustatant šiam turtui hipoteką, kaip yra numatyta šio įstatymo 15 straipsnio 5 dalyje.

2. Prieš atliekant šio straipsnio 1 dalyje paminėtus veiksmus, investuotojas, arba šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų akcijų ir konvertuojamųjų obligacijų savininkai, arba šio straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktuose nurodyto turto savininkai (toliau kiekvienas iš jų atskirai vadinami - pareiškėju) privalo kreiptis į Komisiją dėl patikros, pateikdami Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją, pateiktinus Komisijai kartu su kreipimusi, ir atitinkamai negali atlikti jokių šio straipsnio 1 dalyje paminėtų veiksmų ar negali pasikeisti akcininką kontroliuojantis asmuo, kaip tai suprantama pagal šio straipsnio 17 dalį, kol dėl investuotojo nebus priimtas sprendimas, patvirtinantis investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

3. Investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, kai investuotojas siekia įsigyti arba po 2014 m. lapkričio 1 d. įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje veikiančio ar steigiamo juridinio asmens vertybinius popierius, aptartus 2 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose, arba siekia vykdyti veiklą arba ją vykdo nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje arba apsaugos zonos teritorijoje, arba siekia įsigyti turto apsaugos zonos teritorijoje, atliekama šio straipsnio 5 dalyje numatytų subjektų iniciatyva, jeigu šie subjektai turi pagrįstų duomenų, kad tokio investuotojo planuojama vykdyti ar vykdoma veikla, arba įsteigto juridinio asmens organų priimami sprendimai, gali kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams.

4. Investuotojo ir sutartinai veikiančių asmenų turimiems balsams skaičiuoti taikoma Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme nustatyta asmens turimų balsų skaičiavimo tvarka.

5. Investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams gali inicijuoti Vyriausybė, ministras, nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme, Lietuvos bankas, taip pat valstybės arba savivaldybės vykdomoji institucija, kuri yra valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių

akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų valdytoja (kuriai šios akcijos perduotos valdyti patikėjimo teise) arba kuri įgyvendina valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas, arba savivaldybė, kurios teritorijoje esančioje apsaugos zonoje investuotojas siekia vykdyti (ar vykdo) veiklą ar įsigyti turtą.

6. Komisija investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, kreipdamasi į šio straipsnio 7 dalyje nurodytas institucijas, pradeda ne vėliau kaip kitą darbo dieną, kai iš investuotojo arba pareiškėjo gauna kreipimąsi bei visus Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją, pateiktinus Komisijai kartu su kreipimusi. Kai dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros į Komisiją kreipiasi šio straipsnio 5 dalyje nurodyti subjektai, Komisija praneša investuotojui apie numatomą pradėti investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, nurodydama, kad investuotojas per 10 dienų nuo tokio pranešimo gavimo dienos Komisijai turi pateikti Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją bei atitinkamai pradeda investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ne vėliau kaip kitą darbo dieną, kai iš investuotojo gauna visus Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją. Apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradėjimą Komisija tą pačią dieną informuoja investuotoją, pareiškėją, taip pat Vyriausybę ir investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams inicijavusį subjektą. Investuotojas, pareiškėjas ar šio straipsnio 5 dalyje nurodytas subjektas, teikdamas šiame straipsnyje nurodytą informaciją, raštu gali nurodyti, kad minėta informacija sudaro komercinę (gamybinę) paslaptį ar yra konfidenciali, o Vyriausybė arba Komisija privalo užtikrinti konfidencialumą.

7. Atliekant investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams, taip pat įgyvendinant šio įstatymo 19 straipsnyje numatytas funkcijas, Komisijai išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pagal savo kompetenciją teikia Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – Valstybės saugumo departamentas), Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Vidaus reikalų ministerija), Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Komisijos sprendimu – kitos institucijos.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytos institucijos išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pateikia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo prašymo pateikti Komisijai išvadas dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams gavimo. Jeigu per nurodytą terminą institucijos nepateikia išvadų, laikoma, kad institucijos neturi informacijos apie tai, kad investuotojas atitinka šio įstatymo 11 straipsnio 1 – 6 punktuose nustatytus kriterijus.

9. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų rašytiniu prašymu, kuris Komisijai turi būti pateiktas ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki šio straipsnio 8 dalyje nustatyto termino pateikti institucijų išvadas, gali būti pratęstas iki 5 dienų, jeigu Komisijos pirmininkas, įvertinęs aplinkybę, kad

institucijoms reikalingas papildomas laikas surinkti duomenis ar informaciją apie atitinkamą investuotoją motyvuotu sprendimu sutinka šį terminą pratęsti.

10. Komisija, įvertinusi investuotojo atitiktį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytiems kriterijams bei šiuo klausimu kompetentingų valstybės institucijų pateiktas išvadas, išvadą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, kurios turinio reikalavimai nustatyti Komisijos darbo tvarkos apraše, priima ne vėliau kaip per 20 dienų nuo šio straipsnio 6 dalyje nurodytos patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pradėjimo dienos ir apie tai tą pačią dieną informuoja pareiškėją, investuotoją bei investuotojo patikrą iniciavusį subjektą. Jeigu per šioje dalyje ir šio straipsnio 11 dalyje nurodytus terminus Komisija nepriima išvados dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams arba priėmus nurodytą išvadą pripažįstama, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus, tuomet ši išvada, išskyrus šio straipsnio 16 dalyje numatytą atvejį, laikoma galutiniu sprendimu dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, o sandoris ar kiti veiksmai, dėl kurių sudarymo ar vykdymo buvo kreiptasi prašant įvertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, gali būti sudaromi ir vykdomi.

11. Dėl didelės apimties šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų pateiktų išvadų arba šio straipsnio 9 dalyje numatytais atvejais pratęsus terminą institucijų išvadoms pateikti, šio straipsnio 10 dalyje nurodytas terminas, skirtas priimti Komisijos išvada, Komisijos pirmininko motyvuotu sprendimu gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 5 dienų laikotarpiui, apie patikros dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams pratęsimą tą pačią dieną informuojant pareiškėją, investuotoją bei investuotojo patikrą iniciavusį subjektą.

12. Išvadą dėl to, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, Komisija ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šios išvados priėmimo pateikia Vyriausybei, prireikęs, kartu su rekomendacijomis dėl investavimo visiško ar dalinio draudimo, nustatytinų privalomų reikalavimų ar sąlygų, kurių laikantis tokia investicija nekeltų grėsmės nacionalinio saugumo interesams. Teikiant šioje dalyje nurodytą išvadą, kartu pridedamos šio straipsnio 7 dalyje nurodytų institucijų išvados (jei institucijos jas pateikė), pareiškėjo, investuotojo ar investuotojo patikrą iniciavusio subjekto kreipimasis, kiti Komisijos darbo tvarkos apraše nurodyti dokumentai ir informacija. Apie išvados, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, pateikimą Vyriausybei pranešama pareiškėjui, investuotojui bei investuotojo patikrą iniciavusiam subjektui.

13. Remdamasi šio straipsnio 12 dalyje nurodyta Komisijos išvada ir rekomendacijomis, galutinį teisiškai ir faktiškai pagrįstą sprendimą dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams ir, jei būtina, dėl šio straipsnio 12 dalyje nurodyto investavimo visiško ar dalinio draudimo, nustatytinų privalomų reikalavimų ar sąlygų, per 14 dienų nuo šio straipsnio 12 dalyje nurodytos Komisijos išvados ir rekomendacijų gavimo, priima Vyriausybė. Komisija apie šioje dalyje nurodytą sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jo priėmimo praneša investuotojui ar

pareiškėjui bei investuotojo patikrą iniciavusiam subjektui. Jeigu per šioje dalyje nurodytus terminus Vyriausybė nepriima sprendimo dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams, laikoma, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus, o sandoris ar kiti veiksmai, dėl kurių sudarymo ar vykdymo buvo kreiptasi prašant įvertinti investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams, gali būti sudaromi ir vykdomi.

14. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų reiškia, kad šio straipsnio 1 ar 3 dalyse nurodyti investuotojo sandoriai ar veiksmai prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir kad investuotojas negali sudaryti sandorių ir (ar) atlikti veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 ir 3 dalyje, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys, jeigu tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują šio straipsnio 12 dalyje nurodytą Komisijos išvadą ir rekomendacijas, nepriims naujo sprendimo, patvirtinančio investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

15. Šio įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 punktuose nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys laikomos nepašalinamomis.

16. Komisija, gavusi Lietuvos radijo ir televizijos Komisijos prašymą dėl transliuotojų ir (arba) retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų, televizijos programų ir (arba) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjų, pareiškėjų, norinčių gauti transliavimo ir (arba) retransliuojamo turinio licenciją, asmenų, ketinančių įsigyti transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (arba) kontrolę (valdymą), ir (arba) su jais susijusių asmenų atitikties Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 4 ir 5 punktuose, 31 straipsnio 11 dalies 4 ir 5 punktuose, 33 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytoms aplinkybėms, įvertinusi kompetentingų valstybės institucijų pateiktas išvadas, išvadą, kurios turinio reikalavimai nustatyti Komisijos darbo tvarkos apraše, Lietuvos radijo ir televizijos komisijai pateikia ne vėliau kaip per 20 dienų nuo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos prašymo pateikimo Komisijai. Šio straipsnio nuostatos, nustatančios išvados dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams priėmimo ir informavimo apie šią išvadą tvarką, *mutatis mutandis* taikomos pateikiant ir šioje dalyje nurodytą Komisijos išvadą.

17. Šio įstatymo nuostatos dėl investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros *mutatis mutandis* taikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcininkui, jeigu jis yra juridinis asmuo, kuris nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje turi daugiau kaip 1/3 balsų suteikiančių akcijų ir numatoma, kad pasikeis jį kontroliuojantis asmuo. Šioje dalyje nurodytas akcininkas laikomas investuotoju, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams turi būti įvertinta pagal šį straipsnį, išskyrus tuos atvejus, kai toks akcininkas atitinka šiame įstatyme

numatytas sąlygas, kurioms esant investuotojo patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama.

18. Esant poreikiui sunaikinti turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, kuri valdo, naudoja ir disponuoja šiuo turtu, turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šio turto sunaikinimui, informaciją apie sunaikintą turtą ir sunaikinimo priežastis. Komisija, per 20 dienų nuo šio kreipimosi gavimo, parengia išvadą dėl šioje dalyje turto sunaikinimo. Jeigu šioje dalyje nurodytoje išvadoje Komisija:

1) nepitaria atitinkamam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane nurodyto turto sunaikinimui, tuomet ši išvada laikoma galutiniu sprendimu dėl atitinkamo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane nurodyto turto sunaikinimo ir šis turtas negali būti sunaikintas;

2) pritaria atitinkamam nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane nurodyto turto sunaikinimui, tuomet ši išvada ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikiama Vyriausybei ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje nurodytas sunaikintinas turtas. Komisija, teikdama Vyriausybei šiame punkte nurodytą išvadą, kartu pateikia ir visą susijusią informaciją (nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės prašymą dėl pritarimo šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui, informaciją apie sunaikintą turtą ir sunaikinimo priežastis ar kt.). Vyriausybė per 14 dienų nuo Komisijos išvados gavimo priima sprendimą pritarti ar nepritarti šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui ir apie šį Vyriausybės sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šio sprendimo priėmimo praneša nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei, kuriai priklauso šioje dalyje aptartas sunaikintinas turtas. Jeigu per šioje dalyje nustatytus terminus Vyriausybė nepriima sprendimo pritarti arba nepritarti šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui, laikoma, kad šioje dalyje nurodyto turto sunaikinimui Vyriausybė pritaria ir šis turtas gali būti sunaikintas.

19. Esant poreikiui reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti ar likviduoti pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę (šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalis arba 8 straipsnio 1 dalis), pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurią numatoma reorganizuoti, pertvarkyti, restruktūrizuoti ar likviduoti, akcijų valdytojas turi kreiptis į Komisiją ir pateikti Komisijai prašymą dėl pritarimo šios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui, taip pat Komisijos darbo tvarkos apraše nurodytus dokumentus ir informaciją apie numatomą reorganizavimą, pertvarkymą, restruktūrizavimą ar likvidavimą, ir šių veiksmų priežastis.

20. Komisija, per 10 dienų nuo šio straipsnio 19 dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos, priima sprendimą pritarti ar ne pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti

svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną apie šį sprendimą praneša pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei ir tokios įmonės akcijų valdytojui, kuris kreipėsi į Komisiją. Jeigu per šioje dalyje nustatytą terminą Komisija nepriima sprendimo pritarti ar ne šioje dalyje aptartam pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui, restruktūrizavimui ar likvidavimui, laikoma, kad Komisija šiems veiksams pritaria ir atitinkamos pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimas, pertvarkymas, restruktūrizavimas ar likvidavimas gali būti įgyvendintas, jei nėra reikalingas šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje ar 8 straipsnio 3 dalyje nurodytas pritarimas.

21. Komisija pareikalavus, pirmos arba antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Komisijos pareikalavimo, Komisijai turi pateikti visą šio straipsnio 20 dalyje nurodyto sprendimo priėmimui reikalingą informaciją, susijusią su šių įmonių reorganizavimu, pertvarkymu, restruktūrizavimu ar likvidavimu. Dėl didelės šioje dalyje nurodytos informacijos apimties, Komisijos pirmininko motyvuotu sprendimu šio straipsnio 20 dalyje nurodytas terminas gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 5 dienų laikotarpiui, apie termino pratęsimą tą pačią dieną informuojant šio straipsnio 20 dalyje nurodytą prašymą pateikusį subjektą.

13 straipsnis. Sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, asmenys, valdantys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ar turtą, arba turtą, nurodytą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, turi teisę kreiptis į Komisiją dėl savo ketinamo sudaryti sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros.

2. Dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto ketinamo sudaryti sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros, iki šio sandorio sudarymo, į Komisiją taip pat turi teisę kreiptis nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme, gavusios arba turėdamos duomenų, kad dėl tokio ketinamo sudaryti sandorio kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams. Šio ketinamo sudaryti sandorio atitikties nacionaliniam saugumui patikrą Komisija gali inicijuoti ir savo iniciatyva.

3. Komisija, tą pačią dieną, kai pradeda ketinamo sudaryti ar sudaryto sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikrą, informuoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę arba asmenį, valdantį šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius ar turtą, nurodydama, kad yra kreiptasi į Komisiją arba kad Komisija iniciavo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės arba asmens, valdančio šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius ar turtą, ketinamo sudaryti sandorio patikrą dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos turi teisę kreiptis į Komisiją dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kuri nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei arba kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei arba savivaldybei, sudaryto sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams:

1) dėl sudaryto sandorio, kurio kaina, vertė ar kurio pagrindu šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės priimtų įsipareigojimų vertė viršija 10 procentų šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais (toliau – metinės pajamos);

2) dėl sudaryto sandorio, kurio kaina, vertė ar kurių pagrindu šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės priimtų įsipareigojimų vertė viršija 5 procentus šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės metinių pajamų ir kuri nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė turi teisę vienašališkai nutraukti įspėdama kitą sandorio šalį daugiau negu prieš 6 mėnesius iki sandorio nutraukimo ir (arba) dėl šio sandorio nutraukimo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė galėtų patirti sankcijas, netesības ar nuostolius, kurių vertė viršytų 2,5 procentų šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės metinių pajamų;

3) dėl sudaryto sandorio su subjektu, kuris atitinka kriterijus, remiantis kuriais asmuo yra laikomas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų pagal šio įstatymo 11 straipsnį;

4) dėl sudaryto sandorio, kurio pagrindu kitai sandorio šaliai ar tretiesiems asmenims yra suteikiama teisė dirbti ar kitaip susipažinti su ar gauti prieigą prie šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės esminių informacinių technologijų sistemų ar informacinių technologijų infrastruktūros ar duomenų bazių ar jose esančių duomenų.

5. Apie šio straipsnio 4 dalyje nurodytą ketinamą sudaryti sandorį nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, kuri nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei arba kurioje daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų priklauso valstybei arba savivaldybei, turi Komisijai pranešti Komisijos darbo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

6. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytų sandorių atitikties nacionaliniam saugumui patikrą Komisija gali inicijuoti ir savo iniciatyva.

7. Šio straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytų sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūrai taikoma šio įstatymo 12 straipsnio 6–13 dalyse nustatyta tvarka.

8. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir negali būti sudarytas, arba negali būti sudarytas tol, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys, jei tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują Komisijos

išvadą ir rekomendacijas, nepriims naujo sprendimo, patvirtinančio sandorio atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

9. Jeigu Vyriausybė nustato, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, laikoma, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams ir negalioja nuo Vyriausybės sprendimo, patvirtinančio, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įsigaliojimo momento.

10. Jeigu Vyriausybė patvirtina, kad šio straipsnio 1 dalyje aptartų subjektų ketinamas sudaryti sandoris atitinka nacionalinio saugumo interesus ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė arba asmuo, valdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius ar turtą, sudaro šį sandorį, tokiu atveju šio straipsnio 2 dalyje nurodytos nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos arba Komisija neturi teisės po šio sandorio sudarymo remiantis šio straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktais inicijuoti patikros dėl šio sudaryto sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams.

14 straipsnis. Balsavimo ir kitų akcininko teisių ribojimai

1. Jeigu investuotojas įsigijo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų arba sudarydamas balsavimo teisės perleidimo sutartį įgijo teisę naudotis neturtinėmis teisėmis, kurias suteikia šios įmonės akcijos, pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus arba dėl investuotojo, įsigijusio nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės akcijų, priimtas Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, toks investuotojas neturi teisės dalyvauti ir balsuoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, kurios akcijų jis įsigijo, visuotiniame akcininkų susirinkime ir negali naudotis kitomis akcininko neturtinėmis teisėmis, kurias jam suteiktų pažeidžiant šį įstatymą įsigytų akcijų dalis arba sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pasekmės taikomos ir tais atvejais, kai įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojantis asmuo pasikeitė pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus arba kai pasikeitė šio įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojantis asmuo, nepaisant to, kad Vyriausybė yra priėmusi sprendimą, jog įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytą akcininką kontroliuojančio asmens pasikeitimas reikštų, jog įstatymo 12 straipsnio 17 dalyje nurodytas akcininkas (investuotojas) neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

3. Balsavimo teisė ir kitos neturtinės teisės vėl laikomos įgytomis tą dieną, kai Vyriausybė, pagal šiame įstatyme nustatytas procedūras, priima sprendimą, kad investuotojas atitinka nacionalinio saugumo interesus išnykus aplinkybėms, kurių pagrindu investuotojas buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų. Siekdamas įrodyti, kad išnyko šioje dalyje nurodytos

aplinkybės, investuotojas pakartotinai kreipiasi į Komisiją dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.

4. Investuotojas ar kitas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės dalyvis tokios įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime (jei įmonė turi tokį organą) balsavimo teisę gali perleisti tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam asmeniui.

15 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymas, privalomi reikalavimai ir jų laikymosi kontrolė

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės parengia nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planus, kuriuose būtų numatytos fizinio, kibernetinio, personalo saugumo, informacinio slaptumo ir kitos priemonės, skirtos užtikrinti, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės veikla, kuri yra svarbi nacionaliniam saugumui užtikrinti, būtų organizuojama ir vykdoma saugiai ir sklandžiai. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planuose taip pat nurodomas turtas, kuris yra svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios veiklos vykdymui.

2. Vyriausybė nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano reikalavimus. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, parengusi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą suderina jį su kompetetingomis institucijomis ir pateikia jį patvirtinti Vyriausybei. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių saugumo planai nėra skelbiami viešai.

3. Kilus grėsmei, jog gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, Vyriausybė arba Vyriausybės įgalioti asmenys arba Komisija turi teisę priimti sprendimą dėl tikrinimo, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės laikosi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano. Nustačius, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi veikla organizuojama ir vykdoma tokiu būdu, kad kyla grėsmė nacionalinio saugumo interesams, Vyriausybė, įpareigoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės valdymo organus parengti naują nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą, pakoreguoti esamą nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planą ir (arba) imtis atitinkamų priemonių, kad būtų užtikrintas tinkamas naujo, esamo ar pakoreguoto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plano vykdymas. Naujas ar pakoreguotas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo planas turi būti suderintas ir patvirtintas šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

4. Turtas, nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, įstatymų nustatyta tvarka gali būti perduotas nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam investuotojui, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį.

5. Turtas, nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, gali būti įkeistas ar jam nustatyta hipoteka, tik nacionalinio saugumo interesus atitinkančio investuotojo, kurio patikra atlikta pagal šio įstatymo 12 straipsnį, reikalavimų užtikrinimui.

6. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių valdymo organų nariai neturi teisės priimti sprendimų dėl turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo ir sunaikinti minėto turto nepasikreipę ir negavę Vyriausybės pritarimo. Turto, nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, rekonstravimas, remontas, tvarkomieji darbai, atnaujinimas (modernizavimas) nėra laikomi šio turto sunaikinimu.

16 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių likvidavimas, bankroto procesas ir turto realizavimas

1. Sprendimas likviduoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę gali būti priimtas tik po to, kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės, atsisako pirmumo teise įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.

2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių nekilnojamas turtas ir (arba) joms priklausančys nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs įrenginiai ir turtas bankroto proceso metu gali būti realizuojami tik po to, kai vadovaujantis šio straipsnio 7 dalyje nurodyta Vyriausybės tvarka, šioje tvarkoje nurodytas subjektas pateikia pasiūlymą Lietuvos valstybei, atstovaujamai Vyriausybės, pirmumo teise įsigyti šioje dalyje nurodytą turtą, ir kai Lietuvos valstybė, atstovaujama Vyriausybės, atsisako šiame pasiūlyme nurodytomis sąlygomis įsigyti šioje dalyje nurodytą turtą.

3. Vyriausybė gali pavesti akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės valstybei priklausančių akcijų valdytojui arba valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai užtikrinti, kad tokio valdytojo arba institucijos valdoma įmonė šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju įsigytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju – nekilnojamąjį turtą ir (arba) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą.

4. Vyriausybė, gavusi pasiūlymą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamąjį turtą ir (arba) jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (toliau – pasiūlymas) per 5 dienas nuo šio pasiūlymo gavimo, pateikdama pasiūlymą ir šio straipsnio 7 dalyje

nurodytoje Vyriausybės patvirtintoje tvarkoje nurodytus dokumentus (jei tokius dokumentus reikalinga pateikti kartu su pasiūlymu), kreipiasi į Komisiją dėl išvados, kuria Komisija įvertintų pasiūlymą.

5. Vertindama pasiūlymą Komisija įvertina nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą ir galimas grėsmes nacionalinio saugumo interesams, jei nebūtų atlikti šie veiksmai. Išvadą dėl pasiūlymo Komisija priima ir Vyriausybei pateikia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo kreipimosi ir pasiūlymo iš Vyriausybės gavimo.

6. Vyriausybė, papildomai įvertinusi pasiūlyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, taip pat joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių veikimo užtikrinimo reikalingumą ar perleidimo kitai nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiai įmonei galimumą ir galimas grėsmes nacionalinio saugumo interesams, jei nebūtų atlikti šie veiksmai, taip pat įvertinusi šio straipsnio 5 dalyje nurodytą Komisijos išvadą, sprendimą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės pagal įmonės pirkimo – pardavimo sutartį, šios įmonės 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, nekilnojamojo turto ir (arba) jai priklausančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto įsigijimo, priima ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodytos Komisijos išvados gavimo dienos. Siekiant nustatyti įsigyjamo turto vertę, šioje dalyje nurodytas terminas Vyriausybės sprendimu gali būti pratęstas 5 dienoms.

7. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais šiose dalyse nurodytos pirmumo teisės įgyvendinimo, pasiūlymo ir su pasiūlymu pateiktinų dokumentų pateikimo (nurodant, kokius dokumentus reikia pateikti), pasiūlyme įsigyti siūlomo turto vertės nustatymo atlikimo arba neatlikimo atvejų ir pagrindų, įsigijimo ir atsisakymo įsigyti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią įmonę pagal pirkimo – pardavimo sutartį, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioje įmonėje 2/3 ar daugiau balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, šios nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės nekilnojamąjį turtą arba jai priklausančius nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą (nurodant sprendimo įsigyti arba atsisakymo įsigyti atvejus), tvarką nustato Vyriausybė.

8. Šio straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatos netaikomos pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, kurių teisinė forma yra valstybės įmonė arba savivaldybės įmonė, likvidavimui ir bankrotui bei jų turto realizavimui.

17 straipsnis. Asmenų, pretenduojančių užimti ar užimančių pareigas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, atitikties reikalavimai

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato asmenų (įskaitant nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius), dirbančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse ir (arba) su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais, taip pat asmenų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šioje dalyje nurodytų įmonių, įrenginių ir turto ar priimti sprendimus dėl šių įrenginių ir turto funkcionavimo, užimamų pareigų sąrašą (toliau – Pareigų sąrašas), kuriame į nurodytas pareigas skiriami ar paskirti asmenys, turi atitikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus kriterijus.

2. Į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriami arba paskirti asmenys Vyriausybės nustatyta tvarka tikrinami, ar atitinka šioje dalyje nurodytus kriterijus, ir negali eiti Pareigų sąrašą nurodytų pareigų, jeigu yra šios aplinkybės:

1) asmuo įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl labai sunkaus arba sunkaus nusikaltimo, nepaisant teistumo išnykimo ar panaikinimo;

2) asmuo įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažintas kaltu dėl apysunkio nusikaltimo ir jo teistumas neišnykęs ar nepanaikintas;

3) asmuo yra pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksnium bet kurioje srityje arba jam taikomos priverčiamosios medicinos priemonės;

4) asmuo dėl Lietuvos Respublikai priešiško interesų bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

5) asmuo dalyvauja ar dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei;

6) asmeniui taikomos prevencinės poveikio priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą;

7) asmuo per paskutinius trejus metus buvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos;

8) asmuo daugiau negu vieną kartą per pastaruosius trejus metus buvo baustas už administracinio nusižengimo padarymą, kai pažeidimas ar jo padarymas yra susijęs su alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimu;

9) asmuo turi psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros saugai. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina psichinės veiklos sutrikimų, dėl kurių galėtų kilti grėsmė šio įstatymo 4 priedo 1 punkte nurodytos nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčios infrastruktūros saugai, sąrašą;

10) asmenį į Pareigų sąrašą nurodytas pareigas skiriančiam ar paskyrusiam nacionaliniam

saugumui užtikrinti svarbios įmonės vadovui, kolegialiam organui, įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai arba kitam pagal įgaliojimus asmeni į pareigas skiriančiam ar paskyrusiam subjektui (toliau – asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas) asmuo atsisako pateikti sutikimą būti tikrinamam šio straipsnio 5 dalyje nurodytų institucijų;

11) nustatomos kitos aplinkybės, dėl kurių asmuo kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams ir negali eiti Pareigų sąraše nurodytų pareigų.

3. Asmenį į Pareigų sąraše nurodytas pareigas skiriančio ar paskyrusio subjekto prašymu (prieš paskiriant) arba savo iniciatyva (bet kuriuo metu, kai paaiškėja atitinkamos aplinkybės) šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 6, 8 ir 11 punktuose nurodytą informaciją teikia Vidaus reikalų ministerija, šio straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 11 punktuose nurodytą informaciją teikia Valstybės saugumo departamentas, šio straipsnio 2 dalies 11 punkte nurodytą informaciją taip pat teikia Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – Specialiųjų tyrimų tarnyba), šio straipsnio 2 dalies 3, 7 ir 9 punktuose nurodytą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus, išduotus kompetentingų institucijų, pristato patys asmenys, pretenduojantys į Pareigų sąraše nurodytas pareigas.

4. Kartu su rašytiniu prašymu pateikti informaciją apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas, prašymą teikiantis asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas privalo pateikti Vidaus reikalų ministerijai, Valstybės saugumo departamentui, Specialiųjų tyrimų tarnybai asmens, skiriamo į Pareigų sąraše nurodytas pareigas, sutikimą būti tikrinamam.

5. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją apie asmenį, skiriamą arba paskirtą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas, Vidaus reikalų ministerija, Valstybės saugumo departamentas ir Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį, skiriamą arba paskirtą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas gavimo dienos. Šis terminas atitinkamai Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės saugumo departamento arba Specialiųjų tyrimų tarnybos motyvuotu sprendimu papildomai gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 5 dienoms, jeigu skiriamas į Pareigų sąraše nurodytas pareigas asmuo yra užsienio valstybės pilietis arba asmuo be pilietybės, gyvenantis ne Lietuvos Respublikoje, apie termino pratęsimą informuojant asmenį į pareigas skiriantį ar paskyrusį subjektą, pateikusį rašytinį prašymą gauti informaciją apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas. Jeigu per nurodytą terminą informacija nėra pateikiama, laikoma, kad asmuo turi teisę būti paskirtas ar eiti Pareigų sąraše nurodytas pareigas.

6. Asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktą informaciją gali naudoti tik priimdamas sprendimą dėl asmens, skiriamo Pareigų sąraše nurodytas pareigas, siekiamoms arba einamoms pareigoms tinkamumo. Asmenį į pareigas skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka gautos informacijos apie asmenį, skiriamą į Pareigų sąraše nurodytas pareigas negali perduoti ar kitaip atskleisti tretiesiems asmenims.

7. Asmenį į pareigas skiriantis subjektas, įvertinęs šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktos informacijos visumą ir priėmęs sprendimą neskirti asmens į Pareigų sąraše nurodytas pareigas, privalo per 3 dienas apie tai informuoti šį asmenį ir su Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės saugumo departamento ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikta informacija jį supažindinti pasirašytinai, išskyrus tą jos dalį, kurioje yra įslaptinta informacija.

8. Šio straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos generalinių rangovų ar rangovų vadovams ir darbams vadovaujantiems asmenims, kuriems suteikiama teisė be palydos pateikti prie šio įstatymo 4 priedo 1 punkto a ir b papunkčiuose bei 4 priedo 2 punkto c – l papunkčiuose nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčią infrastruktūrą sudarančių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto.

9. Šio straipsnio nuostatos netaikomos trečios kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms.

10. Šio straipsnio nuostatos, nustatančios atitikties reikalavimus Pareigų sąraše nurodytoms pareigoms užimti, asmenims taikomos tiek, kiek šių reikalavimų nereglamentuoja specialūs įstatymai.

18 straipsnis. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto sauga

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, įvertinusi juridinių asmenų veiklos ir įrenginių paskirties bei naudojimo ypatumus, nustato nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos, ir (arba) kibernetinio saugumo reikalavimus, kiek jų nereglamentuoja Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymas.

2. Branduolinės energetikos objektams taikomi Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme nustatyti saugos reikalavimai.

3. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar juridinių asmenų, kurie nuosavybės ar patikėjimo teise valdo arba nuomos ar panaudos pagrindu naudoja nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, vadovai yra atsakingi už šio straipsnio 1 dalyje nurodytą apsaugos ir saugos reikalavimų, taip pat šio įstatymo 17 straipsnyje numatytą darbuotojų atitikties reikalavimų įgyvendinimą.

4. Vyriausybė tvirtina nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto, kurių fizinę apsaugą vykdo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos, sąrašą. Už nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių

įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto, kurie neįtraukti į šioje dalyje nurodytą sąrašą, fizinės apsaugos organizavimą atsakingi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovai.

19 straipsnis. Komisija

1. Vyriausybė sudaro Komisiją, tvirtina Komisijos darbo tvarkos aprašą. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui patvirtinti Komisijos personalinę sudėtį.
2. Komisija suinteresuotų subjektų prašymu ar savo iniciatyva:
  - 1) atlieka investuotojo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ir priima sprendimą arba teikia išvadą ar rekomendacijas Vyriausybei;
  - 2) Vyriausybės arba Lietuvos Respublikos Seimo prašymu teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo 4 priede nurodyto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašo keitimo;
  - 3) Vyriausybės prašymu teikia rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų, jų apsaugos ir apsaugos zonų nustatymo;
  - 4) Vyriausybės arba Lietuvos Respublikos Seimo prašymu teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo 1 priede nurodyto pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašo keitimo;
  - 5) priima sprendimą dėl pripažinimo, kad tarptautinės finansinės institucijos ar organizacijos tikslai, investavimo politika ir veikla atitinka nacionalinio saugumo interesus, ir kad finansinė institucija ar organizacija pripažįstama kaip nekelianti grėsmės nacionaliniam saugumui, o jos patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams nėra atliekama;
  - 6) šio įstatymo numatytais atvejais priima sprendimus pritarti arba nepritarti pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės reorganizavimui, pertvarkymui į kitos teisinės formos juridinį asmenį ar likvidavimui;
  - 7) privatizavimo institucijos, Privatizavimo komisijos, arba Vyriausybės prašymu teikia rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų privatizavimo;
  - 8) teikia išvadą dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės turto, kuris nurodytas nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės saugumo plane, sunaikinimo;
  - 9) teikia rekomendacijas dėl į Pareigų sąrašą įtrauktinų pareigų, taip pat dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimų;
  - 10) Lietuvos radijo ir televizijos komisijos prašymu teikia nuomonę, ar šio įstatymo 12 straipsnio 16 dalyje nurodyti subjektai atitinka Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo

įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 4 ir 5 punktuose, 31 straipsnio 11 dalies 4 ir 5 punktuose, 33 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytas aplinkybes;

11) teikia informaciją, nuomonę, išvadas ir rekomendacijas dėl kitų nacionalinio saugumo interesams užtikrinti būtinų priemonių, susijusių su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsauga;

12) teikia Vyriausybei rekomendacijas dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės naujo plano parengimo, esamo plano koregavimo ar vykdymo.

20 straipsnis. Sprendimų, priimtų taikant šį įstatymą, teisminė kontrolė

Šio įstatymo pagrindu viešojo administravimo subjektų priimti sprendimai gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
1 priedas

PIRMOS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

1. įmonė, išskyrus projekto įgyvendinimo bendrovę, numatytą Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme, vykdanči branduolinės energetikos objekto (objektų), išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą, statybą, eksploatavimą, eksploatavimo nutraukimą bei uždaryto radioaktyviųjų atliekų atliekyno (atliekynų) priežiūrą;

2. įmonė, patikėjimo teise valdanti Klaipėdos valstybinį jūrų uostą (uosto žemę, akvatoriją, krantines, hidrotechninius įrenginius, navigacijos kelius, kanalus bei kitus infrastruktūros objektus);

3. įmonė, centriniu lygmeniu kaupianti, tvarkanti naftos produktus ir atsargas Lietuvos Respublikoje;

4. įmonė, teikianti oro eismo vadybos, ryšių, navigacijos ir stebėjimo, oro navigacijos informacijos bei paieškos ir gelbėjimo koordinavimo paslaugas;

5. įmonė, patikėjimo teise valdanti valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelius;

6. įmonė, patikėjimo teise valdanti Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostus;

7. įmonė tvarkanti pagrindinius Lietuvos Respublikos registrus (Juridinių asmenų registras, Nekilnojamojo turto registras ir kadastras ir kt.);

8. įmonė, vykdanči Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo operatoriaus funkcijas;

9. įmonė, aptarnaujanti civilinį susisiekimą kariniame Šiaulių aerodrome;
10. viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paskirti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
2 priedas

ANTROS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

1. UAB „EPSO-G“;
2. „Lietuvos energija“, UAB;
3. „Lietuvos energijos gamyba“, AB;
4. LITGRID AB;
5. AB „Energijos skirstymo operatorius“;
6. nacionalinis investuotojas, numatytas Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;
7. AB „Amber Grid“;
8. paskirtasis tiekėjas, numatytas Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;
9. UAB „Lietuvos dujų tiekimas“;
10. suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius;
11. akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“;
12. akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“;
13. akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla;
14. akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“;
15. akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras;
16. akcinė bendrovė Lietuvos paštas.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
3 priedas

TREČIOS KATEGORIJOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS

- a) akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“;
- b) akcinė bendrovė „Achema“;
- c) projekto įgyvendinimo bendrovė, numatyta Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme;
- d) Telia Lietuva, AB.

Lietuvos Respublikos
nacionaliniam saugumui užtikrinti
svarbių objektų apsaugos įstatymo
4 priedas

NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ ĮRENGINIŲ IR TURTO SĄRAŠAS

1. Nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinti infrastruktūra:
  - a) branduolinės energetikos objektai, išskyrus Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklą;
  - b) tarptautiniuose Vilniaus, Kauno, Palangos oro uostuose ir tarptautiniame Šiaulių kariniame oro uoste esantys aerodromai, Jonavos aerodromas (Rukloje), Kazlų Rudos aerodromas, Pajusčio aerodromas ir Šilutės aerodromas;
  - c) valstybinės reikšmės automobilių keliai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą sąrašą;
  - d) viešoji geležinkelių infrastruktūra ir kiti įrenginiai ir turtas, reikalingi sklandžiam geležinkelių transporto eismui užtikrinti;
  - e) Klaipėdos valstybinio jūrų uosto hidrotechniniai įrenginiai, krantinės, navigacijos keliai ir kanalai, navigaciniai įrenginiai ir kiti infrastruktūros objektai;
  - f) oro erdvės valdymo sistemos, oro eismo srautų valdymo sistemos, oro eismo paslaugų sistemos, ryšių sistemos, navigacijos sistemos, stebėjimo/apžvalgos sistemos įrenginiai, oro navigacijos informacijos paslaugų sistemos;
  - g) valstybės įmonės Registrų centro informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, programinės įrangos platformos ir pagrindinių valstybės registrų bei valstybės informacinių sistemų, kuriose tvarkoma ypatingos svarbos informacija, duomenys.
2. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinti infrastruktūra:

- a) viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams nuosavybės teie priklausanti ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;
- b) polderiai ir jų statiniai Klaipėdos ir Šilutės rajonų bei Pagėgių savivaldybėse;
- c) suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūra, taip kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme;
- d) Lietuvos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus valdomas Lietuvos Elektros energetikos sistemos valdymo centras (taip pat elektros perdavimo sistemos valdymo ir duomenų bei elektros energetikos sistemos valdymo informacinių technologijų techninė ir programinė įranga, realaus laiko programinės įrangos platformos) ir rezervinis valdymo centras;
- e) Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus valdomas Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos dispečerinio valdymo centras;
- f) 330 kV ir aukštesnės įtampos elektros energijos perdavimo linijos ir elektros energijos perdavimo jungtys su užsienio valstybių elektros energetikos sistemomis (elektros energijos perdavimo linijos, skirstyklos, keitiklių stotys), reikalingos elektros energijos perdavimo funkcijai atlikti;
- g) Lietuvos elektrinė;
- h) Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė;
- i) Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinė;
- j) Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus valdomos gamtinių dujų perdavimo sistemos vamzdynas (išskyrus vamzdyno dalį, iš esmės naudojamą paskirstyti gamtines dujas vietoje, siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams), dujų kompresorių stočių ir tarpvalstybinių dujų apskaitos stočių pagrindinė technologinė įranga (gamtinių dujų perdavimo vamzdynai, kompresoriai, turbinos), reikalinga gamtinių dujų perdavimo funkcijai atlikti;
- k) valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai;
- l) valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Subačiaus gyvenvietėje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai;
- m) Būtingės naftos terminalas ir jo priklausiniai;
- n) S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.
2. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimo komisija baigia darbą 2017 m. gruodžio 31 d. Potencialių dalyvių atitikties nacionalinio saugumo interesams

įvertinimo procedūras, pradėtas iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigia vykdyti Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija (toliau – Komisija) pagal iki 2017 m. gruodžio 31 d. galiojusį Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą.

3. Investuotojai, iki 2017 m. gruodžio 31 d. kaip potencialūs dalyviai pripažinti neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų, po šio įstatymo įsigaliojimo, nepaisant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau – išdėstytas įstatymas) 10 straipsnyje nustatytų išimčių, norėdami įgyti išdėstyto įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1-5 punktuose nurodytas teises, taip pat įsigyti turtą arba vykdyti veiklą apsaugos zonoje ar nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, pakartotinai turi kreiptis į Komisiją dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams.

4. Išdėstyto įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 8 punktas taikomas ir tais atvejais, kai asmuo buvo baustas už administracinio teisės pažeidimo, numatyto Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, patvirtintame 1984 m įstatymu Nr. X-4449, padarymą.

5. Išdėstyto įstatymo 13 straipsnio 9 dalies nuostatos taikomos nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos naujai sudarytiems sandoriams, nurodytiems Išdėstyto įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir (ar) jos įgaliotos institucijos iki 2018 m. sausio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkinių departamento
direktorius

Lina Sinkevičiūtė

2014-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443
4 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Perduodant įslaptintą informaciją nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, kurioms reikia susipažinti su įslaptinta informacija, tokią informaciją naudoti ar sukurti, *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo septintojo skirsnio reikalavimai.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22) informacija apie Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų privatizavimo sandorių sudarymą, jeigu tokios informacijos atskleidimas padarytų žalą valstybės ekonominiams ir politiniams interesams;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Veisės ir pirkinių departamento
direktorė
Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1443
4 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Perduodant įslaptintą informaciją ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms~~
~~ar nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms~~, kurioms reikia susipažinti su įslaptinta
informacija, tokią informaciją naudoti ar sukurti, *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo septintojo
skirsnio reikalavimai.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22) informacija apie Lietuvos Respublikos ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui~~
~~turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių~~ įstatyme
Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme
nurodytų ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių~~ **nacionaliniam saugumui užtikrinti**
svarbių įmonių akcijų privatizavimo sandorių sudarymą, jeigu tokios informacijos atskleidimas
padarytų žalą valstybės ekonominiams ir politiniams interesams;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir viešųjų departamentų
direktorius

Lina L. Lioševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS (ATOMINĖS) ELEKTRINĖS ĮSTATYMO NR. X-1231
5 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kiti asmenys, projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių sudarytoje (sudarytose) sutartyje (sutartyse) ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo bei kitų įstatymų ir kitų teisės aktų numatyta tvarka įsigiję projekto įgyvendinimo bendrovės akcijų iš kitų projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių ar pasirašę naujai išleidžiamas projekto įgyvendinimo bendrovės akcijas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirminių departamentų
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS (ATOMINĖS) ELEKTRINĖS ĮSTATYMO NR. X-1231
5 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kiti asmenys, projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių sudarytoje (sudarytose) sutartyje (sutartyse) ir Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo bei kitų įstatymų ir kitų teisės aktų numatyta tvarka įsigiję dalį projekto įgyvendinimo bendrovės įstatiniame kapitale **akcijų** iš kitų projekto įgyvendinimo bendrovės dalyvių ar pasirašę naujai išleidžiamas projekto įgyvendinimo bendrovės akcijas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir politikos departamento
direktorius

Lina Čiukšė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613
7 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) branduolinės (atominės) elektrinės ar atskiro branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko, ar neenergetinio branduolinio reaktoriaus projektuose dalyvaujančių asmenų atitiktį nacionalinio saugumo interesams Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

✓ 2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesės ir politikos departamento
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613
7 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) branduolinės (atominės) elektrinės ar atskiro branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko, ar neenergetinio branduolinio reaktoriaus projektuose dalyvaujančių asmenų atitiktį nacionalinio saugumo interesams ~~ir nacionalinio saugumo interesus užtikrinančių specialiųjų saugumo priemonių įvykdymą Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme ir (ar) kituose įstatymuose nustatyta tvarka ir sąlygomis;~~“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Terorės ir pirkimų departamento
direktorė

Lina Sinkevičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 2.33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2.33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Juridinių asmenų, nurodytų Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, steigimą, valdymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą šis kodeksas reglamentuoja tiek, kiek Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas nenumato kitaip.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesės ir pirkimų departamento
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 2.33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2.33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Juridinių asmenų, nurodytų ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, steigimą, valdymą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą šis kodeksas reglamentuoja tiek, kiek ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas~~ Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas nenumato kitaip.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir pirkimų departamento
direktorė
Lina Lukoševičiūtė
2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
27 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) jo veikla nekelia grėsmės elektros energetikos sistemos darbo saugumui ir patikimumui, viešiesiems interesams elektros energetikos sektoriuje, vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugai, visuomenės saugumui ar nacionalinio saugumo interesams. Atitikties nacionalinio saugumo interesams įvertinimas atliekamas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir įstatymų departamento
direktorius
[Signature]
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881
27 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) jo veikla nekelia grėsmės elektros energetikos sistemos darbo saugumui ir patikimumui, viešiesiems interesams elektros energetikos sektoriuje, vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugai, visuomenės saugumui ar nacionalinio saugumo interesams. Atitikties nacionalinio saugumo interesams ~~įvertinamas įvertinimas~~ atliekamas Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio ryšio departamentas
direktorius

[Signature]
Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884
33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, įmonės, gaminančios, perduodančios, skirstančios, transportuojančios, pakraunančios ir iškraunančios naftą ir naftos produktus, gamtines dujas, kurą, elektros energiją ir (ar) šilumos energiją, pirmiausia privalo tenkinti Lietuvos Respublikos vidaus vartotojų poreikius, pirmenybę teikdamos civilinės saugos sistemos pajėgų, taip pat nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų poreikiams.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Teisės ir politikų departamento
direktorius

[Signature]
2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884
33 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, įmonės, gaminančios, perduodančios, skirstančios, transportuojančios, pakraunančios ir iškraunančios naftą ir naftos produktus, gamtines dujas, kurą, elektros energiją ir (ar) šilumos energiją, pirmiausia privalo tenkinti Lietuvos Respublikos vidaus vartotojų poreikius, pirmenybę teikdamos civilinės saugos sistemos pajėgų, taip pat ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių objektų ir kitų nacionaliniam saugumui~~ užtikrinti svarbių objektų poreikiams.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesės ir parko departamentas
direktorius
Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. IX-816
17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir viešųjų departamentų
direktorė
[Signature]
Lina Gaičiūnaitė
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. IX-816
17 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui~~ **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ypatingą ~~strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio administravimo
direktorius

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO
NR. X-764 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 37 dalį ir ją išdėstyti taip:

„37. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme (toliau – Geriamojo vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme (toliau – Paslaugų įstatymas), Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas), Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme (toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas), Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (toliau – Vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės aktų departamentas
direktorius

[Signature]
L. Sinkevičius

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO
NR. X-764 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 37 dalį ir ją išdėstyti taip:

„37. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme (toliau – Geriamojo vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme (toliau – Paslaugų įstatymas), Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme**, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas), Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme (toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas), Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (toliau – Vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir pirkimų departamento
direktorius

Lina Čiukševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ TURTO DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1338
2 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 1 dalies 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų pavaduotojai ir jų šeimos nariai;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir politikos departamento
direktorė

Lina Štikonavičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENTOJŲ TURTO DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1338
2 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 1 dalies 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33) ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių ir akcinių bendrovių bei~~ nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų pavaduotojai ir jų šeimos nariai;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Turto ir pirkimų departamento
direktorė

Lina Lukosevičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. IX-904
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Respublikos Prezidentas, Seimas, Seimo Pirmininkas, Vyriausybė arba Ministras Pirmininkas, taip pat asmenis, kuriuos rengiamasi skirti į viceministrų, ministerijų kanclerių, savivaldybių administracijos direktorių ir jų pavaduotojų, prokurorų, valstybės ar savivaldybių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įstaigų padalinių vadovų ir jų pavaduotojų (taikoma struktūriniam padaliniui, nesančiam kitame struktūriniame padalinyje), nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įmonių, kuriose valstybei ar savivaldybei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, vadovų ir jų pavaduotojų pareigas, pateikimas yra privalomas. Prašymą pateikti informaciją pasirašo į pareigas asmenį skiriantis subjektas ar jo įgaliotas asmuo. Prašymą, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Seimas, pasirašo Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo, o apie asmenį, kurį į pareigas skiria Vyriausybė, – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirliūnų departamentas
direktorius

Lina Sinkevičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. IX-904
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Respublikos Prezidentas, Seimas, Seimo Pirmininkas, Vyriausybė arba Ministras Pirmininkas, taip pat asmenis, kuriuos rengiamasi skirti į viceministrų, ministerijų kanclerių, savivaldybių administracijos direktorių ir jų pavaduotojų, prokurorų, valstybės ar savivaldybių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įstaigų padalinių vadovų ir jų pavaduotojų (taikoma struktūriniam padaliniui, nesančiam kitame struktūriniame padalinyje), ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių ir akcinių bendrovių bei nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įmonių, kuriose valstybei ar savivaldybei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, vadovų ir jų pavaduotojų pareigas, pateikimas yra privalomas. Prašymą pateikti informaciją pasirašo į pareigas asmenį skiriantis subjektas ar jo įgaliotas asmuo. Prašymą, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Seimas, pasirašo Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo, o apie asmenį, kurį į pareigas skiria Vyriausybė, – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo.“~~

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Ekonominės politikos ir pirkimų departamento
direktorius

[Signature]
M. Sinkevičius

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. VIII-49
PRIEDĖLIO 4 SKYRIAUS PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ūkio sektoriai Lietuvoje yra:

- energetikos;
- transporto;
- informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
- finansų ir kredito;
- karinės įrangos.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Techninės paramos departamento
direktorė

Lina Lukševičienė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. VIII-49
PRIEDĖLIO 4 SKYRIAUS PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedėlio 4 skyriaus skirsnio „Ekonominė politika“ trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ūkio sektoriai Lietuvoje yra:

- energetikos;
- transporto;
- informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų;
- finansų ir kredito;
- **karinės įrangos.**“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio planavimo departamentas
direktorius
Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti tik viešosios procedūros tvarka, išskyrus atvejus, kai uosto žemė išnuomojama uosto žemėje veiklą vykdančioms nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, nuosavybės teise valdančioms statinius uosto žemėje ar patikėjimo teise valdančioms valstybės ar savivaldybės joms perduotus statinius uosto žemėje, tokių statinių tiesioginei paskirčiai, ar įmonėms, valdančioms nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius įrenginius ir turtą, esančius uosto žemėje, tokių įrenginių ir turto tiesioginei paskirčiai, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Verslo ir prekybos departamento
direktorius
Lina Lilešauskaitė
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO NR. I-1340
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti tik viešosios procedūros tvarka, išskyrus atvejus, kai uosto žemė išnuomojama uosto žemėje veiklą vykdančioms ~~strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui ~~užtikrinti turinčioms~~ **svarbioms** įmonėms, nuosavybės teise valdančioms statinius uosto žemėje ar patikėjimo teise valdančioms valstybės ar savivaldybės joms perduotus statinius uosto žemėje, tokių statinių tiesioginei paskirčiai, ar įmonėms, valdančioms ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui ~~užtikrinti turinčius~~ **svačius** įrenginius ~~ir turtą~~, esančius uosto žemėje, tokių įrenginių ~~ir turto~~ tiesioginei paskirčiai, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Turizmo ir kultūros departamento
direktorius

Lina Likaševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮSTATYMO NR. IX-938
28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto, taip pat valstybinės reikšmės ir rizikos objektų sustiprinta (ginkluota) apsauga;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Techninių priemonių departamentas
direktorius

[Signature]
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮSTATYMO NR. IX-938
28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ~~strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui ~~užtikrinti turinčių~~ svarbių įmonių, ir įrenginių **ir turto, taip pat** valstybinės reikšmės ir rizikos objektų sustiprinta (ginkluota) apsauga;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir viešųjų departamentų
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2048 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 dalies 2 punktą jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tarybos pirminio departamento
direktorius

Udo Z. Sinkevičius

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLICIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2048 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 dalies 2 punktą jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Ūkio ir pajamų departamento
2017-06-13

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-1190
10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas privalo atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus. Juridinio asmens, ketinančio vykdyti radioaktyviųjų atliekų tvarkytojo veiklą, atitiktis nacionalinio saugumo interesams vertinama Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Ūkio politikos departamento
2017-06-13

Projekto
lyginamasis variantas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-1190
10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas privalo atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus. Juridinio asmens, ketinančio vykdyti radioaktyviųjų atliekų tvarkytojo veiklą, atitiktis nacionalinio saugumo interesams vertinama Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Techninės patalpos departamento
direktorius

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1996
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Ekonominės politikos departamentas
Direktorius

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1996
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministro
patalpos ir pirkimų departamento
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMO NR. XI-2053
3 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 2 dalį.

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo vykdymą užtikrina paskirtasis tiekėjas, vadovaudamasis šiame įstatyme ir Vyriausybės nustatytais reikalavimais. Paskirtąjį tiekėją Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis konkurso būdu paskiria Energetikos ministerija. Paskirtuoju tiekėju gali būti skiriama įmonė, kurioje valstybei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų. Paskirtasis tiekėjas negali vykdyti veiklos, susijusios su energijos perdavimu ir (ar) skirstymu, taip pat kita paskirtojo tiekėjo veikla, jo valdymas ir organizacinė struktūra neturi prieštarauti veiklos gamtinių dujų sektoriuje atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimams.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Panaudojimo ir energijos
departamentas
Direktorius
Linas Čekys
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMO NR. XI-2053
3 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 2 dalį.

~~„2. SGD terminalas ir SGD terminalo jungtis pripažįstami strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiais įrenginiais, taip pat SGD terminalo operatorius pripažįstamas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme.“~~

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo vykdymą užtikrina paskirtasis tiekėjas, vadovaudamasis šiame įstatyme ir Vyriausybės nustatytais reikalavimais. Paskirtąjį tiekėją Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis konkurso būdu paskiria Energetikos ministerija. Paskirtuoju tiekėju gali būti skiriama įmonė, kurioje valstybei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų. Paskirtasis tiekėjas negali vykdyti veiklos, susijusios su energijos perdavimu ir (ar) skirstymu, taip pat kita paskirtojo tiekėjo veikla, jo valdymas ir organizacinė struktūra neturi prieštarauti veiklos gamtinių dujų sektoriuje atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimams. ~~Paskirtasis tiekėjas pripažįstamas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone.“~~

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio pirkimo departamentas
Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio pirkimo departamentas
Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio pirkimo departamentas

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-317
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Susirinkimų laikas ir vieta

1. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija gali vykti viešosiose vietose, gyvenamųjų vietovių gatvėse, aikštėse, parkuose, skveruose ir bendrojo naudojimo pastatuose visomis savaitės dienomis nuo 8 iki 22 valandos.

2. Neleidžiama organizuoti susirinkimų ar vykdyti pavienio asmens akcijos valstybės valdžios ir valdymo įstaigose, savivaldybių, policijos, areštinių, tardymo izoliatorių, bausmių vykdymo, sveikatos priežiūros, taip pat krašto apsaugos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, prokuratūros, teismų patalpose, Lietuvos banke ir kituose Lietuvos Respublikoje veikiančiuose bankuose, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, taip pat branduolinės energetikos objektų apsaugos zonose.

3. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija prie Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir teismų pastatų gali būti organizuojami ne arčiau kaip 75 metrai, o prie kitų valstybės valdžios ir valdymo įstaigų, užsienio diplomatinėjų atstovybių, savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, policijos, prokuratūros, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos įstaigų ir kitų krašto apsaugos sistemos objektų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, branduolinės energetikos objektų apsaugos zonų – ne arčiau kaip 25 metrai iki šių pastatų, objektų ir apsaugos zonų. Visais atvejais užtikrinamas laisvas priėjimas ir privažiavimas prie šių pastatų, objektų ir apsaugos zonų.“

Ūkio ministras

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Tiesioginio rinkimų departamento
direktorė
Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-317
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Susirinkimų laikas ir vieta

1. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija gali vykti viešosiose vietose, gyvenamųjų vietovių gatvėse, aikštėse, parkuose, skveruose ir bendrojo naudojimo pastatuose visomis savaitės dienomis nuo 8 iki 22 valandos.

2. Neleidžiama organizuoti susirinkimų ar vykdyti pavienio asmens akcijos valstybės valdžios ir valdymo įstaigose, savivaldybių, policijos, areštinių, tardymo izoliatorių, bausmių vykdymo, sveikatos priežiūros, taip pat krašto apsaugos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, prokuratūros, teismų patalpose, Lietuvos banke ir kituose Lietuvos Respublikoje veikiančiuose bankuose, ~~atominės energetikos, strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiose įmonėse ir kitose nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiose įmonėse, taip pat branduolinės energetikos objektų apsaugos zonose.~~

3. Susirinkimai ar pavienio asmens akcija prie Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir teismų pastatų gali būti organizuojami ne arčiau kaip 75 metrai, o prie kitų valstybės valdžios ir valdymo įstaigų, užsienio diplomatinių atstovybių, savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, policijos, prokuratūros, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos įstaigų ir kitų krašto apsaugos sistemos objektų, ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, branduolinės energetikos objektų apsaugos zonų~~ – ne arčiau kaip 25 metrai iki šių pastatų, ~~ir objektų ir apsaugos zonų~~. Visais atvejais užtikrinamas laisvas priėjimas ir privažiavimas prie šių pastatų, ~~ir objektų ir apsaugos zonų~~.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Finansų ir įmokų departamento
direktorė

Lina Čižosevičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus saugomų objektų, užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Tiesioginio ryšio departamentas
direktorius

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus saugomų objektų, užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ~~ypatingą strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir patikimų departamentas
Direktorius

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesos ir patikimų departamentas
Direktorius

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS LIETUVOS ORO UOSTŲ VALDOMŲ ORO UOSTŲ
KONCESIJOS ĮSTATYMO NR. XII-2393 PREAMBULĖS,
2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Preambulės pakeitimas

Pakeisti preambulės trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„atsižvelgdamas į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos oro uostai ir jos patikėjimo teise valdomi aerodromai yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai;“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme vartojamas sąvokas.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Nacionalinio saugumo garantijos

1. Oro uostų koncesija suteikiama tik subjektui, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams yra įvertinta ir dėl kurio priimtas sprendimas, kuriuo patvirtinama, kad tikrintas subjektas atitinka nacionalinio saugumo interesus pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą. Taip pat Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyta tvarka tikrinama subjektų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai suteikta oro uostų koncesija, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams.

2. Vyriausybei ar Seimui priėmus nutarimą, kad, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesus, oro uosto ar oro uostų valdymas turi būti perduotas valstybei ar valstybės kontroliuojamai įmonei, suteikiančioji institucija nedelsdama perima oro uosto ar oro uostų valdymą iš koncesininko ir turi teisę nedelsdama vienašališkai nutraukti koncesijos sutartį.

3. Koncesininkas turi teisę išnuomoti, subnuomoti ir (arba) suteikti panaudai jam perduotą žemę ir (arba) kitą turtą, patenkantį į aerodromų, kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, apsaugos zonos teritoriją, taip pat leisti vykdyti veiklą tokiose zonose tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantiems subjektams, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme. Investuotojų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai išnuomota, subnuomota ir (arba) suteikta panaudai žemė ir (arba) kitas turtas, patenkantis į aerodromų, kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu, apsaugos zonos teritoriją, ar leista vykdyti veiklą tokiose zonose, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams tikrinama *mutatis mutandis* taikant Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytą investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams tikrinimo tvarką.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio administravimo
direktorė

Lina Sinkevičiūtė

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS LIETUVOS ORO UOSTŲ VALDOMŲ ORO UOSTŲ
KONCESIJOS ĮSTATYMO NR. XII-2393 PREAMBULĖS,
2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Preambulės pakeitimas

Pakeisti preambulės trečiąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„atsižvelgdamas į tai, kad valstybės įmonė Lietuvos oro uostai ir jos patikėjimo teise valdomi aerodromai turi ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui~~ yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbūs objektai;“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, ~~Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme~~, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme vartojamas sąvokas.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Nacionalinio saugumo garantijos

1. Oro uostų koncesija suteikiama tik subjektui, kurio atitiktis nacionalinio saugumo interesams yra įvertinta ir dėl kurio priimtas sprendimas, kuriuo patvirtinama, kad tikrintas subjektas atitinka nacionalinio saugumo interesus pagal ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą~~

Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą. Taip pat ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme** nustatyta tvarka tikrinama subjektų, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai suteikta oro uostų koncesija, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams.

2. Vyriausybei ar Seimui priėmus nutarimą, kad, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesus, oro uosto ar oro uostų valdymas turi būti perduotas valstybei ar valstybės kontroliuojamai įmonei, suteikiančioji institucija nedelsdama perima oro uosto ar oro uostų valdymą iš koncesininko ir turi teisę nedelsdama vienašališkai nutraukti koncesijos sutartį.

3. Koncesininkas turi teisę išnuomoti, subnuomoti ir (arba) suteikti panaudai jam perduotą žemę ir (arba) kitą turtą, patenkančią į aerodromų, **kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu**, svarbios apsaugos zonos teritoriją, taip pat leisti vykdyti veiklą tokiose zonose tik nacionalinio saugumo interesus atitinkantiems subjektams, kaip tai numatyta ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme**. Subjektų **Investuotojų**, kurie oficialiai pareiškia ketinimą ar interesą įsigyti įmonės, kuriai išnuomota, subnuomota ir (arba) suteikta panaudai žemė ir (arba) kitas turtas, patenkantis į aerodromų, **kurie laikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiais įrenginiais ir turtu**, svarbios apsaugos zonos teritoriją, ar leista vykdyti veiklą tokiose zonose, akcijų ar tapti tokios įmonės dalyviu, atitiktis nacionalinio saugumo interesams tikrinama *mutatis mutandis* taikant ~~Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme** nustatytą potencialaus dalyvio **investuotojo** atitiktis nacionalinio saugumo interesams tikrinimo tvarką.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir rinkimų departamento
direktorius

Linda Sinkevičiūtė

2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729
22 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbias įmones, nurodytas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tėvės ir vaikų departamentas
dėl

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729
22 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) investuojama į nacionaliniam saugumui užtikrinti ~~strateginę ir svarbią reikšmę turinčias~~ svarbias įmones ir (ar) įrenginius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ~~strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymu,~~ nurodytas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme ir kitais nacionalinio saugumo tikslus įgyvendinančiais teisės aktais, kuriais ~~inter alia~~ užtikrinama reikiama sprendžiamoji valstybės galia;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2014-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir parlamentų departamento
direktorė

Lina Čiurkuvaitė

2014-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. X-813
14 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ar jų teritorijų ir nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos teisės apsaugos
Tiesioginio žiniatvarkymo
direktorius
Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. X-813
14 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atremdamas ginkluotus užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų, ~~strateginę ar svarbią reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įmonių ar jų teritorijų ir ypatingą ~~strateginę reikšmę ar strateginę reikšmę~~ nacionaliniam saugumui **užtikrinti turinčių svarbių** įrenginių ir turto ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Verslo ir pardavimų departamento
direktorius

[Signature]
2017-06-13

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312
8 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Investicijos į nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbų ūkio sektorių arba nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, įrenginių ir turto apsaugos zonos teritorijoje leidžiamos tik įvertinus investuotojo atitiktį nacionalinio saugumo interesams Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir politikos departamento
Direktore

Lina Lukševičiūtė

2017-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312
8 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Investicijos į svarbią strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintį **nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbų** ūkio sektorių arba ypatingą strateginę ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui užtikrinti turinčių **svarbių įmonių, įrenginių ir turto** nacionaliniam saugumui svarbios apsaugos zonos teritorijoje leidžiamos tik įvertinus potencialaus dalyvio **investuotojo** atitiktį nacionalinio saugumo interesams Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio verslo departamento
direktorius

Sinkevičius
2017-06-13

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418
22, 31 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi ar praeityje turėjo grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjunga ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra ar praeityje buvo susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

2 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi ar praeityje turėjo grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra ar praeityje buvo susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

3 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, neturi ar praeityje neturėjo grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nari, nėra ar praeityje nebuvo susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ir nepalaiko ryšių su asmenimis, priklausančiais joms.“

3. Pakeisti 33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gavus informaciją, kad egzistuoja nors viena šio straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė, Komisija priima sprendimą uždrausti šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo veiklą, teikti Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, iki išnyks šio straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės. Komisija, priimdama sprendimą, nustato konkretų terminą, nuo kada įsigalioja draudimas Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą. Terminas negali būti trumpesnis negu terminas apskūsti Komisijos sprendimus teismui. Transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą nuo sprendime nurodytos dienos, išskyrus atvejus, kai Komisijos sprendimą apskundus teismui teismas laikinai sustabdo sprendimo galiojimą. Jeigu teismas, laikinai sustabdęs Komisijos sprendimo galiojimą, Komisijos sprendimo dėl transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veiklos uždraudimo nepanaikina, transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti šią veiklą nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius

✓ 2014-06-13

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Tiesioginio departamento
direktorė

Lina Vaitiekaitė

✓ 2014-06-13

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418
22, 31 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) Vyriausybės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi **ar praeityje turėjo** grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Vyriausybės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka gaunama informacija, kad licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantis įsigyti asmuo arba asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoti šį asmenį, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną licencijos turėtojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra **ar praeityje buvo** susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis

tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

2 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) ~~Vyriausybės~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo** nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, turi **ar praeityje turėjo** grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 31 straipsnio 11 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) ~~Vyriausybės~~ **Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo** nustatyta tvarka gaunama informacija, kad pareiškėjas ir (arba) asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną pareiškėjo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, yra **ar praeityje buvo** susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ar palaiko ryšius su asmenimis, priklausančiais joms.“

3 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, neturi **ar praeityje neturėjo** grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai

nepriklausančių užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamais asmenimis;“.

2. Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) veiklą ketinantis vykdyti asmuo, taip pat asmuo, galintis tiesiogiai ar netiesiogiai jį kontroliuoti, turintis įgaliojimus naudotis balsavimo teisėmis akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens valdymo organuose arba galintis skirti bent vieną veiklą ketinančio vykdyti asmens akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinančio įsigyti asmens stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narį, nėra **ar praeityje nebuvo** susijęs su organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, ir nepalaiko ryšių su asmenimis, priklausančiais joms.“

3. Pakeisti 33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. **Vyriausybės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo** nustatyta tvarka gavus informaciją, kad egzistuoja nors viena šio straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė, Komisija priima sprendimą uždrausti šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo veiklą, teikti Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, iki išnyks šio straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės. Komisija, priimdama sprendimą, nustato konkretų terminą, nuo kada įsigalioja draudimas Lietuvos Respublikoje vykdyti transliavimo ir (ar) retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą. Terminas negali būti trumpesnis negu terminas apskūsti Komisijos sprendimus teismui. Transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklą nuo sprendime nurodytos dienos, išskyrus atvejus, kai Komisijos sprendimą apskundus teismui teismas laikinai sustabdo sprendimo galiojimą. Jeigu teismas, laikinai sustabdęs Komisijos sprendimo galiojimą, Komisijos sprendimo dėl transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete arba užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veiklos uždraudimo nepanaikina, transliuotojas, retransliuotojas ar asmuo, teikiantis Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete

arba užsakomasias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo nutraukti šią veiklą nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Mindaugas Sinkevičius
2017-06-13

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Tiesioginio departamento
direktorius

[Signature]
Mindaugas Sinkevičius

2017-06-13